RADU BOUREANU

SCRIERI

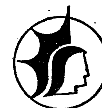
2

Bucureşti — 1972

RADU BOUREANU

POEZII

PIRAMIDELE FRIGULUI

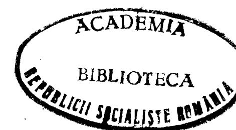

EDITURA MINERVA

Coperta: *Constantin Guluță*

INIMA DESENATĂ

(1 9 6 3)

PREZENT LEGENDAR

Totul era pe-o mistrie,
În cinci degete strînse avar ;
Visul, doar, pe cîmpie,
Şi cărămidă, şi var.

Totul era pe retină,
Cu proiectări din adînc,
Drept, într-un snop de lumină,
Neînclinat pe oblînc.

Calul viziunii trecuse
Cu-aripi, întinsele, larg ;
Unde pustiul zăcuse
Valuri de pulsuri se sparg.

Că sînt atîtea artere,
Fluvii umane ce bat ;
Vulcanii fără cratere
Trec clocotind înfundat.

E un seism care crește
Graficul formelor noi ;
Dreptunghiulară albește
Zarea sub norii vîlvoi.

Drept, într-un snop de lumină,
Turnul sporește urcat ;
Trepte orașul anină
De-un firmament rarefiat.

Totul era pe-o mistrie,
Și cărămidă și var,
Pe-un fundal de poezie
Într-un prezent legendar.

INIMA DESENATĂ

Adesea, pe copacii pădurii,
Pe copacii grădinilor publice,
Pe scoarțele tinere,
Pe scoarțele ce-așteaptă sărutul securii,
Cioplite cu briceagul cresc inimi săgetate.

Imense, pe vii coloane de lemn,
Cresc inimi cioplite,
Cum crește orice semn
Pe scoarțele, ca pielea întinsă,
Lovite.

Credeam că sînt de mult,
Ca o esență pădureană,

O coloană de lemn
Ce poartă ca un semn
O inimă cioplită, desenată,
Dar te-am văzut ;
Aștept, ascult —
Aud cum inima sub scoarță a început să bată.

MĂRUL DE SÎNGE

Cele din urmă lumini ale toamnei,
Filtrate prin noi,
Țes borangicuri calde, imateriale,
Prin brocartele pomilor goi.

Unul își întinde în livadă
Brațele negre, se destinde ;
Pe unul din ele, stînd să cadă,
Un măr de sînge se aprinde.

Arde intens de singur, vegetal
Sor de sînge în octombrie,
Legănat de volutele amintirii, egal,
Și de palidul vînt revărsat peste dealuri.

Singur rămas printre frunze dezabuzate,
Galbene de tragice presimțiri,
Mărul de sînge pulsează, bate,
Ca o inimă a livezii printre ofiliri.

Oh, în tomnatice după-amieze,
Inima mărului vegetală
Bate ritmat cu pulsare egală !
O, dar mă tem să nu explodeze.

Că-i trec, visînd, din durerea mea seva,
Şi că sub pieliţa lui sîngerie
Inima mea cu dorinţa ei vie
Miezu-şi dilată !
Şi nu-l culegi precum mărul, odată,
Îl primi de la şarpe o fată
Cu numele Eva.

ZBURĂTORULUI

Nu sînt aceleaşi aripi pe care le-ai purtat
De ceară, către creasta cocoşului solar,
Cînd prăbuşirea-n valul egeic a punctat
Condiţia umană spre sensul nuclear.

Nu sînt aceleaşi stele pe care le-ai crezut
Cu un desen domestic, acolo, în nadir,
Pe cînd mureau spartanii cu vipera pe scut
Sub steaua păstorească lăsînd pe frunte mir.

Dar sînt aceleaşi vorbe, aceleaşi mîngîieri
Din circuitul vieţii, şi spuse în abstract
De tine în racheta spre marile tăceri
Părelnice, ritmate-n universalul tact.

IMAGINEA TA

Ce repede ajungi departe,
Aproape cît de greu rămîi,
Luciri pe frunze de lămîi
Cînd amintirea ne desparte.

Luciri de frunze, în grădini
Exotice, neîntîlnite,
Lunare pagini troienite
Citite din platani vecini.

Ce repede te-ndrepți spre moarte,
Pe pragul ei ce greu rămîi ;
Planete, cît niște gutui,
Într-un cristal sărat sînt sparte.

Sub pleoapă, umedul cristal
Cu boaba lacrimii se plimbă,
Și galaxii văzute schimbă
În cataclism universal.

Numai imaginea-ți ce-o port
Nu o distramă nici o trombă,
Plutește alba ei colombă
Prin veșnicul, albastrul cort.

MICROPOEZII

1

Săruturile toamnei au colorat pămîntul ;
Roşii păduri cînd toamna-i bolnavă de ftizie,
Galbene foi cînd toamna păli de gelozie
Că rochiile florei i le dezbracă vîntul.

Bănoasă-i toamna, timpul şi l-a plătit cu aur ;
Monezi atît de grele, încît plutesc pe lacuri,
Căzute din celeste, liliputane fracuri
De rîndunele-n zborul spre sud, spre Epidaur.

2

Nu sărutarea verii cu soarele fierbinte,
Ci norul ca o faşă pe rana ce-ai deschis,
Cuţitul amintirii a spintecat un vis
Cînd mi-ai vorbit cu buze de foc, fără cuvinte.

3

Se tolăneşte noaptea cu cosmice cununi
Pe albele cearceafuri şi reci de iarnă-ntinse ;
Abstractele ei forme,-n îmbrăţişări cuprinse,
Desfăşură o hartă de fum şi de păuni.

4

E carul-mare lîngă casă,
Şi în albastra lui ogradă
Stă răsturnat, însă nu lasă
Otava visului să cadă.

Imaginea care-o încheg
Nu e un joc de întîmplare ;
Un gînd pe care nu-l dezleg,
Geme strivit de Carul-mare.

SCRISOARE DIN ARGEŞ

lui Karel Jonckheere

Colina mea îşi aduce aminte,
E doar un conglomerat de roci, de falii de nisip,
De pămînt,
Dar colina mea are memorie şi chip,
Vorbeşte cu vîntul, fără cuvinte,
Despre nimic, despre cîte au fost, cîte sînt.
Adevăratul orizont e cel atins de amintire,
El poate fi oprit de dune-n Flandra, sau de coline argeşene,
Şi casa de pe coama dealului pe care-l ştii
E o corabie ce navighează în încremenire,
E tot aici, catargul ei vibrează
De cîte ori bat alizeele dorului,
Imaginea ei pleacă fără mine,
Rămîn zălog, sau marinar ieşit din cursă,
Şi toată valea e un estuar
În care navighează posibilităţile.
Ştii, cina cea de taină a rămas aşa,
Chiar dacă domestice gesturi au cules tipsiile,
Paharele, pîinea...
Şi scaunele, ai dreptate, sînt de prisos,
Dar cîteodată
Se împlineşte unghiul lor cu dragi fantome.

Tocul şi manuscrisul nu mai sînt pe jos,
Pe roşiile cărămizi în somnul lor, geometric, adormite ;
Dintr-un stejar ucis
Meşterii mi-au cioplit o masă pentru scris,
Ai loc pe latura potrivnică, de vrei aşează-te
Să scrii sau să surîzi ;
Am să aleg cum te gîndesc.
Şi brazdele au explodat culorile
Cu impetuozitatea unei simfonii florale.
E strigătul colinei mele,
Îşi aminteşte, spune fraze vegetale.
Poate la toamnă, dacă vii, va fi mai palidă,
Şi-n spatele ei — pădurea sîngerîndă, şi de ceară.
Colina mea îşi aduce aminte,
Şi peste ea, la ore stabilite,
Lunecă-n cerul limpede sau înnorat
Marile pasări prevestite-n basme ;
Le urmăresc, cu toamna, unghiuri de cocori,
Cu nostalgia veşnicei întoarceri,
Gîndind că poate într-o migratoare albă
Din Rijmenam zburînd peste coline,
Înscrisă în privirea ta albastră,
Lăsînd grei nori atlantici peste dune —
Vei fi o trăsătură umană de unire
Între cîmpia Flandrei şi aşezarea noastră.

Stîlpeni, august, 1963

CATREN

În timpul nostru încă atîtea sînt de spus ;
Cu gest de macarale mă-nalţ, mă-nclin supus,
Ca să transmit prin spaţiul şi timpul ce mi-e dat
Pătrate mari de soare ce-n mine le-am tăiat.

PORTRET

Acesta sînt ? Nedefinit,
Fiindcă hotarul nu mă-ncape,
În răspîndirea peste ape
Şi cu lumina spre zenit.

Acesta sînt ? Nu, n-am ajuns
Unde ţintesc şi n-ajung alţii ;
Visam cu plopii, cu înalţii,
Albaştri munţi ce s-au ascuns.

Stau să-nfloresc lîngă pămînt
Cu-ntîrziere de agave,
Cînd uluinde astronave
Arcuş pe corzi de spaţii sînt.

Credeam că au vibrat în mine
Cu şapte note, simfonii ;
Din lume trece-n galaxii
Tăcerea, şi ecou revine.

Dar crește-n freamătul diurn
Tăcerea mea și nu se pierde ;
Cu vîntul, pe colina verde,
Am coborît de mult din turn.

De fildeș nu e decît luna,
Dar luna s-a umanizat
De cînd în strofe și-a lăsat
Tainele una cîte una.

Cel mai bogat rapsod sînt eu
Cînd trec pe străzile moderne
Pe care luna se așterne,
Sau pe sub arc de curcubeu.

CUVINTELE, CULORILE

Deșerturile lumii nu-ntrec în dezolare
Imensul alb, tăcerea, pe coala de hîrtie.
Cu zvonuri vătuite cuvintele-n somnie
Se sting în poezie ca stelele în mare.

Cozi de păuni, prea multe, în strofe, rufe stoarse ;
Lunarii ochi de vise, în ele au plesnit ;
Imaginea, culoarea, născînde, au albit ;
Gîndirea e gîngavă, retinele-au fost arse.

În care lume fi-vor : cuvinte, ritm, culori,
Să nu fi prins rugină, scăzînd sub timp lumina ?
Cînd proaspătă-și combină paleta ei, grădina,
Culorile-s în gușă, iar ritmurile-n flori.

Tu, care mesteci vorbele miilor de ani,
Îngăduit să-ți fie să oglindești în strofe
Palatele moderne, cu basmul limitrofe,
Și vastele șantiere cu umbre de titani.

Larvar din amintire tîrîndu-mă, îmi schimb
Decorul : mahalaua copilăriei mele ;
Cum temerar porniră orașele pe schele,
Mari flote navighează cu odele în timp.

PĂMÎNTUL

Urcat pe înălțimi vedeam adesea, panoramic,
Pămîntul cu ogoare rostuite în lungi fîșii,
Ca pe-un tablou, pe care un zugrav
A tras cu lată pensulă lungi pete,
Pogoane de culoare vegetală-n geometrii de plug.

În martie, dolmanul pămîntului totuna,
Sau mai curînd în toamnă, ca o tablă
De cernoziom ce-așteaptă creta iernii
Cu simfonia ciorilor, nescrisă,
Trecînd pe albul ei.

Era în primăvară,
Ca un obraz adolescent, cu puful moale ;
Atunci era pestriț de tot pămîntul
Cu degradări de verde către galben,
Atît de peticit, încît culoarea
În loc să cînte își trăda tristețea
Și strîmta-nghesuială-a sărăciei
Cuprinsă în pogoane policrome.

Vara le mai armoniza, cînd grîul
Visa de mări, de aur, dar obrazul
Pămîntului, încă neras de coase,
Cu părul rar, sau chiar spînit pe-alocuri,
Vădea, de unde stam privind, deosebirea
Între fîşiile de lut, de cernoziom sau cline sterpe.

Să botezăm pămîntul cu un nume
De om. — Ion să-i spunem, — Oh, Ioane !
Sărac ai fost... şi peticit dolmanul
Cu care-ţi înveleai trudita carne !
Noi te priveam de sus, de pe coline,
Din zborul avioanelor, şi văzul
Era furat de zeghea ta zebrată
Cu lungi culori care minţeau belşugul
De geometrii de plug, unde trudeai cu plugul
Ca omul singur din blestemul biblic.

Urcat pe înălţimi privesc pămîntul,
Uimit — şi strig în patru zări : — Ioane !
Unde-ai zvîrlit dolmanul tău de zdrenţe ?
Ion săracul nu mai e... nu îl mai văd. Pămîntul
Ca marea-şi duce holdele cu vîntul.

PIETRARUL DIN ALBEŞTI

Poate că meşterul pietrar,
Care cioplea în carieră
Gălbuia piatră de calcar
Cu-un gest schiţat în altă eră,

E un Manole evoluat
Ce nu-şi zideşte-n zid nevasta
Care-i aşteaptă umbra-n sat
Cînd luna a-necat fereastra.

În unghiuri şalele se frîng,
Desfac ciocanele-n calcare
Pagini de piatră din adînc :
Colţi de rechini şi cai-de-mare.

Aici, în Argeş, unde bat
Ciocanele în pietre mate,
Un fund de mare a sunat
Din clopotele scufundate,

Din clopote de valuri verzi —
Recviem pentru-apuse ere ;
Ecoul nici nu-l prinzi şi-l pierzi
În golul albei cariere.

Noi ne oprim cu gîndul la
Zidirea Domnului Neagoe,
Cînd zisul zid se dărîma
Nestîndu-i lui Manole-n voie ;

Cînd meşterii făceau firizi
Şi bolţi cu arcuri încordate
Şi capiteluri cu omizi
De moliciuni în bloc săpate.

Sau la Suceava-nghirlăndiri
De iederi împietrind ocoale,
De unde ochi priveau spre zări
Prin lungi ferestre ogivale.

Sau pomenirile pe cruci
Cu slovele în stei săpate ;
Moi lespezi — umbrele de nuci
Le îngropau în timp uitate.

Eu ştiu că meşterul pietrar
Ciopleşte-n larga carieră
Gălbuia piatră de calcar
Cu-un gest schiţat în altă eră.

POEMUL DIN AUGUST

lui Rafael Alberti

Rarele ceasuri neînscrise-n cadrane,
Timpule, nu poți să le înlături ;
Trec nevăzute, ca-n vaste oceane,
Aripi, cu moile, calde omături.

Însă rămîn lîngă inima noastră,
Freamătul veșnic să îl măsoare,
Chiar cînd s-or pierde sub curba albastră,
Umbra tîrînd-o, trecînd pe sub soare.

Vinul cu sevele visului supte
O să-ți alunece-n timp prin artere,
Pasărea dorului cu aripi rupte
Cînd se va zbate fără putere

Să o ridici din tăcerea de gheață
Ce între noi se întinde geografic,
Adu-i în palmă sămînța de viață,
Ca să-și desfacă zborul serafic.

Tu, răspînditule pe meridiane,
Dacă ți-e casa veșnic furată,
Vino-n pridvoarele cu măghirane,
Lasă-ți efigia-n lume purtată.

Te vor primi cu ovale deschise
Șesuri și vaduri, calde cămine,
Stelele florilor tale ucise
Vor pîlpîi în grădină la mine —

Seara de august somnul ne-mbracă
Cu țesătură de fire stelare ;
Acoperise o țară săracă,
Țară bogată, dormind în uitare —

Ca să măsori cu privirea și pasul
Țara iubirii ce te așteaptă,
Așa cum soarele-și mută compasul
Zestrea crescîndu-ne treaptă cu treaptă.

FEBRE

Stau scuturat de febre în noaptea de ajun,
Pe-un prag de an de viaţă, cu moartea după uşă,
Duc ceaţă în privire, şi limba-i de cenuşă,
Dar mîna mea de gheaţă pe-un disc de foc o pun,

Pe-un răsărit de frunte urcînd din amintire
Sub părul Berenicei pe unde a trecut
Un gînd ţîşnit din creier, ca un astronaut
Ce sfredeleşte spaţiul c-un sunet scurt, subţire.

Oraşul despleteşte cascade colorate
Să lumineze ceasul şi anul început ;
Peste oraş — gigantice umbre, le-am văzut
Zvîrlind vestminte stranii din curcubeu furate.

Pupilele-mi sînt cercuri crescînd pe mari turaţii,
Ca nişte vechi reclame de fosfor pe oraş,
Zăpezile-n volute de răsucit talaş
Le-a răsturnat rîndeaua din cosmice plantaţii.

Ia-mi pulsul, mînă albă şi tînără de soră,
Şi dă deoparte mîna uscată ce s-a-ntins
Spre ultima bătaie ca s-o audă stins
Şi stă cu spectru-i vînăt spre noua auroră.

Trage-n seringă serul din sîngele tău, soare,
Să-l treacă sora albă-n injecţie acum,
Să văd cum nepoftita cu spectrul ei de fum
Se spulberă de ciudă şi cel pîndit nu moare.

AMINTIRE PIERDUTĂ

Duce-m-aş, iar duce-m-aş,
Pe sub munţi, la Făgăraş ;

Anii fug şi-i fonta lor
Rece-n jgheabul anilor.

Satele de-atunci sînt sate-n
Sorii vremii luminate.

Bivoli de apocalips
Au încremenit, de ghips.

Ciurda-n amintire pune,
Static, pete de cărbune.

Rîurile şi-au mutat
Vadurile-n lung şi-n lat,

Numai păstrăvii săgeată-n
Gînduri rîuri de-altădată.

Oamenii poate-au murit
De cînd m-am călătorit.

Dar fetiţa de la moară,
Înflorită într-o vară ?

Zugrăveam cu vechi boiele
Raiul tinereţii mele.

Timpu-n ţară era slut,
Poate nu-l vedeam de scut.

Tînăr şi cu oarbe ape
Cum au căţelandri-n pleoape.

Fata de la moară sta
Şi boielile privea,

Jinduind cu ochiul grav
Amintirea de zugrav,

Că era din neamul care
Sticla o-nflorea cu soare,

Cu luceferi ori cu sfinţi
Năluciţi în nopţi fierbinţi ;

Mi-a cerut să-i duc boiele,
Dar sub pleoape i-am pus stele

Şi sub ceafă snop de grîu,
Aripi vii de foc la brîu...

Anii fug, şi-i fonta lor
Rece-n jgheabul anilor,

Şi se-ntoarce să mă doară
Gîndul fetei de la moară.

Ah ! de ce n-am dăruit
Fetei visul jinduit ?

Poate-n vreme s-a pierdut
Un zugrav neînceput.

Şi era din neamul care
Sticla o-nflorea cu soare,

Ori cu bolţi de înviere
Peste veac de grea durere.

Frîng în mîini un curcubeu
Care-ncununa un Eu.

Fără să-i mai cer în schimb
Amintirii nici un nimb.

CROMATICĂ

Copacii-i văd albaştri-n amurg, şi gri în zori,
De purpură în ceasul cînd soarele se stinge,
De fildeş cînd lumina zăpezii îi atinge,
Cînd chihlimbar de raze străbate prin ninsori.

Sînt apele albastre cînd cerul e deschis,
Şi e un ceas cînd marea se-ntinde violetă,
Şi e un ceas cînd apele-n lume sînt de cretă,
Sau ca o uriaşă petală de cais.

Sub trecerea luminii văd dealurile sure
Că-mbracă o cojoacă de fumurii berbeci,
Şi cum se suie seara pe-albastrele poteci,
Şi vegetală noaptea din tufele de mure.

În lanurile coapte, carate vegetale,
Crescînd pe lungi păioase de aur unduind,
Aramă duc cînd raze piezişe le aprind
Şi strălucesc cu farmecul despletirii tale.

Ca un inel arabic e ochiul tău turchin
Din pensulă muiată în lacuri de peruză ;
Cînd rodia iubirii ţi-a sîngerat pe buză,
Au dinţii tăi reflexul gheţarului alpin.

Pe merii verii sîngele toamnei a-ngheţat,
Mai sînt ciorchini de ambră ce-nchid în ei tămîia ;
Sînt mere cu obrazul mai galben ca lămîia
În palme reci de frunze de verde matostat.

Cromatica paletei e-n ochiul meu, în creier,
Doar cînd natura-mi trece culorile pe rînd
Prin faţă, şi cu ele mă pomenesc pictînd,
Şi-mi întregesc paleta cînd lumea o cutreier.

AMINTIRE

Ca Iason navigam către Colchida,
În timpul revolut, cu vele-n gînd ;
Pămîntul în rotire-a fost clepsidra,
Nu ornicul din inimă plîngînd.

Sub mîna brizei Mării Euxine
Pe Dioscuri îi urmăream spre zare ;
Orbitele mi-au fost de mare pline,
Sadko modern aflînd minunea-n mare.

Poemele le-am scris cu palmierii,
Şi cu înalţii, negri chiparoşi ;
Cînd i-am muiat în călimara serii,
Au fost, din noapte, vechi luceferi scoşi,

Au luminat făptura ta ciudată,
Şi-n ochi piezişi m-am prăbuşit adînc,
Cum cade-n neagra mare zbuciumată
Paftaua stelei prinsă la oblînc

De călăreţul negurii eterne,
Urmînd lumina stelei ce-a căzut,
Ştiind că-n urmă marea îi aşterne
Deasupra, valul, lespede şi scut.

SONET

Cum luna cu imaginea ei moartă,
Pe neagra mare-n uleioasă undă,
Jucîndu-şi discul, suie, se scufundă,
Memoria-n acelaşi joc te poartă.

Cînd valuri cad pe-oglinda ei rotundă,
E-n mii de cioburi strălucirea-i spartă,
Dar mîini, din valuri, o-ntregesc cu artă,
Şi norii, doar, fugar pot s-o ascundă.

La fel, pe marea amintirii mele,
Răsari doar noaptea, cînd, întunecată,
Albastra răzvrătire sparge stele
Şi nălucirea ta pe chin jucată.

Dar mîini de spumă-n gînd atunci te-adună
Şi te refac din cioburi moi de lună.

DOLIUL ZĂPEZILOR

Azi-noapte au căzut zăpezi de altădată,
Chemate antologic de un celebru vers.
Acolo unde albul e fără nici o pată,
Doliul zăpezilor cine l-a şters ?

Nu l-a şters nimeni, e alb
Doliul copacilor tineri.
Croncăne corbii.
Spune-ţi că nu-i adevărat !
Copacii stau zvelţi ca nişte gineri,
Albe troienele ca nişte mirese.

Mirii, miresele iernii !
Ianuarie nunteşte-n straie alese
Cu-alesătură de cristale
În reci şi albe broderii hexagonale.

Din ce laboratoare ascunse de soare
Ne vin alb-sublimate zăpezi de antimoniu ?

Voi n-ați văzut zăpezile roșii
Pe care hidrophyții se înmulțesc ca-n vise ;
Noi știm zăpezi mai roșii ca floarea de caise,
Zăpezi sub vechi pogroame,
Atîtea parafe de sînge pe zăpezile orașelor,
Imense plicuri cașerate
Cu ceară roșie umană,
Sau milioane de creste de cocoși retezate,
Pe-o stepă colorată ca o imensă rană.

E roșu doliul zăpezilor. Știu,
Doliul zăpezilor e purpuriu,
Doliul zăpezilor arde în lume
Unde dreptatea nu are nume.

POARTĂ DESCHISĂ

Această poartă largă, deschisă către tine,
Eu am cioplit-o singur ca meșterul gorjan,
Și m-am strivit în rîvnă sub daltă și ciocan,
Că multe interstiții, în lemn, de sînge-s pline.

Am mai durat coloană fără sfîrșit ce vine
Din remușcări holbate spre mari răscruci de chin,
Spre care albe pasări acvatice revin,
Și negăsind albastrele lacuri mor în mine ;

Și mîna dreaptă care pe masă odihnește,
Pe masa zugrăvită cu gînduri, sub priviri,
Stă grea, încremenită și rece, ca un clește

Ce cască larga gură să urle omenește
Că poarta stă deschisă pentru pustii sosiri,
Și sîngele se-ncheagă în fibrele-i subțiri.

SOARE ÎN MIEZUL NOPȚII

Eram demult în noapte grea,
Imaterială noapte, ce nu se mai sfîrșea ;
Nu atingeam pereții tăcerilor de smoală,
Era jurîmprejurul ca o cutie goală.

Afară era bine, în țară era vară,
O vară cu semințe urcate-n lan și-n crengi ;
Dar vine clipa neagră și cît vecii întregi,
Cînd drept în miezul zilei e miez de noapte iară.

Pornită din nimica venea întunecarea,
Și cerul amintirii era golit de stele,
Se despletea uitarea în fața vieții mele,
Și n-avea trup, nici casă, nici ochi n-avea uitarea.

În țară era bine și roșii merii, copții ;
Deci toamnă. Dar în mine era ca un mormînt,
Cînd, deodată, viața am început s-o cînt,
Că răsărise chipul tău — soare-n miezul nopții.

FEROVIARĂ

Tu ai rămas acolo pe un peron de gară,
Cu gestul prins de aer și cu batista spumă —
Cum urmăreai expresul care-a țîșnit în seară
Ca o săgeată neagră dintr-un resort de gumă !

Eu am privit peronul cu încîlcirea vie
De gesturi și de zîmbete șterse de distanță ;
Deasupra lor, ca luna peste haraci de vie,
Rotund, trona doar ceasul cu ace de balanță.

DUPĂ FURTUNĂ

Sonetul scris în noaptea de furtună
Îl mai aud pe vijelii urlînd,
Cînd paisprezece trepte noi urcînd,
Am stat cu amintirea împreună.

În scoarța mea am auzit bătînd
Ciocănitoarea galbenă din lună,
Și-n dimineața vînătă de prună,
Pălind, ca un luceafăr tremurînd,

Priveam dezastrul nopții răscolite.
Mai pustiit de depărtarea ta,
Întregul peisaj parcă urla

Cu uriașe fălci încremenite ;
Statui de gînd care vor fi cîndva
De-o mestroviană daltă-n timp cioplite.

CÎND ȘOIMUL...

Cine ți-a dat un nume, un glas și o privire ?
Aud pădurea toată cînd șoaptele-ți aluneci,
Cînd îți întorci privirea, mă lași și mă întuneci,
Cînd numele ți-l murmur chem raiu-n amintire.

Pe șoldul tău mă leagăn ca pe o undă moale,
Și brațele de lapte-nchegat, atît de dulce,
Ca aripi se adună, pe gît să mi se culce
Atunci cînd șoimul roșu prin sînge-mi dă ocoale.

Cînd mă desprind de toate cîte ți-a dat natura,
Parcă mă smulg din tine precum din rădăcină
Mesteacănul se smulge cu vis și cu tulpină ;
Dar îți mai simt în sevă chemarea și căldura.

Pămînt iubirii mele, stăpînitor și moale,
Cuprinde-mă-n adîncu-ți fertil și cu arome,
Să mă despart de moartea cu glasuri de sodome
Cînd aripi moi de flăcări prin sînge-mi dau ocoale.

OCHII

Cînd te sărut, văd ochii tăi ca nişte migdale ;
Cînd te sărut, ştiu părul tău răsturnat pe spate
Cum leagănă sub tine un con de umbră moale,
Ca sub planete umbrele-n spaţii proiectate.

Cînd te sărut, pupilele tale sînt ferestre,
Privind spre infinitul pe unde umblă sorii ;
Vreau să mă-ntorc la tine şi trag din spaţii norii
Ca o cortină oarbă la-mbrăţişări terestre.

Cînd te sărut, văd ochii tăi gemeni, calme lacuri,
Dar plini de umbra vastă cu-aprinse constelaţii,
Şi de fiorul cosmic cu care vin din spaţii
Sub pleoapele boltite ca albele cerdacuri.

Cînd te cuprind cu braţele,-n calda lor capcană,
Se-nchid pentru o clipă migdalele de carne,
Un magic cerb de aur ne leagănă în coarne,
Şi inima ne doare în el, o veche rană.

Cînd te sărut şi iarăşi pupilele mărite
Reflectă întrebarea uitată în cuvinte,
Ca Nessus simt cămaşa, simbolul ei fierbinte,
Şi sub pîrjol şi sînii tăi prind ca să palpite.

Cînd te sărut, prin ochii întredeschişi, tu ia-mă
Şi poartă-mă în sîngele tău, adînc, în vintre,
Ca pe un prunc de viaţă speriat, ce vrea să intre
Adînc în trup la tine, să-i fii iubită, mamă.

STRIDENȚE

Ceea ce mă doare mai mult e stridența ;
Exploziile, toate exploziile mă înspăimîntă.
Exploziile de temperament, de veselie...
Numai tăcerea cîntă,
Numai tăcerea mîngîie ;
Nu tăcerea șerpuirii din tămîie,
Tăcerea părelnică din galaxie,
Tăcerea unei mîngîieri
Care se naște dintr-o furtună,
Nu din tăceri,
Dar care se apropie, lunecă
Peste tot ce expiră,
Peste tot ce se-ntunecă.
Eu te-am privit tăcînd,
Nici foșnetul gîndului tău nu-l știam.
Cadrul era un geam, un ram,
Și tu, imaginea tăcerii,
Și a vieții
Din cîntec.

INTERLUDIU MARIN

Luna a răsărit,
Pîntecul tău alb a apus.
Ca un disc de faianță,
S-a dus rotund pe dungă
Să ajungă
În amintire.

O, cînd sălta ca luna
Pe uleioasa undă,
Cu ondulări lichide,
Îți legănai coluna
Culcată, și-ntre umeri
Îți tremurau suratele
Mere hesperide.

Lasă împletirile
Degetelor lungi de mătase ;
Meduzele visărilor,
Peştii de neînchegat alabastru
Se prind fără plasă
La capătul mărilor
În rece dezastru.

CROCHIU

Ca Apollinaire
Aş vrea să te cînt ;
Ruşinată, ieri,
Mînză, la pămînt
Te-am culcat să-ţi bat
Potcoava de aur.

Printre sînii goi
Nu s-a stins deloc,
Roşie rotind,
Mirarea ovală.
Buzele şi-aprind
Poarta triumfală.

După arcul clar,
Caudină furcă,
Dinţii ei de var
Ziduri albe urcă.

Zahăr parcă e
Prin deschise buze,
Dulci şi călăuze
Două şiruri de
Vii mărgăritare,
Culese din nici
O scoică de mare.

ÎMI IUBESC MÎINILE

1

Îmi iubesc mîinile ce au cuprins în căuşul lor
Apele privirilor tale
Şi mi-au spălat întreagă icoana chipului.
Îmi iubesc mîinile că sub dogoarea unui cer de cositor
Au mîngîiat urmele trupului tău
În tiparul nisipului.
Îmi iubesc mîinile ce au spart în aplauze
Sunetul cel mai frumos al durerii
Lîngă malul surdelor pauze,
Lîngă buzele încleştate ale tăcerii.

Mîinilor, vă iubesc că vibraţi încă vii,
Ca nişte stele de mare de carne
Sub bolţi de oceanice melancolii,
Sunînd din scoici ciudate şi lungi ca nişte goarne.

Mîini care-aţi pus tiparul pe tot ce v-a ajuns,
Chiar cînd asemeni umbrei vi s-a topit tiparul ;
Eu ştiu un cer cu astre curgînd pe-un rîu ascuns,
Şi o grădină-a lumii cînd doarme grădinarul.

Un rîu ascuns în deltele degetelor lungi,
Cu stelele din sînge aduse-n amintire,
Cu brazdele săpate-n podişul palmei, dungi,
Cu herghelii de sensuri pe moile ceaire.

2

Cînd se va stinge flacăra voastră şi, de ceară,
Cinci lumînări cu altele cinci încopciate,
Pe desenata inimă rece stînd culcate,
Nu va mai şti nici umbra mişcării să tresară.

Nu vă vor mai cuprinde în ele alte mîini,
Ca nişte scoici de carne cu perlele pierdute,
Cu mîngîierea moale ca miezul caldei pîini,
Veţi fi ca nişte aripi din zborul frînt căzute.

Şi cum destinse-n somnul fără hotar, dormind
Ca nişte păsări albe-n sfîrşitul cinegetic,
Falangele de umbră vibra-vor, auzind
Cum ritmul vieţii bate în toba ei frenetic.

INCERTITUDINE

Aceste dealuri nu sînt giganţi culcaţi pe labe
La somnul geologic de mamifere verzi ;
Livezile precoce cu siluete slabe
Plecînd încolonate n-au timp să le dezmierzi.

Intoxicat de visuri şi poze eleate,
Prinzi rădăcini, sau albe încremeniri de roci ;
Îţi circumscriu destinul uman, şi depărtate
Par palidele unde de pămîntene voci.

Te-nsingurezi, şi totuşi clipita te desminte
Că pipăit de pulsul stelar şi de atomi
Îţi laşi încremenirea şi vechile vestminte,
Cum se despart de scoarţe şi foi bătrînii pomi.

ÎNTREBARE

Spune, dacă mă duci acolo ca într-o frescă bizantină,
Sub aripile mari, albastre, ca două nopţi îngemănate,
Să mă cununi cu veşnicia şi să mă spulberi în lumină,
Cele din zestrea pămînteană, cu duhul, mi le iei pe toate ?

Peste copacii de-ntuneric verzui, şi rîul ca o lamă
De nenchegat oţel ce taie în peisagiu amintirea,
Mă scalzi în adîncimea serii, mă treci prin cea din urmă vamă,
Unde plătesc cu nesfîrşitul, secunda, anii, amăgirea ?

Şi ea, cea veşnică, iubirea, să-mbrace vălul Penelopii,
Şi cai de negură să tragă la treapta lunii, unde frica
Pe-un drum de var, cotit, se duce şi se întoarce din nimica,
Urcînd sau coborînd cocoaşa de deal ce-o ţintuiră plopii ?

Cînd doamna veşniciei, seara, stelar deschide evantaiul,
Şi legănîndu-l, vine boarea din mări închipuite-n lună,
Şi mă priveşti prin golu-i galben de cînd un zbor i-a spart vitraliul
Tu, cal al zborului din urmă cu ochi imens, holbat, de prună,

Să iau din cîrcă şaua veche din pielea anilor crescută,
Pe care-a călărit o umbră, destinul, în galop, în trap,
Şi dacă-n ordinea din golul nemărginirii nu-i cerută
Venirea mea, să-mi dai iar şaua să-mi port destinul de la cap.

TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÎNEȚE

Sînt tînăr și tinerețea-mi revine
Cu oricare nou anotimp al gîndirii ;
Bătrîn, mă întorc în tăceri de ruine
Cînd gerul e-n cumpăna omenirii.

Nu gerul cu moartea lui albă, florală,
Mușcînd cu măselele focului rece ;
În inima lumii cumplita răceală
Se lasă cînd iarna războiului trece.

Tîrît-uriașă, doar umbra-i mai fuge,
Ca vineți-i cumulușii cu trecerea sumbră,
Pe văi adormite ca niște coșciuge
Sub lespedea moale de-o clipă de umbră.

Dă-mi basmul cu veșnica lui tinerețe,
Sfărîmă cu șoapta uneltele crimei,
Și scutură praful de rea bătrînețe
Din pletele vremii, din cumpăna rimei !

LAPTELE-CUCULUI

Laptele-cucului
S-a prelins pe tulpina frîntă :
La umbra nucului
Umbra și lumina s-au luat la trîntă.
Cine-o să-nvingă ?
Nimeni, pînă ce-o să vină toamna,
Pînă s-or duce frunzele,
Pînă o să ningă.

Laptele-cucului
E o prevestire vegetală
A iernii ce-și va așterne sub coroana nucului
Lumina victorioasă,
Albă, rece, egală.

CLAPE DE FILDEŞ

Clape de fildeş negru, clape de fildeş alb.
Ceea ce întristează mai mult sînt bemolii...
Lasă simbolul banalului alb,
Nu te sugruma în rutină superbă ca atolii.

Nu întîrzia pe un tărîm iluzoriu,
Clape de fildeş negru, clape de fildeş alb,
Simbolică, geografică Coastă de Ivoriu.
Dar desuet simbolismul, alb.

Vezi, şi acest mod de a cînta
Face parte din lirica ta veche,
Dar ce să faci cu amintirea ta,
Cu melodia obsedantă ce-ţi sună în ureche ?

Chopin a-mpletit pînă la dumnezeire
Clape de fildeş negru, clape de fildeş alb,
Trepte melodice, în vis, în amintire,
În alb, în negru, în spectrul solar al iubirii.
În alb.

CĂI BĂTUTE

Aş vrea ca să-mi rămînă măcar o clipă chipul
În iezere albastre, în rîurile lungi,
Să ştiu că-mi prinde umbra pe fundul lor nisipul
Şi că rămîn, cînd vîntu-nfioară apa-n dungi,

Că îmi păstrează pasul atîtea căi bătute
Prin plapuma zăpezii, prin rîul alb, de praf,
Spre zările-mpotrivă, ce cheamă : „vino ! du-te !"
Prin fuga-ncremenită în stîlpi de telegraf.

Aş vrea să-mi dai tu mîna, Ceahlăule, bătrîne,
Să mă ridici la piscul, de neguri mîngîiat,
Să măsurăm de-acolo distanţa ce rămîne,
Ca să străbatem drumul de veşnicii uitat.

COCOŞI DE VÎNT

(1 9 6 7)

COCOŞI DE VÎNT

Bat, nopţile, aripi de tablă,
Îi răsucesc aripi de vînt,
Să trîmbiţeze spre pămînt
Sonore, sparte guşi de tablă.

Spre zori piruetează-n gol
Într-o frigare inutilă ;
Aveau o creastă juvenilă
Galinaceii regi pe sol.

Acum sînt împăraţi de creste
De tablă, răsuciţi de vînt,
Cînd provocaţi de pe pămînt
Cucurigesc către poveste.

O, păsări cu destin metalic,
Cocoşi de vînt rotind în gol,
Ce soartă rea să fii simbol
Chiar dacă eşti cocoşul galic !

NINSORI

Cînd mă ridic din negura pe care ai lăsat-o,
mă prind, mă înalță brațele negre ale stejarilor
și văd în adîncimea anilor copilăria măruntă,
fruntea viitorului își sapă linia cruntă,
luna arată profilul sever al cezarilor,
norii ating de pe coroanele copacilor negri,
albe giulgiuri, neguri pe trupul meu se desfac ;
fac încă un pas peste păduri albastre și tac...
Roțile reci ale timpului eu le ascult încotro se îndreaptă,
rece scrîșnind peste prundișuri de stele. E-o goană
peste norii rotunzi, ca Ilie în carul de foc pe icoană.
Să nu cad în adînc mă prind de cozi de luceferi aprinse ;
pămîntul e-o amintire cu crestele munților ninse ;
milioane, oceane de mîini
leagănă adîncul pădurilor de alge,
umbra lor răsfrîngerea umbrei mele atinge,
livada de vișini din cer
cuvîntul o scutură,
ninge.

CLASICĂ

Moldovă, mă cuprinzi în stemă
și mă desfășuri pe coline ;
trece-n răspăr de zibeline
oftatul vînt. Pierduta gemă,

În ocna sufletului meu,
n-o s-o mai afle tîrnăcopul ;
prin toamna ce-și răci uncropul
îi port caratele mai greu.

Dar într-o seară străluci-va
ca în adîncuri Orion,
și-atunci, iscată sub creion,
visarea împlinită fi-va.

Ținînd sub palme doi bouri
îi voi înfige pe hotară,
să stea sub veacuri iar și iară
urcînd spre nori străvechii muri.

CONJUGARE

Mă cert mereu cu omul sur
Că-l văd încremenind în timp
Lîngă o treaptă de azur
Pornită dintr-un sterp Olimp.

Mă cert cu omul legănat
Pe malul de la Elsenor,
Pierdut în vagul altui leat
Sub destrămări de vis și nor.

Mă cert cu omul orb și surd
Orbecăind pe drum deschis
Cu pipăiri de gînd absurd
Prin răsturnări de sens și vis.

Pe nențelesul frate sur
Îl cert și-l scot din mortul timp ;
Dacă-l conjug cu verbul dur
Îi trec tot sufletul în schimb.

VULTUR CĂZUT

Cei ce mă cred căzut și năpîrlit,
Dînd leșului iluziei tîrcoale,
Privind speriat orbitele ei goale,
Pe prea sărac răboj m-au socotit.

Săgeată dreaptă între pisc și poale,
Simbol de pe cupolă deslipit,
Cu aripi strînse vidul l-am trăsnit
Și prada-n gheare am simțit-o moale.

Dar nu a fost cadavru trupul greu,
Iluzia mai palpita rănită.
O stea de foc îi strălucea-n orbită,

Și-am smuls-o, și cu aripi larg întinse
Din smîrcuri am suit spre creste ninse,
Cum din adînc infern urca Orfeu.

SENSIBILA MĂSURĂ

Lui Taşcu Gheorghiu

Măsoară gîndul nu cu rigla alăturată la echer,
Dar cu sensibila măsură care apropie distanţa,
Precum într-un amurg praghez, sorbind un şvarţ, Apollinaire,
La Zlata Studna, pe terasă, cu gîndul naviga spre Franţa.

Pătrat polar şi cu recife de ceşti de şvarţ şi scrumiere
Stau sub privirea noastră albă în turnul răsucit de fum ;
Stăm prinşi în plasa amintirii şi regăsirilor, acum,
Prieteni antici cu palmares de navigări în alte ere.

Ciudaţi soldaţi ai legii sacre de pază primului solstiţiu,
La treapta care ne aduse în prelungitul nostru drum,
Să navigăm în turnul nopţii pe legănări, sub val de fum,
Fără să-i cerem frămîntării din suflet nici un armistiţiu.

NOAPTE BRUXELLEZĂ

Spuneţi-mi locul acestor brodeze
Care-au lucrat cu andrele în piatră,
Urcînd eresuri şi antiteze
Cu o fervoare-nalt idolatră !...

Turnul ce suie stînjeni spre slavă,
Gotic, catargul de primărie,
Piaţa pătrată, de piatră, o navă
Oarbă de neagră, sau cenuşie.

Cînd se dezbracă, noaptea, sub lună
Mitologia de forme coclite,
Pe-acoperişuri, piaţa răsună-n
Medievalele ceasuri şoldite.

Unde, arcaşii, dulgherii, luntraşii ?
Casele breslelor toate-s închise,
Cine navigă cu luntrea pe vise
Spre aventura din veac, oceană ?

Trunchiuri sclerotice de catedrale,
Arătătoare de piatră, acuză
Cerul genezei, ziua, stînd moale
Cu transparențe de oarbă meduză.

Sub Notre-Dame de Sablon, sub o dală
Ştearsă de paşi, Piter Brueghel pictează
Cu un femur cadrul gol — aiurează
Lespedea rece din catedrală.

În peisajul modern al cetății,
Blocul Martini, cu soarele-n creştet,
Roşu-l aprinde şi îl descreşte ;
Face cu ochiul singurătății.

CLOPOTELOR

Clopotele vieții noastre
Cresc volutele albastre.
Clopotele ancestrale
Aiurează somn de jale.

Celtice născute, roată,
Veacurile să străbată ;
Cosmic, clopotul albastru,
Gol, cobeşte a dezastru.

Din arămuri nerostite
Magic somn de stalactite
Dilatat în cercuri vaste
Ce-au încremenit albastre.

ATÎT !

De-ar fi numai atîta viziunea ; — în canaturi
Cînd s-o deschide uşa, copertă grea de carte
În care, stofe albe, elegiace paturi
Scriu un poem de umbră, de somn, de spaţii sparte,
Prin cadrul geometric să treacă un mesteacăn
Tărcat, un termometru-al esenţei vegetale,
Să aiurez că-i umbra apropierii tale,
Ca-ntr-un declic de poză să te fixez, să treacă-n
Abstractu-nchipuirii ducînd temperatura
Să fie cald acolo-ntre nori şi dealul verde
(E lege veşnicită, — nimica nu se pierde !)
Pe deal, acum e soare, a înflorit răsura.

POEM

Ce rău îmi pare că nu te-am iubit
de-acolo, din haos, că te-am ocolit.

Eram o măsură fără măsură
n-aveam nici unul inimă, gură.

Treceam pe sub umbrele somnului, larg.
Pe sub galaxii de tăceri ce se sparg.

Fugeam răzleţiţi pe sub streaşina lumii,
n-aveam nici durerea, nici formele humii.

Treceam prin absenţe de sensuri, se pare,
plenar calcinaţi pe altarul de soare,

o, fără fervori de mirabili incaşi ;
azi, misticei taine ofrandă te laşi.

Acelaşi decor imprecis să rămîie,
leşii eterate şi sori de lămîie.

Astrale obsesii ca-n Vincent van Gogh
prin vastul intens coloratul polog.

sau cosmicul spleen prin vecii mi-l plimb,
prin cearcăn lunar, prin saturnicul limb,

să nu ştii sfîrşitul şi nici începutul,
să nu fi deschis o fîntînă sărutul,

adîncul iubirii cu apa ei vie...
Să nu port blestemul tău sfînt, poezie.

MONOTONIE

O, monotonie vegetală !
Copie a soarelui în brazdă,
Multiplicată
La depărtare egală.

Van Gogh
Izbucnea numai în şase,
Sau în patru,
Dar parcă întreg simbolul soîar
Şi floral a-ncăput
Aşa cum le pictase
Într-o oală de lut.

O, monotonie superbă a verii !
Lanuri, elanuri
Pornite pe vînt,
De parcă acelaşi fir infinit
A pornit unduit
Către marginea serii.

O, monotonie a iubirii !
Acelaşi sărut,
Veşnicul rut...
Aceeaşi aripă suind
Căzînd rănită
Ca să coloreze mereu trandafirii.

ICOANĂ PE STICLĂ

Nu sfîntul anacronic, pe norii goi, de vată,
Nu stele colorate pe cer de chinoros,
Nici gestul, strîmb, hieratic, prin care se arată
O veşnicie scrisă cu-ncrucişări de os,
Meandrele prin trupul balaurului care
Fiinţa o perindă multiplicată-n chip
Ca să-mplinească legea de oarbă ascultare
Cu soarta ei întoarsă în vînt şi în nisip ;
Nu scîlciata formă, naivă, inspirată
Pe sticla zugrăvită în veac, în Făgăraş...
Eu mă închin la noua imagine ivită
Într-un pătrat cu soare şi ziduri de oraş ;
O sticlă încadrată de o fereastră mică
Prin bîrnele uscate de somn şi de trecut
Deschide ochiul casei să vadă cum despică
O lancie de soare o poartă ca un scut
Şi prin despicătura ca-n biblicile ape
Cum trece toată urma prin colorate mări
Şi lasă Vavilonul căzut sub tîrnăcoape
Ca să atingă pasul transfigurate zări.

EVADĂRI ÎN PEISAJ APRILIN

Trenul, timpul, fug în abstract,
Gîndul ară realitate,
Răsună în traverse de ritm egalul tact,
Privirile îmi stau în peisagiu ancorate.

E o pulsaţie, din mine în motor,
Şi plugul memoriei răstoarnă prin geam
La flancuri de fier despicata viziune :
Rămîne-n fixitate numai un nor
Peste o pădure încă de cărbune.

Timpul, trenul, negru bolid străbate
Un pod, şi alb, scheletul de fier îmi dă mirajul
Că podul, o maşină de dactilografiat,
Cu ixuri uriaşe anulează peisajul.

Dar pe sub noi sînt arcuri de ape
Zvîrlind săgeţi de păstrăvi spre izvoare ;
Cum a fost aprilie pe aproape,

Au căzut în adîncuri petale tremurătoare
Şi s-au lipit de păstrăvi confeti vegetale.

Balul aprilie o dată pe an
Te bate cu confeti vegetale
Pe umeri, pe sîni, dar în păr şi alean
Lăsară albă dungă căzutele petale.

Trenul şi timpul iar fac virajuri
Care se întorc în noi, în uitare,
Şi-n dactilografia-i enormă, podul mare
Cu ixurile albe anulează peisajul.

MARELE OPT ORIZONTAL

Clepsidră răsturnată, timp mort în nisipar,
Orizontală stare cu infinitu-n prag,
Simbol al neputinței și netrecut hotar
De unde înțelesul și gîndul se retrag,

Un infinit numeric și regnul vegetal
Fulgerător oprindu-și desfășurarea-n timp,
Ca toată viața vie, se-neacă-n negrul val
Abisul cosmic — numai lunaticul Olimp

Pe care te-așezasem lîngă închipuiri
Mai nălucește timpul și gîndul, socotind
Ce toți socotitorii mărturisesc martiri
Ai îngrădirii minții... Dar eu te văd rotind

Culcată ca și marele opt orizontal
Acolo-n al minunilor vag ceresc regat,
Unde abisul cosmic își bate negrul val,
Clepsidră nențeleasă de moarte și păcat.

FLOARE STEARPĂ

Ca magii, grădinarii, în serele albastre,
Cresc stranii flori, le schimbă culoare și corole,
Le injectează seva abstractă din fiole,
Să uluiască ochii, decorativ, în glastre,

Enorme, din tiparul genetic evadate,
Cu o paletă nouă neîntîlnită-n floră,
Încît retina simte culoarea lor sonoră,
Uluitoare forme de vis, degenerate.

Golite de esența vieții creatoare,
Schimbînd ovare sterpe-n hibridele petale,
Sterile-n frumusețe, părînd artificiale,
Sînt monștrii de lumină și formă-n chip de floare.

În sera mea, în inima oarbă de iubire,
Eu te-am creat din specii de visuri împletite,
Ți-am dat culoarea vieții abstracte, netrăite,
Și te privesc, fantastică floare, cu uimire,

Că simt cum din atîta alcătuire strînsă
Din tot ce nu-i în tine şi-i fără rădăcină,
Urci izbucnire falsă florală de lumină,
Corolă uriaşă de foc bengal, dar plînsă.

În sera mea, în inima oarbă de iubire
Te-ai ofilit culcată în moarte vegetală,
Ţi-am îngrădit culoarea cu semne de cerneală.
Dar forma, dar mireasma s-au şters din amintire.

APE TREMURATE

Cînd vor încremeni ploile,
Cînd îşi vor trage cortinele ceaţa,
Ne vom întoarce faţa spre noile
Semne ce ni le face viaţa.

Oraşul, proaspăt spălat
De fum, de scrum, de somn, de plictiseală ;
Aerul va avea gustul sărat
Al mărilor de poleială.

Diluviul cu suliţe moi a bătut
Imense suprafeţe lichefiate ;
În oglinzile acestea nu te-am văzut,
Apele te-au şters tremurate.

PORTRET

Din peană cum te zugrăvesc,
Scriindu-te rotund, te cresc ;
Rotundul liniilor tale
Îmi dau şi cer, îmi dau şi vale.
Eşti tot ce dai, şi dai ce-ţi cere
Flămîndul jinduit de miere.
Eşti călimara care poartă
Tot visu-n apa neagră, moartă.
N-am mai avut aşa culoare,
Din negru scris să iasă soare.
Prin neaua albilor tăi dinţi
Trec zone-n zîmbete fierbinţi.
Am să te scriu ca pe o icoană
De sticlă-n vis, făgărăşană,
Tu, doina sîngelui meu sfîntă,
Care-n culoarea lui te cîntă.

ELEGIE CAVALINĂ

Cu hamurile lunii, ale vîntului,
fugiră toţi caii Pămîntului.

Sunase cel din urmă nechezat
cînd amintirea i-a încălecat.

Au dispărut de-atuncea, parcă,
de cînd îi duse Noe-n marea arcă.

Pierdut ca potirul marelui Graal
mai rătăceşte prin lume vreun cal ?

Chiar dacă sînt, par umbre cavaline,
năluci plecînd pe văi şi pe coline ;

struniţi de timp cu-abstractele căpestre,
doar fraţii lor în dăltuiri ecvestre ;

doar în legende şi în poezie,
un început visat de herghelie,

Gran al lui Sigurd sumbru, runic cal,
Belerofon, Pegas şi Ducipal,

ecuaţia de cal şi zburătoare,
închipuitul roib Galben-de-Soare.

Din nărăvaşii pustei cîţi rămîn ?
În grajdul basmului un cal bătrîn.

Pe şesuri lungi, spre nesfîrşit pornite,
cele din urmă urme de copite.

Potopul, Inorogu-l schimbă-n cal de mare,
iar strănepot, sirepul fu blestemat să are,

şi, sfîrtecat de lăncii şi obuze,
eroul cal murea cu iarba-n buze, —

cu-ncremenitul, mare ochi de prună
privind cărbunii stinşi pe tăvi de lună.

De cînd în slavă omul a suit,
calul uitat se reîntoarce-n mit.

Cu hamurile lunii, ale vîntului,
fugiră toţi caii Pămîntului.

EMINESCIANĂ

Nu s-a pierdut întreaga vreme scursă,
Nu-i curcubeu mai colorat ca visul
Ce bolţi dură la nesfîrşit cu scrisul
Sub care-i un grăunte Marea Ursă.

Mărunt se-nscrie unghiul paralaxei
Din astru la pămînt şi la piciorul
Cu care-i măsurase visătorul
Vecia-ntoarsă-n legile sintaxei.

Eu nu ştiu dacă numai Berenice
Îşi despletise pletele pe braţu-i,
Cînd îl vînase pe Saturn cu laţu-i
Şi sferele în cîntec ucenice.

Mai rătăcim sub razele lunare
Şi moi, de zîna apei despletite,
Cînd pămînteana-i ştimă ne trimite
Pe lacul lunii cercurile clare.

Pădurea de argint şi de aramă
E leat de vers sub fum de epopee ;
Sub cerul cu stelara lui acnee
Oniric geamăt plînse-o dulce mamă.

Ne întregim din fiecare strofă
Răsfrîntă-n pleoape cu astrale gene ;
La vers, în spaţiu-albastrelor poene,
Puneau mesteceni albă apostrofă.

Şi-n tîmpla nopţii cînd albeşte hornul
Veciei lui ce arde-n marea vatră
A inimii, peste cetăţi de piatră
La fel de melancolic sună cornul.

TEIUL

De va muri strămoşul ţinut în chingi de fier
Cu braţele întinse în poezia lumii,
S-o pierde rădăcina de vis în noaptea humii
Şi mută va rămîne o arie sub cer.

Pe calea nebuloasei şi-o legăna landoul
Cu roţi de umbră timpul din gîndul lui răsfrînt ;
Doar roata lunii de va mai trece, pe pămînt,
Făgaş de-argint să poarte în doliul lui Copoul.

De va muri poemul de cîntec vegetal,
Enorma liră neagră lemnoasă ce-nsumase
Un univers de cîntec, pe care îl cîntase
Însinguratul vieţii şi nopţii de pe deal,

Eu văd venind toţi teii cu fructele akene,
Ca nişte negre clopote mute şi mărunte,
Lovind în amintirea, ecou de largă frunte,
Păduri de tei, verzi lire de vis, eminesciene.

FRAGILA GEOMETRIE

Eu te cunun cu marea viaţă
Care spre limite mă poartă ;
Fragilei geometrii de gheaţă
Îi trec temperaturi de artă,

Fragilei geometrii de gheaţă
Ce-mi stiliza-n ianuar fereastra
Cu-o junglă de cristale-n faţă
Cînd noaptea o dubla, albastra.

SCRISOARE

Parisul, un panoptic de frumuseţi tîrzii,
Un carusel de aur în orb vîrtej mă poartă,
Grădina pentagramă în care nu te ştii
Adusă în magie pe ne-ncăputa poartă.

Castanii, după grilă, în parcul Luxemburg,
Şi-au nimbuit cu sînge de aur frunza vie ;
Fîntînile pe clapele timpului mai curg.
Fîntîna gurii tale doar gura mea o ştie.

În dantelarea turnului faimei, într-un fel,
Ca pe spaliere nervii-mi se ţes şi se încurcă,
Şi gîndul ca un geamăt în culmea de oţel,
Adulmecîndu-ţi timpul, fără nădejde, urcă.

INELUL DE LOGODNĂ

Inelul de logodnă e ochiul amintirii
Prin care trece un deget să-mi mîngîie destinul,
Să spargă nevăzutul pictînd pe gînd seninul,
Cînd din legende moarte dau sînge trandafirii.

Inelul de logodnă e visul dus în ceruri
Pe care fumătorul, absent, le proiectează,
Sau vîrstele concentrice — Teiul ce veghează
Pe lacul amintirii „vrăjit de sfînta Miercuri".

Inelul de logodnă-i lassoul ce roteşte
Căzînd pe coama neagră de armăsar sălbatic
Cînd se sfîşie-n cactuşii pampelor, molatic,
Alb, cerul de ceruză, şi-amurgul otrăveşte.

Inelul de logodnă îi pune cearcăn lunii,
Şi-l trage-ncet pe deget cu diafan oftat
Fecioru-nsingurării ce nu s-a ridicat
În piept cu vegetalele răni de vii petunii.

Cînd din legende moarte dau sînge trandafirii,
Absurd şi anacronic e versu-n leatul nou ;
Logodnelor venete asemeni, zvîrl cadou
Inelul de logodnă în ochiul amintirii.

MARINĂ

Subliniat cu linii groase,
Amurgul meu e evident ;
E spartă marea în trident ;
Genuni albastre, trepte joase

Cobor pe ele mai agale
Decît un personaj de mit
Cînd dibuind şi-a amintit
Pornind spre nedeschisa vale.

Ah, viaţa mea, de ce mă duci
Cu paşi întorşi spre amintire ?
Umbra-i ţesută fără fire.
Spre umbră trebuie să te duci.

Genuni albastre, trepte joase,
E spartă marea în trident —
În umbră e un element
Ce cîntă trist cu note groase.

ANOTIMP ABSURD

Nimeni n-a cîntat anotimpul acela, deplin,
Acest pămînt, aceste daruri, acele adîncimi ;
Nici vîntul ce-ar fi sfîşiat ca o sabie
Pergamentul cerului palid de atunci,
Mătasea lunii lipită de toracele spaţiului ;
Nu-i nici un cîntec deplin, să adun
Pămîntul din vis, pămîntul străbun
Şi acea împletire în snop
A binelui şi răului ;
Răul trecut prin laminoare purificatoare ;
Acest prezent — acest trecut — cu două frunţi.
Un singur trup,
Această siameză-ngemănare
Ce nu mai poate fi desfăcută
De nici o apă tare.

Nimeni n-a cîntat atît de dureros de vesel
Umbra uitării smulsă ca tapetele vechi
De pe zidul încremenit al deprinderilor mute,
Lumina linsă de privirea astrelor domestice,

Ce părăsea doar la solstiţii pragul,
Pragul de abanos al nopţii duble,
Al nopţii din trecut şi din muţenie.

Şi-acum să părăsim aceste salturi
Făcute fără trambuline hotărîte ;
Avem de stabilit unde începe treapta,
Întîia treaptă ce vizează ultima,
Pornind suita fără număr
A multiplicărilor vitale.

Cîndva, curînd, aşa va fi,
Şi trîmbiţe de crini o strigă,
Cu focul aurului vegetal
Care a lins staminele naturii.

Cine-a cîntat deplin
Uitările, chemările şi sfîşierile
Pe care le întorc din straturile umbrei, serile
Pămîntului din vis, din timp, pămînt străbun
Al vindecării nemplinirii dacice ?

TABLIŢA NEAGRĂ

Ea a prăbuşit toate bastoanele-nclinate,
Albe, ca noaptea rece le-a prăbuşit pe spate.
Cîrligelor egale le-a-ncovoiat mînerul,
Şi zac fără umbrele. Deasupra, negru, cerul,
Sau poate că sub ele ardezia se-ntinde,
Şi în pătratul nopţii caligrafia-mi prinde.
Am scris ca la-nceputuri, cu semne şi cu puncte ;
Condeiele sînt sparte şi vîrstele defuncte ;
Ea a muiat în roua zvîntată un burete
Şi-a şters întreaga tablă a vieţii din perete.

ILEANA SÎNZIANA

Frumoasă eşti, patria mea,
eşti cea mai gîndită iubită ;
de ce mîini ai fost tu gătită,
mireasă nuntită în stea ;
în steaua miresmelor calde,
a umbrei de aur căzînd
pe-o vale umblată în gînd ;
un golf-stream de holde s-o scalde,
eh ! patria mea, ce să-ţi dau ?
nu sîngele care mă poartă ?
imaginea-mi vie s-o iau
din trecerea timpului moartă ?
îndoaie-mă arc de triumf
fecundelor ploi torenţiale,
culorile lumii sorbind,
o vale legînd cu-altă vale ;
de ce mîini ai fost îmbrăcată
cu straiul ţesut peste somn,
cum nici în balade odată
aleasă de crai sau de domn ?
mireasă nuntită în stea,
Ileană Sînziană
de grîu şi de nea.

SATUL

Îmi aduc aminte de satul
în care mi-am despletit nopţile de somn,
unde mi-am împletit insomniile
cu lacrimi uscate ;
un stejar era acolo domn,
sau catarg cu velatùrile verzi şi umflate
ale corăbiei stînd să despice cîmpiile ;
acolo am văzut întîi acel cal
roşu în amurgul de cupru,
alergînd pe o pajişte verde
pe cărările ca şarpele suplu :
cînd am simţit că-l voi pierde,
i-am dat aripi, ca lui Galben-de-Soare, strămoşu',
am proiectat în obscura legendă calul roşu...

Adoarme în mine satul
cu nemărginirea-i numerică ;
cu toţi care au fost, cu cei ce or să vină :
sînt scrişi deasupra, pe boltă, cu lumină ;
acolo-ntr-o ogradă de biserică,
m-am cununat cu o moartă domniţă
aflată într-o tufă de mărită-mă-mamă ;

ca s-o urmez, mi-am pus aripile de şiţă
a'vechiului zidar, care-a rămas fîntînă.
Din amintirea ei mai flutură maramă,
cîteodată un nor, sau o pleoapă bătrînă ;
de fiecare dată cîte o lacrimă...

Eu n-am mai fost pe acolo, dar satul mă urmează,
întrezărit pe cîte-o icoană de sticlă,
fiindcă sfinţii
au nălucit în inimi, în văpsele,
cînd iconarii-şi zugrăveau părinţii.

TESTAMENT

Ferestre mari deschise-n cer visam la anii douăzeci,
cu un poem dinamitard surpam regate putrede de aur,
vinul dreptății mă-mbăta cînd îl citeam pe Kropotkin,
înaltul prinț, care lupta cu împărații, pentru gloate,
și nu m-am desbătat o clipă sorbind adînc albastrul vin,
și nici paharul cel din urmă n-am să-l arunc pe scînduri, poate.

Dar umbră stranie de fum ferită peste noi cum treci,
pui un zăbranic de-ndoieli peste visatele ferestre,
aud venind copite grele, grumaji încovoiați de taur
spre pieptul unde clocotea o inimă ca un ciclon :
azi am să scriu un testament asemeni lui François Villon.

Întîi voi șterge cu o cîrpă muiată în uitat cobalt
pătratul amintirii negre pe care mi l-ați pus în brațe,
cu degetul de var să scrie un grămătic întîrziat,
cu hieroglifele tăcerii săgeți sau fîlfîiri de rațe.

Ce voi uita, să-mi amintiți plimbîndu-vă sub umbra lunii,
și îndoiala să mi-o luați, cum ștergi cu palma bruma prunii :
acele zări spre noi întoarse ca pleoapele pe ochi închise,
care te țin îndepărtată și totuși ca un spin în carne,
astăzi le văd ca zugrăveala sub afumări de paraclise.

Erai o zodie pe cer, în mare stînd să se răstoarne,
erai fecioara din adînc, logodnica cu văl de lapte,
din calea robilor cules, împodobindu-ți cozi de noapte ;
dar nu te-am adunat nici cînd
decît din șovăeli de gînd.

Călătorind în vechi vapoare, ați stat la țărm albit de soare,
și-n valuri ce de somn se sparg
naufragiat lîngă catarg,
ci pretutindeni am fost lipsă
ca o lumină în elipsă.

Dar aplecîndu-vă, popoare, peste visatele ferestre
unde sfîrșește timpul gras al nesimțirilor terestre,
voi să deschideți ochii mari cum îi deschid pe cozi păunii ;
ce voi uita, să-mi amintiți plimbîndu-vă sub umbra lunii.

Vă las o țară unde dorm în zale cavalerii roșii,
cu osemintele de fier, cu steaguri roșii de mătase,
cu fluvii triste care duc corăbii galbene spre cer
trecînd prin norii încîlciți de vînt, ca marea de sargase.

Suindu-vă pe puntea nouă ca să străbateți rîul negru,
să luați în val și vînt tot praful cu milioanele de morți ;

pădure fi-vor lîngă ziduri de umbră cavalerii roşii,
cînd steagurile se vor zbate desfăşurate lîngă porţi.

Vă las şi vraful de poeme pe care le-aţi citit pe brînci,
cu ritmuri negre ca şi fraţii de lîngă plug, şi din uzine ;
din zgura mea, din ritmul lor, creşteau în coarne şi belşug
burtoşii domni care descind în veac, în frac, din limuzine.

Vă las aceste gesturi mari cu care cresc albaştri munţii
şi curcubeul ca un pod sub care cad atîtea ape,
pămîntul copt ca un bostan dospit, sub coaje stînd să crape,
şi gîndul lung înfăşurat cu creierul în dosul frunţii.

Întorşi lîngă albastrul chin,
spărgînd umbritele ferestre
unde mai geme timpul gras
al nesimţirilor terestre,

Întoarceţi-vă cu soldaţii pe care îi ascunde norul,
cu scorpia şi cu săgetătorul,
şi deschizînd în cer ferestre, ca eu, la anii douăzeci,

strigaţi să plece de sub streşini vîscosul zbor de lilieci.

1943

DOLOROSA

Îndurerat sînt pentru tot ce dispare
pentru eternităţi durînd o răsuflare
cît miruie lumina unui astru
sau izbucnirea moale dintr-un floral dezastru
îndurerat de clipa ce moare-n altă clipă
de umbra şi tăcerea dintîi cînd pruncul ţipă
de storul ce se lasă pe ochi ca o aripă
cînd soarele din sînge în inimă s-a stins
şi eşti bogat cu somnul în largu-i necuprins
îndurerat de vorba care dărîmă norii
de aripile sumbre ce simulînd cocorii
pierzînd din subţioară fatidicele ouă
clocesc pe lume veche coşmar de lume nouă
îndurerat de pielea ta albă ca o filă
pe care scrie moartea miresmei de zambilă
îndurerat de ochiul şi pasul meu plăpînd
ce va porni în moarte cu ochiul tău în gînd
dar fericit de mîna ce-a pus sigiliul pielii
pe fruntea mea pe care un zodiac e scris
a încropit mixtura de viaţă şi de vis
eliberîndu-mi scrisul de semnele-ndoielii

FRUMOŞI — URÎŢI

Sîntem urîţi ca pelicanii, dar în azur zburăm frumos,
descriem largi elipse albe, zăpadă caldă în plutire ;
o ! cearcăn la durerea lumii şi creionat de fumul gros
vomat de rugul nebuniei aprins în somn sub omenire !

Sîntem frumoşi ca plăsmuirea de rai — gîndim aşa urît,
că gîndurile noastre forma cu colţi şi gheare o îmbie ;
o, ceas al umbrei, lasă storul, să nu mai lumine-atît
pîrjolul orb ce s-a întins şi arde inima pustie !

AMARUL LAPTE

Mamelor, laptele nu-l îndulciţi,
daţi-i chinina durerilor voastre;
oameni ai morţii, nu mai muriţi,
păsări de foc renăscînd din dezastre !

Mamelor, laptele daţi-l să-l sugă
iasmele negre, îngeri cu gheare ;
neagră ninsoare cădea-vor şi-n fugă,
înnebuniţi de-alăptare amară.

Prunci ai iubirilor noastre zăcute,
înfometaţi lîngă sînul durerilor...
Vină lumina cărării pierdute,
veacul baladelor, visul oierilor !

VIZIUNE

E ca o pernă marea, albastră, din atlas,
şi două lotci săltate la ţărmul de argint
sînt parcă papuceii fetiţei, ce-au rămas
de-atunci în amintire, pe valul în alint.
E ţărmul prea departe cu vîrstele din noi ;
de mult pierduţi, acuma, par fabuloşi papucii ;
brodaţi cu perle albe de lacrămi joacă goi
pe larg oftat de mare pornit din piept de fată ;
sînt două lotci papucii ce i-ai jelit odată ?
Îi văd, oftează marea... Foşnesc pe dealuri nucii.

STIGMATE

Mă vor durea perpetuu rănile pămîntului
ca rănile trupului meu ;
durerile fugind pe amintirea vîntului
întoarce-vor aripa spre mine mereu.
Lacrimile lumii mă vor arde într-una,
lărgindu-şi valul pe-amîndouă obraze ;
e undeva o tăcere de argint rotundă ca luna
de unde se înalţă pădure de raze.
Leagănă crîngul lumii mestecenii gemeni,
cercuri, umbre, cătuşe pe carnea lor vegetală ;
imagini asemeni atîtor braţe de semeni
care-şi înalţă stigmatele şi cer socoteală.

SONETE

1

Dar e ca o cîmpie a dragostei, prelungă,
Începe nesfîrşirea de la sfîrşitul ei ;
Vreau, niciodată, pasul, acolo să ajungă,
Decît sub umbra celei mai sufleteşti femei.

Cînd se adună norii ca o năvală lungă
De hoarde asmuţite de vechi instincte, vrei,
Ţinîndu-mă de mînă, să vezi cum le alungă
Nebunul mov ce sună albaştri clopoţei ?

Pe scufă tu să-l mîngîi cu ochii şi să-l laşi
Să ne urmeze-n taină, că e nebunul serii
Ce ne ghiceşte toate dorinţele din paşi

Cînd paşii pun parafe pe pagina tăcerii,
Noi trei să fim pe-ntinsul cîmpiei de iubire
Treimea care creşte un prunc în amintire.

2

Cînd te simţeam, prin buze, cu buze moi, cu dinţii,
Acolo, în cutia cu nesfîrşiri de gînd,
Te-nchipuiam, la ceasul cînd trupul descărnînd
Rămîi un craniu, şi te vedeam cu ochii minţii,

Şi n-am simţit nici groază, nici coasa suferinţii
Că te gîndeam, cum ochii nu te-or vedea nicicînd,
Şi sărutam vecia, iubirea sărutînd,
Cînd şerpii nebuniei ne-ncolăceau, fierbinţii.

Îţi modelam în palme obrazul şi simţeam
Cum desenează oasele chipul veşniciei
Cînd de sub buze dinţii de lună-ţi dezveleam.

De ar fi fost sărutul să nu se mai desfacă,
Să prelungim în moarte tăcerile stihiei,
Încremeniţi, iar timpul pe lîngă noi să treacă !...

FÎNTÎNA

Unde-am săpat-o, oare, pînă la ce adînc,
Şi cînd i-am pus colacul sub cumpăna de soare,
Găleata-ntîia cînd i-am umplut-o cu răcoare
Ca să ascult, trăgînd-o, căzuţii stropi cum plîng ?

Şi turmele de buze cît au sorbit-o-n timp ?
Şi palmele, obraze cîte-au spălat cu lună ?
Strig peste ghizd, adîncul de amintiri răsună,
Luceafărul îşi sparge pe fund săltatul limb.

Mi-am aruncat privirea şi chipul în fîntînă,
Şi mă privesc, cu mine schimbînd priviri, şi salt
Pe unda uleioasă, şi nu cresc mai înalt ;
Lîngă luceafăr chipul meu spart vreau să rămînă.

Ca să întorc privirea cu alt obraz spre cer,
Să uit unde fîntîna săpată mă păstrează
În cleştele uitării şi-al iernilor cu ger ;
Uitatul să nu suie în timp pe nici o rază.

POEM NESCRIS

Am smuls din gînd petalele negre-ale uitării,
Mi-am amintit de toate cum nu pot să le număr ;
E tolba grea cînd vremea ce-o ştii stă lîngă umăr,
Cînd umăru-l apasă întreaga zestre-a ţării.

Dormeau în noi vulcanii din geologia vieţii,
Le clocotea ascunsă incandescenta lavă,
Sub semnul amintirii cu legănări de navă,
Cînd gheizere de lacrimi le comprimau poeţii.

Dar ne-au crescut corolele albe de lumină
Pe un platou de viaţă desfăşurat de vis,
Se ordonează strofe dintr-un poem nescris
De-al cărui ritm şi cîntec întreaga ţară-i plină.

SCURT DIALOG CU TĂCEREA

Vorbisem cu tăcerea. Cine-mi șopti : Ascult ?
Un sunet din nimica nu s-a născut demult.
Întrebi pămîntul, norii, și cerul. Nu-ți răspund.
Cad cercurile apei fără de zvon la fund.
Nici largile balansuri a plopilor pe zare
Nu îți aduc răspunsuri din somn și nepăsare.
Cine ești tu și care ți-e rostul și menirea ?
Ești un cuvînt pe care-l șoptește omenirea ?
Atunci să fie vorba ca dăltuită-n piatră,
Călită-n focul vieții ca-n focul viu din vatră,
Cuvîntul tău să spună ce-ai strîns, în ani, pe rînd...
Dar pentru toată zestrea cuvîntul e plăpînd.

NIMIC DESPRE DRAGOSTE

Vezi inima mai schimbătoare decît un cer la echinox
Și totuși kaleidoscopul culorilor din ea te scrie,
Imagine mereu aceeași cu-adaos de culoare vie
Și-n clipe cînd se prăbușește-n oceanul nopților de cocs.

Această inimă, stegarul prin bătăliile pierdute,
Tîrînd pe cîmpul de zăpadă reflexul sîngelui trădat,
Sub piatra de inel a lunii care-și dilată ochiul mat,
Pe degetul ce socotește armatele de vis căzute.

Această inimă, lucarna prin care te privesc în timp
Ca pe-o icoană înviată pornind din cadru-n depărtare
Ce te înscrie-n peisajul gîndit, cu formă și culoare,
Cătarea nu și-o aburește în rama rondă ca un nimb.

CHEILE SOMNULUI

(1 9 6 8)

NU TE POATE SMULGE

Silviei

Vezi, nu te poate smulge de lîngă coasta mea
nici facerea-nnoită a lumii pe-altă stea ;
în coapsa mea, rămasă ca unghia în carne,
ca talpa unui munte — nu-i vînt să te răstoarne.

Sub pleoapa mea, neștearsă culoare zugrăvită,
icoană-n dosul sticlei din duh de sat ivită ;
ca să te șteargă, focul sau apa n-ar putea,
decît să-ntoarcă chipul săpînd în carnea mea.

DOUĂ CIFRE

E aşa de rotundă vîrsta mea,
Încît din cele două cifre care o însumează
Închipui două inele de logodnă
Ca doi atoli de aur
Pe legănarea gîndului.

Una din cifre are un panaş
Care se-nclină moale şi trist,
De parcă ar vrea să se lipească
De roata inutilă de vîrsta omenească,
Însă rămîne-nconvoiată : e cifra şase, —
Tristeţea doar o clipă-l legănase ;
Apoi a stat trufaş.

Ea ştie că eşti mîndră
De vîrsta mea rotundă,
Încît din cele două cifre care o însumează
Dorinţa noastră desenează
Două inele de logodnă.

AMINTIREA PĂMÎNTULUI

Duceţi-vă pustiului cu crini de somn în mînă,
Absurde procesiuni de îngeri, prerafaelite ;
Ca frescile spălate-n orbire să rămînă !
Plecaţi pe culmea stearpă cu amintiri în rucsac
Rămas la coborîre ca o cocoaşă goală !
Să fiţi destrămate, venerabile bărbi,
Albă furtună în agore antice,
Încremenite, oarbe, lungi, demnităţi cioplite
Din treapta prăbuşirilor romantice.
Dacă nu mai puteţi încovoia curcubeul,
Dacă nu mai puteţi îndrepta potcoavele golfurilor,
Dacă nu mai puteţi deschide evantalii de păuni,
Absurdele priviri încremenite ale visului,
Daţi-vă trei paşi înapoi,
Daţi-vă de trei ori peste cap,
Intraţi în pielea lupului cu ochi de jad,
În blana ursului paznic lăptucilor albastre, lunare ;
Sub pădurea de os a cerbului împănat cu pietre scumpe,
Sau în platoşa stranie a oamenilor zburînd
Prin interstiţii stelare
Legaţi printr-un cordon ombilical
De amintirea pămîntului.

JOCURI ÎN CRISTAL

În cristalul nemărginit al tăcerii
Toate erau reflectate
În dedublări repetate.
Am încercat să le adun în mănunchi,
Să le întorc în starea lor inițială,
Unică ;
Imaginile s-au desfăcut una din alta,
Parcă le spărgea lumina cu dalta.
Am urmărit atunci nehotărîta lor procesiune ritmată ;
Le-am părăsit cu o teamă nelămurită
Să nu mă dizolv în acea destrămare-a viziunilor ;
M-am întors recules oprindu-mă iarăși asupra
Singurei mari certitudini a vieții ;
Am regăsit în ea mănuncheate
Toate imaginile după care alergam destrămîndu-mă.
Viața ! Strigat-am, și au vibrat
Toate timpanele sonore-ale gîndului.

TOTUL RENAȘTE CU MEMORIA

Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă :
Cheltuitor de vis, avar de amintiri.
Te-a îngrădit tăcerea cu marile clădiri,
Dar ceru-ți face semne cu larga lui aripă ;
Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă.

Cheltuitor de vis, avar de amintiri,
Ia tot colanul serii, atîrnă-l de grumazul
Statuiei de lumină care și-a-ntors obrazul
Că întîrzii privirea sub șold cînd o admiri,
Cheltuitor de vis, avar de amintiri.

Te-a îngrădit tăcerea cu marile clădiri,
Dar dincolo de ziduri vibrează orga vieții,
Dar dincolo de trepte-n mareea dimineții
Ca-ntr-un plămîn mecanic exiști și mai respiri,
Te-a îngrădit tăcerea cu marile clădiri.

Dar ceru-ţi face semn cu larga lui aripă !
Peste cetate-n ţară e veac de semne mari ;
Aleargă nori, şi vîntul lungeşte albi ogari.
Încremeneşti în vîrstă şi ancorat de pipă,
Dar ceru-ţi face semne cu larga lui aripă.

Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă ;
Avar de vis, coboară din munţi de amintiri
Şi ancorează-n sîngele singurei iubiri,
Cînd îţi deschide golful cu calda lui aripă ;
Timpul se-ntoarce-n timp, nu moare nici o clipă.

VIZIUNE ROMANTICĂ

Cu pînzele gravide sub orizont şi vînt,
Urcînd din scoica palmei lunarele otgoane,
Foşnind, trecea pe creste un Pacific de goane
Şi dispărea pe fluviul lacteelor întoarceri
Sub ploi de perseide din siderale stoarceri ;
Un Briareu de spaime stătea să le înhaţe,
Cozi de comete moarte li se culcau pe braţe
Corsarilor de ceaţă uitaţi în zestrea serii,
Şi-n scoicile marine chemau din veac matrozii.
Furtunile şi moartea unindu-şi antipozii
Trăgeau vase fantomă cu nevăzute mîini,
Şi-n cimitir albastru şi ud lătrau ai mării cîini.

PROLEGOMENA

Transcriu cuvinte încrustate în galaxii de insomnii ;
Rubine sfărîmate, decapitări de hărţi
Descoperite lîngă faleze viorii
La tropicele vieţii şi ale morţii pure.
Dar navigînd în cerul îngrămădit sub cărţi,
Am auzit că-n somnul cetăţii vechi şi sure
Oftează subterana tăcere de pădure.
După preliminarii e abolit tot restul.

PĂDURILE APOCRIFE

Odată au fost scrise în amintirea lumii,
Plantate în abstractul geografic al tăcerii.
Imaginea lor ştearsă de umbra adierii
N-a prins durată nici cît pe valuri voalul spumii.
Ca umbre lungi de neguri trecînd peste recife,
N-au trunchiuri, nu trag seva-n fluida rădăcină ;
Frunzişul lor e-n stele — şi, moarte în lumină,
Dau foşnet trist în inimi pădurile-apocrife.

INVITAȚIE LA CĂLĂTORIE

Sufletul meu te voi purta departe :
Călătorie ce-o aștepți de mult,
Visată prin oniricul tumult
Cu pendulări spre viață și spre moarte.
Vom trece prin livezi cu fructe translucide,
Cu savuroasă carne de idei,
Prin nevăzutele păduri albastre,
Păduri de amintire fără umbră ;
Vom naviga pe fluvii desenate
De pensulă muiată-n antiteze
Cromatice — prin adînciri sinuoase,
Rămase cu tiparul geologic
Al șerpilor din timpul mitologic.
Sufletul meu cu aripi negre-ntinse,
Ștergîndu-ți umbra peste creste ninse,
Cînd lung planezi să te desfaci din nori
Cu ochiul vulturin sondînd comori
În strat abstract, în faldurile Geei,
Și-n ondularea caldului pămînt,
Moale pornind seismicul frămînt
Din amintirea albă a femeii.

CARTIERUL COPILĂRIEI

Copilăria mea : creste de acoperișuri,
trîmbițări de bitum peste mahalale ;
de-a lungul străzilor se ofereau buchete de oțetari
unor dulcinee imaginare.
Ziua curgeau cu fluviul de piatră, amare,
miresmele.
Introversiunea anilor amari !
Noaptea înaintau peste pietrele cubice de granit
infante oarbe tîrînd trene pestilențiale,
cum înaintea lor deschideau drumul spre infinit
calești de aur schimbate de vrăjitoarea mizeriei
în infame cotiuge coșciuge ;
fugeau din calea lor și umbrele oamenilor
sugîndu-se-n imensa mare de umbră a nopții...
Totuși era și-n asta poezie !
Cînd rechem acele nopți, cu memoria,
acele zile,
absoarbe meningea olfactică
fiorul miresmelor sălbatice,
al duhorilor imunde.
Pastelizate, stridențele cromatice
de Troile suprapuse ale vîrstelor de praf

arătau mahalaua paragină
ca o imagină
sensibilă de Fantin-Latour.
Luna, soarele erau rotunde,
afară de eclipse, afară de lacrimi.
(norii copilăriei, zăpezi de cearşaf,
dubioase zăpezi, cenuşii zăpezi !)
Cîrciumi, cîntece, capete sparte,
lumină, dragoste, moarte !
Panopticum de mahala,
copilăria din lacrima mea.

FĂRĂ LACRIMI

Luptă-te cu tine însuţi,
Ca vîntul răsucit, fără nori ;
Îneacă fără lacrămi plînsu-ţi,
Ascultă incendiul de la cîntători.
Ascultă crestele sîngerînde
Ale cocoşilor altor vieţi,
Răsuceşte gîtlejurile plăpînde
Netrăitelor dimineţi ;
Şi tu, tu nu te mai clătina
În atîta mare fugită cu fluxul ;
Luntrile privirilor nu mi le sfărîma ;
Şi înecat o să ajung la tine,
Cînd pe nisipuri de aur aşază refluxul
Naufragiaţii de care sînt mările pline.

BĂTĂI DE TOBE

Băteau tobele tîmplelor în jungla memoriei.
Ce destrămare-n simţuri, în amintiri !
Băteau ghionoaie pătate cu sînge pe guşă
În arbori lungi ca lumînări subţiri ;
Băteau pumni fără carne-n trecut ca într-o uşă ;
Mă durea că nu puteam să mă ridic din trecut.
Să deschid uşa, să mă integrez în măsura de timp
Ce mă chema cu iutele miros de iederi strivite.
Dar mai cumplit m-a durut
Tăcerea pe care o bănuiam venind din golul istoriei.

CAPCANE

Am despicat arborii pădurilor
Închipuind crăcane capcane,
Să se încurce barba timpului în ele,
Dar străveziul timp s-a smuls,
Nevăzutu-i chip
A rămas tot spîn ;
Apare imberb prin străvezimile mele.
Îl urmăresc, cînd şi cînd, pe ornice mute de stele :
Azi noapte mi s-a părut că aud timpul...
Nevăzutu-i chip
Se strecura în clepsidră prin nisip ;
Eu... eu îmbătrînesc,
Trec. Mă depărtez,
El rămîne.

PORTATIVE DE CERNOZIOM

Nu mai ştiu streaşinile iernii
Sticlindu-şi colţii albi de morsă ;
De pe troianul cald al pernii
Las zborul larg al viselor să

Înconjure pămîntul, cerul,
Pe unde-n ample traiectorii,
Şi închegat, din vise, fierul,
Spre stele mari sfîşie norii.

Întunecata crustă rece ?
Lumina, ca un plug, o sparse ;
Brăzdarul soarelui, cînd trece,
Sub el sînt brazde negre-ntoarse,

Nenumărate portative
De cernoziom, pe care scrie
Sămînţa notele votive ;
În orga holdei, simfonie.

Cu ochiul nou al dimineţii
Urmez spre capăt brazda vieţii,
Şi semăn în adîncu-i rost
Ce n-am cuprins şi ce n-am fost.

ADUNĂ-TE

La vîrsta amintirii, a lacrimilor plînse,
Adună-te cu vreascuri, cu frunze ce căzură
În anotimpul toamnei adînci care se stînse,
Dar nu culege verdea, venenica datură
Ce crește-n umbra oarbă a dușmăniei tale ;
Pocalul vîrstei drepte cînd l-ai băut socratic,
Nu-ți mai întoarce somnul pe negrele sandale,
Să-ți coloreze fruntea amurgul de jăratic.
La vîrsta amintirii, a lacrimilor plînse,
Risipă fă-n comoara avar îngrămădită,
Și dăruie-le celei ce vatra nu ți-o stinse,
Întîia încălzind-o, deși tîrziu sosită.

PASĂREA TĂCERII

Aveau atîtea șoapte toți plopii astă vară,
Atîți fiori de moarte, în frunză, toamna, iară...
Strălucitoare, steaua a explodat în vers,
S-a prăbușit din geană și s-a strivit sub mers ;
De-ai fi pășit cum pasul îl faci să treci izvorul,
Ar fi rămas lumina, nu s-ar fi spart ulciorul,
Și apa nenceputǎ ar fi rămas în el
Cu ochiul de la gură jucînd ca un cercel.
Acum e dealul galben și plopii goi de frunză,
Și pasărea tăcerii nu știe să se-ascunză,
Iar cîntecul ei galben ne vine din departe
Cu trilul adierii ca un oftat de moarte.

SOARELE MEU

Soarele meu roteşte departe,
soarele meu se aprinde
peste vecii suferinde,
dincolo de moarte.

Soarele meu,
cerul obscur cu marea-l împarte ;
fasciile razelor lui
sînt împletite cu clipele lumii
spartele lespezi
maicile valuri
şi născătoarele spumii
cald fecundate de lăncii primordiale
generatoare lungi de lumină —
şi hohotind abisal
pe-ncoronări boreale.

Labele albe de urşi
îl despletesc pe banchize,
apele anilor scurşi
tremură coame de brize,

şi de acolo venind
soarele meu se întoarce
cînd ca o spumă se-ntind
pe românescul tărîm
turme de albe mioarce.

DESPRE UNELE LUCRURI

Despre o geamandură gemînd în larg,
despre o geamandură,
despre chinul ei inconştient,
despre geamătu-i fără gură,
despre ritmul unui catarg
legănat spre cadenţele zării,
metronom care numără lent,
grav, măsura cantatelor mării ;

Despre bătrînii stejari ancoraţi
vegetal pe-o faleză de cretă
cu velatură de nori navigaţi
pe o mare-n amurg violetă ;
despre plaja, cordonul de aur
care coastei încinge mijlocul,
despre mitic-olimpicul taur
Europei forţîndu-i norocul ;

Despre steaua de mare ce urcă
pe curenţi subacvatici împinsă,
la o treaptă de glorie turcă,
ori luceafăru-i spart ca aluna,
ori e smulsă din cer semiluna,
cînd se schimbă din verde-n albastră
iarba cerului luată în furcă ;

Despre iarba de mare amară,
care-o paşte sub trupul tău somnul,
cînd cu vînătă umbră pe ţară
trece timpul plecînd întru Domnul.

SOMNUL MEU

Somnul meu e-ntotdeauna trezire ;
Cînd trupul se-ntinde lenifiant, letargic
Suit din plasmă şi închipuire
Ionizată-nalt de sorii sîngelui,
Evoluez în spaţiul fără umbră,
Vorbind fără ecou, murind simbolic,
Erou în drame fără dimensiune
Între decoruri de incerte moaruri.

Somnul meu e întotdeauna trezire ;
Ca somnul tuturor, ce se împarte
Între odihnă şi nceput de moarte ;
Al meu e joc absurd şi amintire,
E rîu de sînge, stea de apă vie.

E somnul meu o despletire lungă
De nebuloase fără de-nceput
Pe care-i pasul timpului pierdut
Cu cel din urmă nesortit s-ajungă
Lăsîndu-şi pe neîmpliniri tiparul.

Mi-e somnul împlinire vie, doar
Cînd moi făpturi de fum mă iau de mînă
Să mă aplece peste o fîntînă
Unde frînturi din tine cînd apar
O clipă, se topesc prin fulgi de lună.

SOMN

Somn, gîndire a morții oarbe
oprită-n pragul nudei dimineți ;
trec cu umbră vînătă ereți,
sorbul din negre adîncimi ne soarbe.

Fazani de zări, cînd fulgeră, se sting
făclii cu flăcările negre,
fiicele nopții — Erinile negre
cu plete cenușii pămîntu-l ling.

Somn, leagăn orb de spaime, de vise,
nămol mulat pe circumvoluțiuni ;
din absolutul gol se nasc minuni
de șolduri fulgerate, mai curate ca petala florii de caise.

TOTUL E POSIBIL ÎN SOMN

Pasărea aceasta care stă pe umerarul meu de haină
e o lozincă bicoloră a lumii nedimensionate ;
eu cred că o visez fiindcă șuieră a pagubă,
că mierlele-au fugit pe aripi fluierînd mirate.

Umerarul e gol, că mi-a-mbrăcat vestonul
această pasăre absurdă a lumii nedimensionate,
în alb și negru — nu-mi pasă de haină,
hainele uzate le dau telalilor — sînt vesel,
fluier — mierlele-au dat tonul.

În orice caz, era zadarnic să-mi fure haina zburătoare
în alb și negru — că sacoul avea, și alb avea plastronul ;
acum, parcă mă văd zburînd că ne confundă depărtarea,
mătasea somnului de aur a-nfășurat rotund coconul.

Acum e somnul cît sămînța de mac, dar spațiul se desface
și mă-ngrozesc de nălucirea ce-a stat cuprinsă în grăunte ;
săracă e închipuirea cînd umbrele încep să joace
și neștiută urcă groaza cînd se deșteaptă-n somn sub frunte.

Această pasăre absurdă ce-a stat pe umerarul meu,
şi care, albă-neagră-n haina ce mi-a furat-o se răsfaţă
şi fluieră o arietă — prindeţi-o, pentru Dumnezeu !
E coţofana hoaţă !

VIS GROTESC

Călătoream, pe-o pernă ţinînd obrazul drept.
Mi-am pus, din cîmp, o floare a soarelui pe piept.
Se rotunjea o cafenie lună plină
Rotind simbolic cald heliantica-i lumină.
Moi, spiţele ei galbene, gene vegetale,
Au veştejit cît floarea pe piept a dat tîrcoale ;
Şi luna uleioasă cu miezul cafeniu
A lunecat sub coaste, încet, fără să ştiu ;
Pustiu aflase cuibul şi inima plecată.
Ce straniu ! Nu ştiusem s-o fi pierdut vreodată...
N-avui pentru altarul pasiunilor un cult ;
Dar deprinsesem gestul cu dreapta s-o ascult.
Am pipăit rotundul cu fruct în neagră teacă,
Smulgînd, am dus la gură, şi a-nceput să-mi placă.
Zvîrleam în urmă, goale, seminţele pe sol ;
Cînd se sfîrşea cîmpia, rotundul era gol...
Deprinsă, mîna dreaptă ; a pipăit pe turtă
Solara floare stearpă şi inima în burtă.

NECUMPĂNITUL CÎNTEC

Mă căutai în laptele de ceață,
să mă găsești în diamantul pur,
în lacrima ce împietrește-o viață,
în somnul generos fără contur.

O, nu mă căuta în amintirea
ce își lățește dilatatul limb ;
pe suprafețe moare împlinirea,
dă veșnicia spre adînc în schimb.

Mestecenii stau retezați de noapte
cu pauza zăpezilor de scoarță ?
În apa lunii și în căi de lapte,
ca niște colți elefantini, pluti-vor.

Printre mesteceni nu pleca la ceasul
cînd se întinde stare lenifiantă ;
în praf lunar o să-ți dispară pasul,
și corintiana floare de akanthă

frumosul verde-o să-l preschimbe-n geamăt,
sculptată-n capiteluri de durere ;
nu-i nici cuvînt, nici nuanță, și nici freamăt
oniric vegetala-ngenunchere.

Din tot ce nu-nțelegi, să se desfacă
inelul mut al încastrării tale,
și pe segmentu-i plat să se petreacă
necumpănitul cîntec plin de jale.

CONFLUENȚE

A deschis brațele și a pornit spre paralela 27 ;
își desfăceau în urma lui porumbii,
din scutece verzi zîmbetul dintîi de lapte,
simțind ironia naturii, a zîmbit și el,
erau brațele lui, nu aripile lui Ariel
scuturate de soartă
peste o mare moartă.

A deschis palmele crezînd să apară stigmatele ;
căuta o Golgotă, se-ndrepta către nord,
o corabie ascunsă într-o migdală de fiord
îi nălucea o cruce, era neagră, o vedea de aur,
un orfevru cosmic îi mințea caratele.

Altul a întins buzele, a fluierat către sud ;
sunetul a urcat, a coborît peste gorgane
ca un șarpe pe rotunjimi de nud,
ca o mireasmă de pulpe pe lîngă volane.

Cineva a oftat cu fața la pămînt ;
a visat în adînc o mască de aramă,
a rămas împietrire hieratică de sfînt
cu vedenia schimbării la față pe năframă.

Le-am știut, le-am chemat în memoria inimii
despărțitele gesturi — pe consore cadențe,
căutări, disperări, confluențe,
rînd pe rînd îngroșînd
fluviul timpului.

AGRESTA DIGRESIUNE

Dulce, amar,
amar de dulce ;
nu scăpăra din amnar
cînd luna vrea să se culce.

Lasă somnul tutunului
în marea bășică a nopții ;
s-au îmbinat parantezele lăstunului
trecînd peste dinții porumbului, copții...

Îngăduie-mi agresta digresiune.
Fum de botanică și geologie...
Dar încă îmi cîntă a minune
tezaurul din copilărie.

Dulce, amar,
amar de dulce,
luna-i acum la pătrar,
amintirea dă să se culce :
dulce, amar,
dulce.

EHEU FUGACES !...

Grăbită linie albastră. Grăbită tăcere.
Grăbită absență. Leneșa lumină de miere ;
nestăvilit tot ce îneacă.
Imaterial, descifrînd, anulînd materia.
Se închid peste tine jumătăți de sferă
ca o nucă seacă.

Zebre de nopți și de zile alternînd
fug fără finit.
Gonite de marele tigru al spaimei
sfîrșitului — însă sfîrșitul
carusel alergînd
se adîncește în infinit.

Grăbită linie albastră
grăbită tăcere
grăbită absență.
Leneșă lumină de miere.

LIMPEDE VEDEAM

Limpede vedeam în privirea ta,
limpede vedeam în limfa obscură,
cînd întunecată se desena
voluta iubirii desenată pe gură.

Rotunda rodie albă a sînilor,
înşurubată-n mărgean, fiecare
îmi lumina pădurea plămînilor
mişcată-n furtunile din răsuflare.

Ah ! vină luna ca să despice
trupul, ţărîna caldă din zodii
ca să împartă în dreapta, în stînga
nedomolitele, albele rodii.

Dă-mi iarba ierbilor, maică natură,
nu să deschid, ci să-nchid nepăsarea,
ca printre şolduri să-şi crească vîltoarea
voluta iubirii desenată pe gură.

PASĂREA NEAGRĂ

Pasărea neagră a întins aripile,
a cuprins în parantezele de smoală
o jumătate a planetei ;
cu ciocul ei de iodoform
îşi ciuguleşte fulgii de neant
ai subaripelor
să se despăducheze ;
atunci cad stelele.
Atunci cad stelele ;
pasărea neagră dă să picoteze :
cu capul, moţăind, numără trecerea clipelor,
clipeşte din ochiul mat, obsedant,
pulsînd un luceafăr inform.
Negru, violet-pal pe imensitatea paletei ;
în mări, în oceane de cerneală,
pasărea neagră îşi moaie aripile.

DANIE

Taie-mi, închipuire, miliarde
de creste de cocoşi,
catapultează-le în spaţiu
să văd orizontul, nadirul cum arde,
cum din viorii apar luceferii roşii ;
taie apoi aripile,
atîrnă-le de umerii viselor mele ;
văd că le-au întrecut clipele,
le-au căzut braţele grele ;
taie apoi picioarele,
picioarele acelea galbene, goale,
cu solzi, cu gheare ;
ale mele au înţepenit
în domestică uitare ;
mai dă-mi şi pipota lor
care macină grîne şi pietre,
să pot să mestec şi pe viitor
cărbunii, leşiile stinselor vetre,
să pot mistui mai departe
tainul vieţii, vorbele moarte.

LA NORD DE ALDEBARAN

Nu veţi afla nicăieri un ocean
şi nici împrumuta clara viziune
să străbateţi milioanele de leghe, căile visate,
pe unde o nemărturisită minune
m-a suit la nord de Aldebaran.

Spre acolo, lunare autostrade
aşteptau rachetele viitoare ale marilor elanuri ;
dar aţi rămas lîngă caii negri din clanuri,
lîngă armuri putrezite ;
pe fiecare unghie purtînd şarade,
sacerdotal întindeaţi braţele fără răspuns.

Dar pe mine, simunul căii lactee
m-a ridicat adeseori şi m-a-ntors ;
făpturi cît canadienii Sequoia Sempervirens
au fremătat adesea lîngă creştetul meu,
pentru toate halucinaţiile am auzit scrîşnind cîte o cheie...

Un gest să reteze cercurile cedrilor
în creştere, pe-ncetineala miilor de ani,
aş vrea un strigăt ca să bată cui în depărtarea
fără zid a timpului,
catarg nemăsurat ca să străbată marea
spărgîndu-i placidul obraz, sau dementa grimasă a furtunii,
atît de suit cît să tragă în ţeapă pîntecul lunii.

Savanelor clocotitoare
foşnind între moarte şi soare
au vrut să mă smulgă, să mă arunce în bălării de maidan,
dar pe mine simunul căii lactee
m-a suit dincolo de steaua Aldebaran.

Vedeam de acolo rotunda noţiune
cu istorie, cu sfinţi, cu oraşe,
cum îşi leagănă pruncul în faşe,
pe care o putredă mînă pecetea îşi pune ;
nu arată nici un ochean
drumul întoarcerii din Aldebaran.

Mîini potrivesc, incandescente ca soarele,
noilor ornice arătătoarele ;
toţi cîţi au stat lîngă Lazăr în linţolii,
păcatele grase revărsate-n fotolii,
vor întinde palmele ce le-au ascuns,
le vor duce din spaţii, fără sfîrşit, fără răspuns.

Vor bate cu pumnii în pieptul stejarilor,
închisă rămîne-va poarta pădurii,
va fi de scamă ecoul, glasul de ceaţă în peştera gurii.

Nu veţi afla nicăiri un cuvînt de descîntec
să ridicaţi din oceane noi continente,
de-ţi mîngîia vreme de veacuri globul pe pîntec.

Fantoma ce-şi lasă pe vieţile noastre marama
ascunde metafora oftată în ceasul albastru,
corabia încremenită a lui Vasco Da Gama,
fremătătorul ocean peste pădurile de mirodenii.

Voi veţi rămîne lîngă caii negri din clanuri,
lîngă zăbala destinului vostru domestic,
sub corturile pătate de luna searbădă
cu nevindecate aleanuri.

Dar pe mine simunul căii lactee
m-a suit la nord de Aldebaran,
să navighez pe răsfrîntul ocean
mîncat de stelara, strălucitoarea acnee.

Acolo m-am văzut cum aş fi vrut să fiu,
nici sfîrşit, nici început, nici tîrziu,
alăturat formelor veşnice
ospăţului cu stele în sfeşnice.

Acolo mi-am auzit sumbra
tăcere a glasului mort
şi jalea materiei care o port
pînă cînd în valea uitată îmi voi pierde umbra.

Am lăsat în urmă o stea cu patruzeci de fîntîni,
patruzeci de ani adînci ce se pierd în izvoare,
văd soarele, un ban de aur, pe fund, în fiecare,
văd luna din copilărie, neatinsul corn de argint,
pe încremenitul rotund roua prelinsă,
aud glasuri care strigă de sus
păreri ce răspund de jos,
întreb rotundul verde, veninos :
apele clare unde s-au dus ?

Erau făpturi făcînd semne de zăpadă,
altele cu carnea de banane,
dormind în cercuri concentrice tot mai la fund,
spărgînd oglinzile, repezind uragane.

Totuşi, navigînd din ocean în ocean,
cu ancora în nori ca vasul fantomă,
lăsîndu-vă în porturi în vechea Sodomă,
plutesc la nord de Aldebaran ;
plutesc lîngă steaua aceasta ciudată,
cu vremea uitată, cu inima beată,
cu tot sensul tragic închis într-un coturn
cu care-aştept să calc inelul lui Saturn ;
pe rotunda pustie siderală
să umblu la nesfîrşit după mine.

Aud de acolo nechezînd caii negri din clanuri ;
în tîrgurile voastre moartea întinde tarabe de iarmaroace ;
între pămînt şi Aldebaran trece fantoma cu hlamida de pace
ciuruită de stele ;

văd în adîncuri mîinile voastre frămîntate,
halucinate ca milioane de stele de mare,
sînt roşii de atîta aşteptare.

Dar dacă arată vreun ochean
drumul întoarcerii din Aldebaran,
voi fi solul vostru de groază ;
culcaţi în paturile voastre de lut
nu aţi văzut ca mine, nu aţi văzut
în marele copac al vieţii moartea înlănţuită ;
coasa atîrnînd a rămas,
legănată limbă de ceas,
sfîşie numai timpul, purpura dimineţii
bătînd goală măsura fatală.

Nu se mai îneacă nici o corabie,
din vintre iese alb tăişul de sabie ;
am văzut moartea înlănţuită,
albă de ciudă între crengi de mărgean uriaşe
în copacul oniric în care fiecare frunză
e un hrisov nescris pe care îl citesc tăcerile.

Voi fi pentru voi solul de groază ;
pe-o rază din Aldebaran dacă cobor
cu pasul în lut, nu mai mor.

Atunci vă voi auzi şoptind prin toate trestiile lumii,
foşnind formula magică
prelung peste pădurile apelor,
cercetînd norii călărind şeile munţilor,

moartea înlănţuită chemînd-o cu jale
să cosească steaua fără moarte, steaua tragică.

Atunci, coborînd cu zîmbetul lunii pe vale,
veţi asculta împăcaţi sunetul sapelor ;
ieşind din corturi,
fugind din porturi,
suind lîngă Babel spirale de turn,
mai săltaţi cu o şchioapă al spaimei coturn,
cînd steaua va suna clopotul rece,
nu veţi rămîne, veţi trece.

Dar eu, crescut pe disperarea veacului,
mi-aş vinde sufletul dracului
sau umbra ca Peter Schlemil celui mai nepipăit zaraf,
să pot să mai umblu pe planeta de praf,
să merg lîngă caii negri din clanuri,
să-mi clatine norii smucindu-şi dîrlogii,
lăsînd orbilor chinul că nu mai văd şoimii,
să ascult cum coboară pe trepte ologii.

Cu ochii întorşi către steaua Aldebaran,
călcînd cu ecou peste schelete de stanţe,
corăbiile trimise la Capul Bunei Speranţe
să le ştiu legănatul cimitir în ocean.

1944

DOR STERP

Unde eşti galbenă sămînţă — în cuta ogorului ?
Uscatul gînd pîndeşte germinarea.
Setea noastră soarbe freamătul — marea,
şi nu întîlnim buza ulciorului.

Stă lîngă plută jalea feciorului,
pasărea veche geme în fag,
aburul tău a fost supt peste prag
spre steaua din horn a vrăjitorului.

Pluta pe Bistriţa neagră a cerului
pluti-va repede spre Orion,
să te arunce palid plocon
în toancele inimii, inima gerului.

Unde-i, ah ! inima din începuturi
topind anii, florile din minereuri ?
Munţii renunţărilor prin defileuri
trecerea stearpă ne-o ţin sub scuturi.

1946

SUB STELE NESPUS DE PALIDE

Toate acestea le vei uita odată...
lăsînd în urma ta, cum toamna lasă pale de fum,
cortegii de gesturi pierdute între stranii năluci,
stele nespus de palide vor întreba : unde te duci ?
Vei lăsa în adîncuri clopote scufundate
care vor vibra din cînd în cînd în somn...
Peisajul acela va fi pustiu,
dar învăluit într-o ceață fără culoare
prin care vei auzi venind către inima ta
presimțirile ca niște făpturi cu putere de grai ;
mai chinuitor nu vei afla nici unde un rai
și mai apropiat iadul albastru al viselor ;
copacii teatrali ai marilor disperări
vor deschide larg brațe să te cheme, să te respingă.

1945

FANTOME DE VÎNZARE

Dar unde s-au topit fantomele castelelor,
lăsînd gol spațiul legendelor ?
Toate au lunecat peste umbra stelelor
către nedefinitele zone ale uitării ;
rătăcesc pîcle deasupra mării...
Uneori ți se pare
că surprinzi în aparițiile semenilor
jalnice fantome de vînzare.

Heralzi străvezii, de fum, cu goarne roșii,
suiți pe negre metereze,
țin toate vîrfurile rozei vînturilor treze,
să nu adoarmă nici un rîu,
nici o pădure ;
a lăsat pete roșii prin grîu
călăul cetății ștergînd o secure.

Înnăbușită, cea din urmă jaquerie
a colorat în roșu tot ținutul,
chiar luna își ridică roșu scutul,
ea care apare mereu despletită, argintie.

Copacii clatină stîrvurile ţăranilor ;
vor fi pentru gloate fructele spaimei...
priveau din ogive sobrul castelanilor,
dar semnele faimei,

heralzii străvezii, de fum, cu goarne roşii,
nu le mai strigă pe negre metereze
şi vîrfurile rozei vînturilor, treze
sînt astăzi pentru alte glasuri.

Pe aici au fost trupuri cu rîuri albastre
călătorind către oarbe ambiţii
peste pămîntul disperării noastre.

Heralzi străvezii, de fum,
stingeţi-vă goarnele roşii
în apele trecutului de scrum ;
fantomele vechilor castele au plecat la drum
către nedefinitele zone ale uitării ;
poate vor rătăci pîcle asupra mării ;
poate vom spune că ni se pare,
deosebind în apariţiile semenilor
jalnice fantome de vînzare.

1945

DACĂ NU VEI TRECE

Dacă nu vei trece îngemănată
să ne cuprindă dubla imagine
ochiul de moaruri concave al visului ;
dacă mîna va fugi ca o aripă
ce zvîcneşte peste o flacără ;
dacă pasul îl vei pierde potrivnic pasului meu
furat de covoare fermecate,
tot nu vei scăpa de coastele voinţei mele
unde vei pulsa ca o inimă.
Unde mă va împinge degetul vieţii
te voi vedea lunecată paralelă imagine ;
vei năluci în cadrele muzeelor,
în pragul unei cabane în Tirol
purtînd botfori de munte şi deschizînd obloane
de lemn cu inimi oarbe ;
ochi mari codaţi în India
privindu-mă prin idoli,
sau lunecarea unei veveriţe
prin plasa verzilor brazi ;
aşa cum dacă eram Simbad marinarul
te-aş fi găsit la capătul minunii,

cum dacă aş fi fost Ali Baba
ai fi fost şi comoara,
ai fi fost şi „Sesam deschide-te“,
şi cum vei fi mereu lampa vrăjită
pe care mîngîind-o Aladin
trecea în lumea-n care toată viaţa
cuprinsă e în miezul unei inimi.

1944

CHIPUL DE MÎINE

Mîine nu va mai spune nimeni
că rătăcesc fantome în sufletul meu romantic ;
au fost jefuite sălile lungi, dalele reci
de vîntul gigantic.

Stele de foc, stele de gheaţă
din catapulte interplanetare,
prăbuşindu-se nălucitoare,
ne-au lovit în ceafă, în faţă,
şi herghelia inorogilor de ceaţă
nu mai opreau cavalcada sub norii ca nişte soltare.

De atunci am rămas mitologic înzestrat
cu soarele pe piept şi luna pe spate,
cu raze de aur am înnoptat
lîngă Selene cu palide mîini pe ochi aşezate.

Mîine nu va mai spune nimeni
că sufletul meu a fost bîntuit de vîntul gigantic !
Voi porni mai tîrziu, peste veacuri
să-mi reclădesc destinul atalantic.

Cît de frumos e visul, neatins, cît Himalaia !
uriaş să fii, uriaş să mori,
cu pumnii întinşi, aprinşi ca două garoafe,
să nu se stingă învăluiţi de nori,
nici mările în verzile carafe
clocotitorului veac să nu-i scadă văpaia !

Mîine, ferestrele mă vor vedea trecînd
nici fioros, nici blînd,
dar cu soarele pe piept şi luna pe spate,
sub streaşina de aur înnoptînd, tăcînd
lîngă Selene cu palide mîini pe ochi aşezate.

1945

CAVERNA

Sosind în golul ei după ce-ngheţul
va prinde-n albu-i cleşte tot ce-i cîntec,
în vastul chit de piatră-n al său pîntec
veţi desluşi tot zbuciumul şi preţul.
Poate va mai zvîcni ca în descîntec
(cînd va lovi-n rupestrul zid hîrleţul)
alaiul înviat, crezînd judeţul
aproape, va goni prin orbul pîntec.
Ea, peştera de sînge ce-am gravat-o
cu goana mea de reni şi cai sălbatici,
cu zidul cărnii unde-au stat ostatici,
vă va pulsa imagini pe retină,
de lumea mea să vă rămînă plină,
cînd sîngele pierdut va fi uitat-o.

MINCIUNA ALBASTRĂ

Căzutule Icar, te-ai reîntors acasă
cu aripi cheltuite pe vis pînă la cioate ?
Un deget te oprise spunînd că nu se poate
cu pene şi cu ceară să treci de nebuloasă.
Respins de înălţime, te-a rechemat adîncul ;
dimensională marea hotarele-şi încheie...
Ne spune amintirea că poate în Egee
te prăbuşise saltul călcînd pe nor cu stîngul.
Dar nu a fost pupilă ca să-ţi înscrie zborul ;
ecuaţia minciunii albastre presupune,
Breughel Bătrînul, numai, pe-un colţ de pînză, pune
semn mării, zvîrcolirea din urmă cu piciorul.

CONCENTRIC

O,
nu mai face cercuri concentrice în memoria mea !
Dacă nu încetezi, o să gîtui cu ultimul cerc
cea din urmă amibă
a gîndului.
Vezi, la copaci mişcarea de cercuri
porneşte din miez ;
cresc copacii, — gîndul meu moare,
se strînge, se dilată
ca pupila plină de noapte,
rănită de lumină,
că din lărgimea în care te pierzi
vibraţia-n cercuri a inimii tale
se rezoarbe concentric,
miezul imaginii se strînge,
dispare ;
cresc cercuri în copacii verzi,
cresc cercuri din emiţătoarele de unde,
copacii gigantici ai sunetelor

înconjurînd cu coroanele spaţiul,
desenînd în jurul globului,
sensibil, nevăzut,
marele
O

FRUCTE RECI

Prunele aveau în miezul lor
răcoarea venind din fiorii toamnei ;
sub pieliţa brumată cu frig prevestitor
nu mai erau solarele nopţi dulci, fructe de august ;
aveau un început din răceala granatelor,
răceala asasină de fructe de uzină ;
mai amintea pieliţa lor brumată
ca o cornee încețoșată
de-un nor malign de cataractă,
numai cînd le muşcai
îţi răspîndeau în gură vara
dulceaţa începutului de rai ;
şi merele-n octombrie culese de pe ram
ne aminteau de sîni abia mijiţi
cînd îi îmbracă în răcoare seara ;
fructele reci culese toamna, dimineaţa
după sărutul începutului de moarte.

ARS PLASTICA

Cobaltul din vagul celest ocean
își pierde pigmentu-n privirile reci ;
poema culorilor din Luchian
sub pleoape îți cîntă lumina pe veci.

Mă lupt s-o păstrez, cînd divorțul de sens
ne dăruie chipul străin, apostat
născut din oglinzi după care-i mimat ;
în cadru rămîne doar golul imens.

Sondezi în adîncuri, în germenii puri,
absent la misteru-n retină răsfrînt ?
Respingi aparențele oarbei naturi,
lirismul paletei prea vechi pe pămînt ?

Îți sună că jocul te cere abstract,
plecat din tiparele evului dus ;
dar sîngele roșu dă tonul compact
și albul din suflet e-n aripi pe sus !

ILUZIA

A sunat pe ceasul vîrstelor secunda,
Cea care desparte orele de eră.
Prinde în conture tot ce e himeră,
Și nemărginirea prinde-o-n cerc, rotunda.

Ultima bătaie sîngele îngheață,
Ca să nesfîrșească o laponă zonă
Peste amintirea albă, monotonă,
Cînd un zid de noapte ți se-nalță-n față.

Schiurile unse cu ulei de stele
Scoate-le din iglul melc în care zace
Zîmbetul acelei care stă și tace
La zenit, — pornește-le-n gînduri paralele.

E acolo punctul care le așteaptă,
Infinitul care o să vă unească ;
Trupul ei oniric, stirpea-ți pămîntească ;
Calea cea mai scurtă e linia dreaptă !

MARE HIPOTETICĂ

Albastrul hipotetic al mărilor de iod
şi-a legănat pupila şi-a lăcrimat în pleoape,
l-a plîns pe vînătorul, pe regele Nemrod
vomat de Marea Moartă cum nu îl mai încape.

Făptură fabuloasă din scame de legendă,
mi te filtrează marea prin roca de calcar ;
eu te înscriu pe scoică, pe mitica agendă,
întoarsă lin de mare sub ţipătul solar.

Dă-mi, mare, iar meduzele oarbe, senzitive,
cu pipăitul formic şi germenul sexual,
umbréle modulate de undele votive
sărbătorindu-mi umbra absurdă lîngă mal.

Intenţia nu-i clară, dar mare ce albastră
circonferinţa largă ascunde vechi plecări ;
întoarce-te la cheiuri cu fericirea noastră,
corabie fantomă pe nencepute mări.

PLECAREA CARIATIDELOR

Rînd pe rînd ne părăsesc, ne lasă
Marile coloane, cariatide ;
Rămîne un cer aşezat peste casă,
Peste propilee translucide.
Rămîne opera voastră tăiată
Cu dălţile gîndului în coloane de piatră ;
Umbrele voastre-n amiază măsoară
Întinderea gîndului culcat peste ţară.
Pînă departe-n azur călătoresc înaltele, dăltuitele
Făpturi ce ne lasă şi ne rămîn ;
Uluitoare, umane, stalactitele
Staturilor lor cît coloanele unui templu păgîn,
Rînd pe rînd ne îmbogăţesc şi ne lasă
Umane coloane cariatide ;
Zestrea de cobalt ne apasă ;
Rămînem schimbul de sprijin,
Cu umerii îndureraţi ce se pleacă,
Ascultînd cum lumina îmbracă
Pornitele coloane translucide.

ÎNTRE COPACII VISULUI

Parcă alerg într-o pădure
şi-n palmă, în loc de busolă,
în palmă o inimă am,
şi lungi, copacii, coşuri tubulare,
scot din pămînt ca fumul esenţele amare,
rotind în culme verzi corole de fum.
Aud cîntînd cocoşul în septentrion,
roşie, creastă enormă halucinează zarea pădurii,
cocoşul translucid al spaimei,
după al treilea cîntat,
plînsul lui Petru, apostat.
Coloane vegetale alcătuiesc silvane
dizarmonii de temple imens absurde, sau
cataclismul pădurii încîlcită în cristalele plînsului,
şi o rotire obscură de braţe lemnoase
legănînd, înălţînd, scăzînd
Absalomi spînzuraţi
de incendii capilare.
Tremurînd, numărînd milioane de ochi
care se-nchid în noduri de arbori,
îmi apăs pleoapele care se sparg
ca găocii de ou,

aduc palma lîngă buze
să pipăi cu buzele oarbe un ecou
al inimii din palmă,
al inimii ce ţine loc de busolă.
Pe ritmul bătăilor care îmi sparg
trupul absent cu albe ciocane,
ud de rouă amară,
spart de o roşie gheară,
vibrat de orfică strună,
ies din pădurea stearpă de lună,
dintre arborii haotici ai coşmarului
care te ascundeau de mine.

EXODUL INIMII

Nu ştiu care va fi vremea exodului inimii mele,
ce continent friabil de sensuri va duce în ea,
ce dimensiune interstelară
va măsura-o,
sau în care măruntă mărgea
se va închide să moară.

Inimi deschid muntenii-n obloane,
să le vibreze lumina-n odaie ;
inimi urcau pe dorice coloane,
inimi ardeau pe altare-n văpaie.

Inimi cătînd să umanizeze copacii,
încercînd în transfuzii sîngele sevelor,
născute din custură n-or înflori ca macii,
nu vor ritma sub coastele evelor.

Inimi. Aveţi nevoie de inimi ?
Clipe abstracte, sensuri castrate !

Este un veac adunîndu-şi factorii minimi ;
timp ordonat care-şi strînge
mierea inimii în pătrate,
miere ce se preface în sînge.

Nu ştiu unde fi-va locul exodului inimii mele,
inimii mele,
poate, acolo, la capătul podului,
unde mai curge, mai fumegă
prăbuşirea de palide stele.

CORNUL DE FUM

Stau munţii tot pe talpă, vulcanii dorm adînc,
curenţii pe oceane descriu aceleaşi curbe,
răscrucile de vînturi pe tîmpla lumii plîng
zadarnic, cum pe lume luceferi au să surpe.

Am luat din ceaţă cornul de fum al amintirii,
dar înfundat de visuri rămase cornul mut,
că l-am lăsat în palmele moi ale iubirii
la treapta unde suie arzînd al lunii scut.

Spre noapte, spre o goarnă solară m-aş întoarce,
să sparg cîntînd urzeala de verde mucegai,
să tai cu ochiul firul minciunii tors de parce
pe leagăn de legendă, pe şubrezimi de pai.

Ca să încheg pămîntul nemărginirii mele
pe împletiri de braţe la orizont de scrum,
sunînd spre cea mai oarbă şi tristă dintre stele
cu amintirea cornului de fum

FREGATA FĂRĂ SOMN

De m-ar durea acuma copacii retezaţi,
aş fi un urlet verde cu-nsîngerări de seve,
şi m-aş numi pustie pe-o clină de Carpaţi,
aşa cum peisajul ades e şi aieve.

De m-ar chema toţi norii ce navighează sus,
aş fi o nesfîrşită flotilă, o Armadă,
şi m-aş lăsa-n oceanul de amintire dus,
dar ancora uitării mă leagănă pe stradă.

Cînd treci pe lîngă mine, fregată fără somn,
să laşi pavilionul cu-ncolăciri de sînge,
că sînilor vintrele le-am fost stăpîn şi domn
să uite-n vîntul care mai pătimaş le strînge.

OMUL CU MÎNUŞI VIOLETE

Din amurgul ciudat,
cînd treceam prin oraşul ruină,
care părea o imensă cetate arsă, cu creneluri ştirbe,
unde pîndeau ostaşi în redingote, corbi
la o festivitate unde-l aşteptau pe dracu,
sau procesiunea de fantome slute-ale războiului,
nu mai reţin nici un semn lămurit
din amurgul ciudat.

Nu mai revăd decît o apariţie banală,
o biată ştearsă apariţie
care călca ciudat ca în coşmar,
deşi în formă era tot ce poate fi mai zero,
un om cu mînuşi violete.

Mîinile acelea îmbrăcate în violet cardinal
se încrucişau pe lîngă viul, banalul zero,
mecanic ca două semafoare
ce disperate dirijau neîntîlnite trenuri
sau alte cavalcade de fier şi de spaimă.

El a tuşit o dată şi s-a spart tăcerea galbenă
ce închega în putred chihlimbar amurgul ciudat,
dar mîinile în mînuşi violete
pe lîngă nimicul viu au semnalizat,
au făcut stranii mişcări
în amurgul ciudat.

1944

POEMELE CULORII

MEŞTERUL NICU

Născut în satul Pitaru,
Pe una din văile ţării, pictate
De pensula naturii purtată prin culorile
Paletei pămîntului, amestecate ;

Poate că pensula vieţii, o clipă,
Cînd el se-nchega din atomi,
Muiată-n culoarea de vise
S-a şters peste pleoapele întîi-întredeschise,
Cum un fîlfîit colorat de aripă
Năluceşte luminile peste vîrfuri de pomi ;

Copilul-zugrav căuta în icoane
Luminile aripii de care-şi amintea :
Cu penelul viziunii le urmărea
Conturînd imagini, pe lemn, după canoane,
Dar izbucnind cu pasărea curcubeului sub cer,
Prin norul de praf al văpselelor de pe podea
Cînd ucenicul mătura prin atelier.

Copilul-zugrav vindea prin iarmaroace
Icoane de lemn zugrăvind alfabetul
Prin care-ncepea să îngîne poetul
Georgicelor cîntate-n culoare despre ţară.

Copilul-zugrav vindea prin iarmaroace,
Pe sorocoveţi, icoane de lemn, însă cu genele
Ca vîrfuri de penele mîngîia primăverile
Care-i vor lumina pe pînză poienile.

Apostolii zugrăviţi — prevesteau ţăranii în cojoace,
Mucenicii — iobagii trecuţi în geamăt sub jug,
Cuvioasele — frumoasele pe urme de plug ;
Fecioara — ţăranca sub mesteacăn torcînd
Firul de lînă — pînă la firul alb, de azi, al uzinelor
Dînd nou păienjeniş de tort pentru straie
Să-mbrace fetele timpului, urmaşele zînelor.

Lumînările din vechiul popas
În mestecenii şui i-au rămas,
Mestecenii feciorii lui,
Legănaţi de amintire într-un crîng, pe un grui,
Pe care nu i-a şters din gînd
Freamăul copacilor ce-i auzise-n largul lumii.

Rămase pe treapta trecutului, copilul-zugrav ;
Venea din depărtări un om cu chipul grav,
Dar cu atîta lumină-n descîntec,
Înfiorînd paleta cu unduiri de cîntec ;

Culorile parcă erau aduse
Pe lemnul ei, de pensuli ce s-au plimbat întîi
În viul peisaj al patriei, și puse
De pe paletă-n pînze ; și cînd vedea culoarea
Cu alta cununată, dînd plaiul, rîuri, zarea,
Înfiorat, poetul, parcă-i șoptea : Rămîi !

Și a rămas balada și doina în senzații
Cromatice, și ceasul de umbre măsurat.
Și țărănescul suflet înconjurat de spații
Sub snopul de lumină din soare răsturnat.

Închis precum o scoică ce-n umbră zămislește
O lacrimă de lună împietrită,
Dar nu însingurat, ci desfăcîndu-și
Pupila precum scoica,
Și înviind sidefurile mute
Cu tonuri vii în fulgerări de jocuri,
Tăcut, cu dialoguri interioare
Lega între paletă și natură
Un veșnic drum, o undă de căldură
Cu praf de văi și pulbere de soare.
Și ochii lui cu irisuri de noapte
Își aprindeau cărbunii din pămîntene focuri.

El a visat chervanul cu care va străbate
Amurgul vieții, țara care-a cuprins-o-n pași ;
Chervanul nu e carul cu boi, cu praf sub roate,
Sub nori, prin ceruleum de amintire trași.

E un chervan în care ca-ntr-un muzeu încape
Grigorescianul ciclu-n poeme zugrăvit,
E inima mulțimii ce l-a adus aproape-n
Cristalele ei pure să-l țină oglindit.

ELEGIE LA ULTIMUL AUTOPORTRET

(Andreescu)

Cînd pictoru-ncepuse să își cunoască fața,
Oglinda-i înecase imaginea în timp ;
Mai căuta privirea ca să străbată viața
Care-i furase chipul lăsîndu-i altu-n schimb.

Mult mai scăzut de vîrsta ce-o socotise Dante
Drept jumătate cale care-o străbați deplin,
Sfîrșitul lui pornise pe clina tristei pante
Și din ulciorul negru băuse doar venin.

Nu-l înțelese vremea ce-l adîncise-n dramă.
Dar el a înțeles-o cuprinsă în culori,
Pămîntul trist îl șterse cu-a visului năframă
Cum mîngîiat e cerul sub trecerea de nori.

Paleta i-o făcuse din tonuri reci și grave
Pămîntul și durerea și oamenii mărunți,
Îl petreceau, puține, amiezi și nopți bolnave,
Cînd a-nceput desenul cu bolta-naltei frunți.

Își adîncea privirea în el, însă privirea
Îi întorcea, din lume, cu negrele săgeți,
Culoarea-ntunecată care umbrise firea
În așteptarea altei umane dimineți.

Cînd s-a-nchegat pe pînză portretul din oglindă,
Pe haina neagră mîna schițată și-a lăsat,
Uitînd penelul lîngă paleta suferindă
În armonia gravă cu care a pictat.

CASĂ LA DRUM

La nesfîrşit, sub vaste orizonturi translucide
Desfăşurate şesuri de sumbru cernoziom,
Imense paralele-n melancolii acide ;
Pămînt sub cer, cu paşii nezugrăviţi, de om.

Dar omul, în culoarea dramatică, transpare
Sub anii depărtării, într-un cătun de fum,
Sub cumpăna fîntînii ca o spînzurătoare
La casa fără garduri şi soartă, lîngă drum.

Cum carele de umbră nu-şi leagănă plăvanii
Pe cafenia dîră de şleau de bărăgan,
Pe roţi încremenie stau stivă neagră anii,
Snopi putrezi de cărbune cu sînge de ţăran.

CASE DE CIURARI

În acea zi paleta-i cînta cu patru tonuri :
Albastru, verde, negru şi tonul cafeniu ;
Agoniza amurgul de orgă-n grave zvonuri
Cînd, dureros, motivul trecea pe pînză, viu.

Sub disperat albastru pălit, pe bătătura
De ars pămînt, sicriul colibelor de lut
În care zace viaţa şi geme mută gura
Ciurarilor cînd ziua prin foame a trecut ;

Văd pensula purtată pe zidul sărăciei,
Ferestrele holbate în negrul lor pătrat.
Căscat, dreptunghiul uşii cu strigătul pustiei
Surprinsă în culoare sub margine de sat.

A tras o umbră verde bordeiului în spate
Penelul, cu amarul veninului din nuci,
Şi-n bătătură ciururi în maldăr adunate
Părînd chimire late de fabuloşi haiduci.

Şi mai amari, mai singuri în tragica lumină,
În peisaj, ciurarii, sub ceas pustiu lucrînd ;
Şi-n zdrenţele spălate, întinse pe-o prăjină,
Albeşte sărăcia şi viaţa, atîrnînd.

STEJARUL

Dacă priviţi portretul stejarului pictat
De Andreescu-n tonuri dramatice şi sumbre,
O să vă iasă-n faţă un uriaş uitat
Pe deal, venind din codru prin vegetale umbre,

Un Briareu cu braţele negre şi uscate,
Evocator întinse pe cerul translucid,
Cu trunchiul, o coloană ce din adînc răzbate
Şi veacuri lungi sub scoarţă concentric se închid.

Orgolios de simplu-n zbîrcita lui armură,
A navigat cu solu-n astralele rotiri,
Dînd necurmate lupte de ger şi de căldură,
Învingător în ciclul schimbat al largii firi.

Poate-i pe deal, şi poate e cel din urmă veacul
În care i se-ncheie destinul vegetal ;
Necunoscut e ceasul cînd va muri copacul
Solemn, pe verticală, dramatic Decebal.

Dar veşnicit pe pînză cum geamăn în natură
Şi neclintit în pastă ca un copac de fier,
L-a-nsufleţit penelul cu sevă şi căldură,
Etern, cînd va fi umbră înscrisă-n timp, pe cer.

PORTRETUL UNUI „ZUGRAV"

Doar cel care-a trecut sub coasa morţii
Viu încă, dar ciuntit de fieru-i rece,
Privind, a înţeles ce se petrece
În pînza care-i tălmăcise sorţii.

Cine-i zugravul grav şi melancolic
Cu suferinţa trasă prin culoare
Armonizată-n gama care doare,
Din tonuri reci într-un sfîrşit simbolic ?

Nu-i un portret făcut să smulgă mila
Cu zîmbetu-n umana lui durere,
Cu gura sigilată de tăcere,
Gîndind imagini care-ncearcă sila.

Din focul chihlimbarului vin ochii,
Dar nu arzînd priveliştile-n cale,
Chiar cînd zăresc pe-ntunecata vale
O doamnă-n oase-n faldurile rochii.

De sub îndureratele sprîncene
E cald fluidul inimii ce vine,
Cu întrebarea grea pînă la tine,
Din iaduri şi din raiuri „luchiene".

Pe gîtul lung o flacără de carne
Care-şi topeşte ultima văpaie,
Pe fundu-ntunecării din odaie
Vrea peste lume para să-şi răstoarne.

În guler şi-n manşetă doar zăpada
De pînză moale pune albă pată,
Şi preaumana mînă prefirată
A cumpănit penelul să nu cadă.

Dacă-n culoare-i faţa suferindă
Sub ea e-ncrîncenare şi răscoală,
Un iureş viu de viaţă, peste boală
În dialog cu chipul din oglindă.

Văd calzii ochi, văd încordata gură,
Văd pensulele, şase, în elan :
Penelul, mîna lui de magician
Care-au furat culoarea din natură.

Văd flacăra-n bătaie, ce nu moare,
Trăind în flori şi în umile vieţi ;
În pînze, ochi ai vremii să vedeţi
Prin ochii lui, lumină şi culoare.

ANEMONE

Pe fond adînc de vînătă de toamnă,
Echilibrat, buchetul lumina ;
Sub smalţ ulceaua verde strălucea
Surîs solar care spre viaţă-ndeamnă.

Ştiţi spaimele din ochii de gorgone
Cu antice, funeste năluciri ?
Eu le-am uitat sub caldele priviri
Pe care le-a deschis în anemone.

Cu-nţepenite degete şi lungi,
Cinci pensule din piept, din gînd pornite,
Lumina cu pupile rotunjite
Au pus-o-n carnea florilor, atunci.

Ca dintr-un pumn de lut, din lutul ţării,
Dintr-o ulcea de pămînteşti uitări,
Născură coloratele cătări
Solare, albe, sau din umbra mării.

Nu anemone, ochi se deschideau
Cînd marele zugrav le puse-n pînză
Privind spre noi prin veacul de osînză,
Cînd încă magii visului gemeau,

Cînd florile cromatic se luptau
Umane, felurite în privire,
Adînc întunecate-n amintire
Sau luminos prin cît nădăjduiau.

În presimțita moarte-n negrul mov
Al anemonei ochi el adîncise
Privirea-ntoarsă-n drama ce trăise
Prin neoprita muncă, de istov.

Potirele cu albele lumini,
Cu noaptea-n miez mai aminteau amarul,
Dar cele roșii aprindeau pojarul
Cu vegetalul strigăt de grădini.

Încremenit, cu brațul ca un scripet,
Ca din fîntîna visului scotea
Lumina, însetaților să bea
Cu pîrjolite guri de-al vieții țipăt.

Cînd viul i s-a scurs izvor prin mîini,
Lumina toată izbucnea în doliu ;
Încremenit ca-n criptă în fotoliu,
Plîns de culori, îl mai lătrarăți, cîini !

Cu ochii sterpi de goluri monotone
Voi n-ați văzut minunea din ulcea,
Cînd prin corole Luchian privea
Din pînza lui cu ochi de anemone.

LA ÎMPĂRȚITUL PORUMBULUI

Nu se vedea cîmpia cu miriști mari, țepoase
Ca niște fălci nerase de-ntunecați plugari,
Cum pe zăpadă satul venea cu pașii mari,
Umbrit, tăcut ; doar vîntul pe lîngă el oftase.

Cojoacele cîrpite, nădragii de dimie,
Picioarele-n obiele în spartele opinci,
Și focul toamnei care cu gîndul nu îl stingi,
Sînt zugrăvite-n pîlcul ce vine pe cîmpie.

Cer alburiu ; îl taie o linie jucată,
Dar neîntreruptă, neagră, căciulile săltînd,
Sub care multe gînduri încheagă doar un gînd
Cu foame de grăunțe, dar și de judecată.

Sfîrșitul iernii pune pustiul în pătul
Și vegetalul aur roșcat, de mămăligă,
Cu nălucirea foamei, doar pîntecul să-l frigă ;
În zare-i alb conacul și pufăie sătul.

Sub smalțuri joacă pîlcul, sub pensula mîniei ;
Gălbuie alburi, tonuri roșcate, sîngerînd ;
Mîini de pămînt și noduri ciomegele strîngînd ;
Vine-n lumină ura compactă a cîmpiei.

Nici un cuvînt nu sparge lumina smălțuită,
Dar parcă stă să tune, cu glas de mii de ani,
Cumplit, din gîtul aspru, durerea din țărani ;
Să fie roada muncii furată, împărțită !

Și răgușit stă vîntul, pe lîngă pîlc, oftînd.
Mocnește-n sat aripa de mută vijelie,
Oprită la conacul de albă trîndăvie ;
Mîini de pămînt și noduri ciomegele strîngînd.

TONITZA MURIND

Zăcea în atelierul sigilat de moarte,
Încremenit. Doar memoria făcea salturi dezordonate.
Pensulele ieșeau din oala țărănească fără toarte
Ca niște degete lungi, cu unghii de culori uscate.
Fiecare din ele aminteau călătorii cromatice,
Evadări în albastru, în vis, în lumină,
Una se oprise în verde văratic, conturînd o grădină,
Alta mai purta pe lemnul ros
Încă pete pure de irizări extatice
Rămase dintr-un cer și o mare
A unui amurg de disperare,
În game de roz.
Paletele părăsite, cu pasta uscată,
Certificate cromatice,
Alfabet colorat cu care nu va mai cuvînta niciodată.

Încremenit. Doar memoria-n salturi dezordonate
Se izbea de o lumină, de o imagine dureroasă ;
Cîteodată, unghiurile atelierului erau inundate
De cercuri luminoase de irizări extatice,
De o pulsare de disperare în roz
Ce izbucnea parcă din pensula cu coada de lemn, roasă.

Încremenit, cu jalea condiției umane
Intra în ciclul tragic al marelui zugrav,
Cu inima rămasă în florile icoane
Și mucenica masă a chipului jilav.

În atelier, suita fugită din pătrate
De cadre răspîndite în timp venea să-l vadă,
Reintegrînd măsura din care-au fost create ;
O iarnă cu reflexe de nuduri pe zăpadă,
De cărnuri roz, nubile,
Ovaluri de pulbere, melancolii
Concentrate în halucinate pupile.
Nedumerite, sfinte chipuri de copii,
Sub mîngîieri de pensule în linii crude ;
Prin atelierul de-obraze rotunde care punctau
Irisurile negre ca niște agude.

Apoi a fost o mlădiere nesfîrșită,
De torsuri, de brațe, de pîntece,
De lunecări carnale din roz în cafeniu,
De linii moi, ondulate ca niște cîntece,
Caldele nuduri tonitziene,
Cărnuri curate, exaltări chinuite,
Umbră de puritate și neîmplinire pe gene.

Încremenit.
Doar memoria-n salturi dezordonate
Urmărea suita tragică, clovnească,
Surîsul amar
Ascuns sub măștile de var,

Tripticul obrazelor arenei ;
Clovnul, clovnesa, copila,
Culoarea durerii, roua nevăzută a genei,
Rînjetul dramatic obsedînd pupila.

Încremenit.
Îi nălucea cum fixase-n desene sociale,
În linii acuzate — acuzator, măcelul,
Basoreliefuri moi de carne de muncitori
Mitraliaţi, morţi în picioare, rezemaţi
De murii citadini... Fiorul şi revolta mai trece prin penelul
Ce i-a chemat în tuş pe iarna coalei de hîrtie.

Răzvrătit al paletei,
Răscolitoare esenţă umană
Amestecase-n tonurile calde-ale planetei
Inima colorată ca o rană.

Încremenit.
Dar scăldat de amintire în lumină,
Pălind descărnat, murind în culoare ;
Din paletă îl vizita cînd o mare,
Cînd o stilizată sorcovă de hîrtie
Exultînd ca o grădină în floare,
Cînd ovaluri de copii care-l priveau cu ochi de agud.

Nu era singur încremenit ; în atelier,
Trei siluete, trei femei sărace,
Lîngă cruci profilate zadarnic pe cer,
Parcă îl aşteptau, pe el, lîngă locul de mîine ;

Nu-ncremenise singur în frigul care tace ;
Tremura cu săracii aşteptînd de un veac
În faţa obloanelor trase ; — *Coadă la pîine.*

Şi, cum nu era singur, el a surîs amar,
Cu zîmbetul din tripticul măştilor de var
Care plîngeau, rîzînd de-nfăţişarea lumii.
Nu era părăsit
În ceaţa rece de sfîrşit,
La apele adînci ale amarului ;
Albă, cu capul înclinat, albă scufiţa,
Cu negrele agude din ochi, cu mărunta anemonă a gurii
Îl chema pe cel ce semnase Tonitza,
În foşnetul din urmă al pădurii,
Uimita călăuză... *Fetiţa pădurarului.*

PETRAŞCU

Paletă viguroasă cu sunet în culoare ;
Zidit e peisaju-n intensităţi de pastă,
Paletele venete cu dublu-n răsturnare
Pe verzile canele. Ariditatea vastă

Sub calcinări iberice. Arcuri toledane
De poduri încordate-n tragism de inchiziţii ;
Greu, valul dat de pensulă-n margini de oceane,
Medievale case-n Vitré : mari audiţii

De lirice adîncuri. Faianţe strălucinde-n
Uleiul stors din tuburi la jocuri austere,
Cînd, exploziv, carminul o pată vie-aprinde-n
Viziunea prinsă-n tonuri adînci de grea tăcere.

Şi cîntecul din ţară, în pastă, dur şi clar,
Cu poezia pusă din sobra lui măsură
Pe tuşa largă-n zidul cu fuga lui de var
Ce înconjoară casa-n brîu moale de căldură.

Paletă viguroasă cu sunet în culoare
De mere, mari rubine de carne vegetală,
Şi sculpturale formele moi din interioare
Cu jocul mat de alburi, de grîuri, de cerneală ;

O largă simfonie cromatică ce pune
Pecetii vii de pensule-n adevăr muiate ;
Orchestre-adînci de tonuri cu-nvăluiri pe strune,
Concerte de culoare, văzute, neuitate.

PALLADY

(Portret cu atribute plastice)

Sub pălăria largă în boruri, borsalină,
Cu haină în carouri, cu-naltul guler tare,
Cu şevaliera-n deget, o piatră opalină,
Din anul nouă sute pe-un bulevard mi-apare.

Acelaşi chip geometric compus din linii drepte
Care ascunde omul cu inima-n volute,
Venind spre om pe-naltă transcendere de trepte
Să-i zugrăvească visul din clipele pierdute.

Leonardesc prin datina-naltă a picturii,
Gîndind-o astfel, ochiul o reflecta modern
Cu pipăitul suflet prin legile măsurii
Punînd în clipă viaţa cu ritmul ei etern.

Armonios de sincer în cîntecul viziunii
Desenu-n linii drepte, nervos, arhitectură
Virilă, sub culoarea din transparenţa lunii
Te cheamă în cromatica zonă de căldură,

Chiar dacă peisajul e-n griuri citadine,
Sau cînd creat stă nudu-n alcov, în aşteptare
Încremenită-n linii, umană în visare,
Sau floarea e senzaţie-n dialog cu tine.

Cu aerul exotic şi azi că-l văd îmi pare
Trecînd pe bulevarde cînd iarna se aşterne,
Visînd în geometria-i de sensuri interioare
Colinele moldave cu ondulări eterne.

CINA

O cuhnie-n Moldova : în leat de sărăcie ;
Pe zid văd forma neagră a oalelor de lut
Pe care cu tristeţe şi umbră le-a umplut
Paleta ca-ntr-o pînză flamandă, aurie.

E mămăliga mică, din care rupe-o mînă ;
O altă mînă-n blidul cu zeama lungă plimbă
Greoaie polonicul de lemn ; şi jocu-i schimbă
Senzaţia mişcării pictată. O bătrînă

Ţărancă pe-o laviţă,-n stînga ei, bărbatul ;
Nădragii şi cămaşa — pe-un ciolănos moşneag ;
Prin uşa larg deschisă îi scaldă, peste prag,
Lumina crudă care a înecat tot satul.

Şi parcă te scrutează doi ochi, din pînză, groaznic
De mustrător, genunchii, prin rupţii, vechi nădragi,
Că judeci numai pasta picturii şi nu bagi
De seamă, că nu-i cina bătrînilor, ci praznic.

DEKALOGOS

Glasul din pietre a tunat poruncile ;
Se deschisese biblia de ape
şi paginile gliei răsfoite,
cerul atins cu-un deget întrerupt
i-a ascultat cuvîntul dedesubt
şi aripi lungi de berze-ncremenite
i-au măsurat vecii asemuite.
Porunca-ntîie a-nceput s-o calce
cu-ntîiul chip ce l-a cioplit, în lemn ;
se deschisese biblia de ape
şi răsfoite paginile gliei,
şi auzind un prorocit îndemn
din cer, de pe pămînt şi dedesubt,
cu decalogul orbilor a rupt
şi-a dăruit un decalog de piatră,
de lemn, de fier, de sînge ars pe vatră ;
o pasăre şi-a smuls din ţîţa stîngă
şi altele prin deget i-au trecut
cu pliscu-n cer să se aşeze lîngă

un lăcrimar ce-adună plînsul mut
cînd de substanța lumii a trecut
pe vad lunar pe zîmbetul făpturii
cînd cearcăn pune jale-n jurul gurii ;
din tot ce-i pieritor umanei zestre,
aproapelui rîvnind, a luat şi-a pus
albastrul jaf peste orgii terestre.

MASA TĂCERII

Te leapădă de mine, Petre !
Te du ! Aşteaptă la masa tăcerii !
Iuda sîngerează la marginea serii ;
Stau douăsprezece clepsidre, nu pietre
În jurul rotundei fîntîni pecetluite.
De la masa tăcerii, fîntînă rotundă,
Au plecat zece umbre, ferite...
Stau douăsprezece scaune goale, ciudate,
În hora-ncremenirii rotund aşezate.
Umbrele s-au dus să se ascundă
Cu trupuri schilave, cu obraze ascete,
Lăsîndu-se pe troițe pecete,
Pe sticle de icoane în sate bătrîne.
Dar Cina cea de Taină la Tîrgu-Jiu rămîne.

CUMINŢENIA PĂMÎNTULUI

A ieşit din pămînt,
îi cunoaşte toate căile ;
în ea unduiesc dealurile, văile ;
în privirea care petrece zările
se întorc toate întrebările ;
gura nu i se deschide pentru cuvînt,
stă nedezlipită de pămînt,
ţinîndu-şi sînii strînşi în unghiul braţelor,
genunchii lipiţi de teama vîntului,
care siluieşte făgaşele pămîntului.
Stă chircită, goală, sfîntă şi slută,
Cuminţenia pămîntului mută.

SOMN

În marmură doarme întotdeauna o făptură ;
albele cariere, cimitire sau matricele Geei ?
Uitaţi-vă la zîmbetul dezvelit pe gură,
uitaţi-vă, onirica durere a femeii !

Părul cioplit valul ce creşte
aduce cu înecul, e legănare moartă ;
chipul, jumătate odihneşte —
cealaltă jumătate caută să se-mpartă.

Pleoapele apăsate de sigiliul etern
au să tresară, moale, au să bată ;
e numai un strat pînă-n infern ;
marmură, carne, aripă o să se zbată !

Scrîşnetul din daltă nu a trezit-o ;
poate a oftat ? N-am auzit-o...
El i-a lăsat pe obraz mîna dusă,
odihnă e-n marmura răzvrătită, supusă.

5 noiembrie 1967

MUZA ADORMITĂ

Poate-i piatră de mare cu formă craniană,
Ori fi-va oul ciudatelor vise ;
Pasărea somnului care-l clocise
I-a lăsat fulgii ca pînza arachnidei pe geană.

Atît e de stranie, atît de văzută,
Avea parcă nume, îl şterse tăcerea ;
O pipăie o astrală volută,
O sensibilizează o adiere.

Oul ciudatelor vise !
Culcat în cadenţele lungi ale somnului,
Calcarul pleoapelor nu se deschise
Decît în cuprinsul cămărilor Domnului.

E atîta linişte pe-ntinsele linii
Şi curbe ce caută calm absolutul.
Se stinge, se naşte sub harul luminii
Ovalul oniric ce aşteaptă sărutul.

RUGĂCIUNE

Învestmîntată-n nuditatea ei,
femeia bronz se închina la zei.
Zeii erau, se vede, sub pămînt,
cum ea se închina cu unghiul frînt ;
în scoica rugăciunii, în palmele-adunate,
un fluture prinsese, poate ;
în cripta moale ca-ntr'o văgăună,
i se părea un clopot că răsună ;
bătea în podul palmei o aripă de flutur,
mai pipăit ca florile-n vişin cînd se scutur ;
o apăsau pe ceafă lumi de mit,
dar unghiul ei stătea de neclintit ;
durată-n omenească simetrie,
în bronz, statuia se născuse vie.

PIRAMIDELE FRIGULUI

(1 9 7 0)

PĂMÎNTUL PE CARE TRĂIM

La răscrucile timpului, ale pămîntului
să ne oprim cu brațele larg desfăcute
ca niște stele votive, ca niște cruci
de pe care au coborît răstigniții ;
să scrutăm adînc cele cu neputință,
să înviem imagini zăcute-n neîmplinire,
să punem auzul pe freamătul acestor mori de ape
care macină asprele secete ale inimilor.

O, norii ne învață veșnica înnoire,
ei ne arată cu gesturi prelungi
larga dimensie care încape-ntr-o inimă.
neîntreruptul seism ce o frămîntă ;
ei ne aduc aminte că sîntem o hartă
brăzdată de arterele fluvii,
ancorată cu tridenții deltelor,
fluvii de sînge care mimează în noi
mișcarea talazurilor ;
largă dimensie care încape-ntr-o inimă,

pămîntul care nu uită,
pămîntul memorie
purtînd în straturi succesive
ofrandele veacurilor
şi pe eroica lui epidermă
imaginile unei lumi
care-şi înalţă cetăţile strălucitoare
către onirica lună,
spre virilul, vulcanicul soare.

PAN

Coarne răsucite
unghii poleite
laţe de argint
tîrîie pe pămînt
poezie populară

Cu melcii frontali de os
prin frunzarele abstracte
mitologic merinos
trage naiul furtunos
din tăcerile compacte.
Eu te-am vrut, berbec lăţos,
cu copite poleite,
alb, de brumele topite
prin livezile montane,
ce-au plecat pe unghi înalt
de cocori şi de cobalt
peste ţîţe de gorgane.

Eu te-am vrut cu lînă grea
de cuvinte de balade,
caldă şi curată nea
cînd în amintire cade.
N-ai aflat picior de plai,
mioritică mîhnire,
floarea de trifoi s-o dai
unui orb din omenire ?

O, berbece fabulos
fără trup, fără copite,
mitologic merinos,
naiul plînge şi sughite ;
ai uitat de zeul Pan
care-n zece trestii zice
somnul visului uman,
jalea lumilor antice ?

ARS POETICA

Cu un schelet de peşte
piaptănă sălcii de lună,
cu o fragă, cu o căpşună
începe un sîn şi-l rotunjeşte.

Olar, modelează pe roată văzduhul
încondeiat cu frunze, cu albastru,
cu zîmbetul lui Zoroastru
suflîndu-i cu brizele duhul.

Descrie cercuri, semne între pămînt şi nori,
asemeni cu geomètrii arabilor din dune,
încremeniri şi goane să adune ;
întors întinde palme pătate de culori.

Nu-i mai dispar, şi tot ce atinge
începe o lume bariolată ;
în amintire, în somn, cîteodată,
cald cu fluturi de zăpadă ninge.

E ca un Dumnezeu sărac, fără slavă,
şi a şaptea zi lucrează o geneză,
nu îşi dilată gestica obeză,
închide timpu-n perlă şi-n bobul de otravă.

O, timpuri legănate pe gulf-streamuri albastre !
O, mare de sargase în care tai poteci !
Şi dispărut, ostatic îl osîndiţi pe veci
în actul amintirii sau al uitării noastre !

INUTILA INVOCARE

Geamătul de unde vine,
că se sparge surd în mine
ca un sunet din aramă
transparent şi alb, de teamă ?
Geamătul de unde cade
pe-necatele Armade,
pe carenele în line
legănări eleusine ?
Nu îmi vor închide rana
spicele de coracana
albă-pal în întuneric.
Herbacee tropicală,
n-ai putere să mă vindeci.
Din absurd întoarsă, vin deci,
Anonimă, oarbă, goală.

IMPRECAŢIE ONIRICULUI

De la o vreme ne invadează straniile turme :
Nelinişti, spaime, presimţiri,
Trecînd prin noi cu urlete vag hipotetice, cum misterioşii Cabiri
Slăviţi în Lemnos au plecat din mit fără urme.

Ah, făpturi ale visului, regiuni ale vagului,
Închegaţi-vă o clipă să vă vadă
Oamenii zilei, ai luminii ;
Cernute prin sticloasa zăpadă,
Arătaţi-vă în faţa pragului.

Pe mine feriţi-mă orbului spectacol,
Lăsaţi-mi masca nealterată,
Întoarceţi-vă-n golul minţitului oracol.
Nu vreau să-mi fie fruntea de nori opaci pudrată.

Închegaţi-vă o clipă din nimic, din neunde.
N-o să ajungeţi în tiparul ideii.
Clapele somnului, dacă sînt profunde,

Nici un miracol nu pot pătrunde,
În nici un miracol nu vor răspunde,
Sterpe rămîn amforele-n Canna Galileii.

Şi e o-ncîlceală-n turmele aceste
Pe care le mînă aezii minciunii :
Nelinişti, spaime, presimţiri,
Sensuri dilatate, debordate peste
Marginea minţii de febrele lunii.

UCENICII VRĂJITORI

Au folosit timpul cînd bătrînul vrăjitor
şi-a luat luleaua de spumă de mare,
umbrela neagră, că se desenase un nor,
şi s-a dus la cafeneaua cutare...

Au luat o pensulă la întîmplare,
galbenă, cu pete de gri pe cotor ;
de pe paletă au cules o culoare
de gri perlaceu ca un penaj de cocor.

Prin ferăstruica sufletului meu
am văzut o vrăjitoare ucenică
cum încovoia peste lumea prea mică
şapte corzi colorate de nedimensionat curcubeu,

au adus o iarnă ca un păr de bunică,
au colorat o iarnă caldă mereu,
o iarnă albastră cu ninsoare peltică,
o iarnă uitată a gîndului meu,

o lume născută după un dezastru,
o lume a gestului strîmb început,
dar vrăjită de magii lui Zoroastru
poate ca-n paradisul pierdut.

Cînd s-a-ntors vrăjitorul de la cafeneaua cutare
a privit atelierul şi-a ieşit binişor
şi-a spart luleaua de spumă de mare
şi a plîns că-i trecuse pe pleoape un nor.

Şi a plîns că în taina vrăjitoriei
de pe paleta lui de zugrav vrăjitor
se stinsese visatul ochi de cocor
şi curcubeul copilăriei.

STAREA FĂRĂ TEMEI

Anacronice dedicații la poeme, pe volume,
s-au tocit violetele chei în stihii,
așterne dar scrisul doar pe mările-n spume,
pe geamuri geruite la casele pustii.

Nici poeții nu se mai citesc între ei,
doar mușcă din volume cu dinții plictiselii ;
am ajuns la starea fără temei,
nu mai pulsează-n artere nici sîngele cernelii.

Cerul pămîntului e moarat de oftări,
mai e un cer care fuge de maluri,
schimbător în cromatică pe oglinzi, pe valuri,
respirînd prin orgile moartelor mări.

PLIMBARE SUB LUNĂ

Atîția pași pe mantiile lunii,
Spre despletite drumuri interioare ;
Iubire, moarte, somn și legănare
De cer visat și simulînd păunii.

Ea, uneori, de talia alunii,
Cînd la zenit o uită fiecare,
Pălind ca asteridele de mare,
S-a stins pe cerul de culoarea prunii.

Tu, plimbă-te, e cea din urmă dată,
Sub discul și noțiunea lui schimbată ;
Metaforele vechi îi cad din slavă.

Cînd va fi port, cînd prima astronavă
Te va înapoia de pe Selene,
Altfel de rouă vei purta pe gene...

GHEARE

Mişcarea lor, stadii evolutive de sugrumare ;
Gheare ;
de fiare, de rozătoare, de zburătoare ;
le aud rîcîind, scrîşnind pe memoria existenţii ;
gheare ;
se strîng convulsiv pe nisipuri,
pe ramuri,
pe cărnuri,
învineţind chipuri,
holbînd orbite,
deschizînd coşul pieptului,
pulpa, ţeasta ;
vin pe urma lor palmipedele
cu călcătura-nţeleptului,
dreptului ;
li se mai vede
început, nedesfăcut
de gheare...
Asta !

FÎNTÎNILE PLÎNSULUI

Fîntînile oarbe rămas-au secate ;
un scripet te rupe în pîntec că-ncerci
să scoţi din amarul abstractei Hecate
răcoarea uscată pe verzile cergi.

Privirile goale mă-neacă uscate.
Vai, piatră căzută-n tăcutul trecut,
opreşte-te, piatră a inimii, poate
adîncul aşteaptă cu moartea sub scut.

Fîntînile plînsului muşchiul le-mbracă
cu verde manşon nestemat, călduros ;
rotund oblojeşte durerea să tacă ;
dar greierul morţii îi cîntă în os.

PRIVIND TABLOUL „DULLE GRIET“ DE PIETER BRUEGHEL

Margot turbata în pieptar de-oțel
își camuflează țîțele demonice.
Cu spada-n dreapta-njunghie-apocalipsa ;
îngerul morții, Azraël.
Suflă pe nară spaimele bubonice.
Prin peisagiu a trecut eclipsa,
întunecînd rațiunea omenirii ;
cer circular în roșu infernal
a prefăcut în flăcări trandafirii.
Margot turbata, sluta „Dulle Griet“,
pe unde trece scuipă nebunia ;
un ou în mers înfipt într-un cuțit,
obscene forme de făpturi înghit
noțiuni fără de noimă ; oh, Maria !
icoana ți-au spurcat-o-ntr-un ungher,
arhitectura strîmbă de cetate
cu demențială logică pictată
a culminat cu un pojar de cer
și cu scabroase uime explodate.
Pe ulițe medievale bat
sandalele de fier compasul mare,

soldații despuind, i-au răsturnat
femeile venite din Sabat
îndeplinind ritualuri de castrare.
Din putrezite ape, de sub pod
ies lăncieri cu căștile albastre ;
sub negru steag le strigă un aprod
faptele lor din vechile dezastre.
Un soliped cu unica-i copită
cu Dulle Griet să fie-n pas se-agită
îngerul morții, Azraël,
cel nevăzut, trece și el.
Margot turbata, sora-i bună,
recoltă pentru iad adună.
Margot turbata, sluta Dulle Griet,
pe unde trece naște nebunia ;
de ce mai lași încă în lume, oh, Maria,
fantastica ei umbră să crească la zenit ?

CUMPLITA TOAMNĂ BAHICĂ

Ce înmărmuritoare, ce cumplită toamnă bahică
văzui cîndva, dar am văzut-o unde ?
abstractă, sau viind în viitor,
într-un cortegiu nebunesc şi veşnic
cu urletul menadelor prin vii
cînd thyrsul va ascunde-n frunzele de viţă
vîrful de lance ucigaş,
vîrful de lance,
vîrful orb
va spinteca abcesul urii
şi-l vor sorbi menadele,
destin va fi urletul lor, şi cîntec negru,
roşu cîntec,
violet de ură,
largi alveole rotunjite pe disperarea gurii,
ţîşnind din viscerele Geei ca un urlet
de naştere, de patimă, de moarte.
O, Dionysos a strivit ciorchinii
pe mameloane străpunse de suliţi,
pe sînii copţi de soare ciuruiţi de araci.

Un Dionysos orb apasă spaţiul,
sub el zac mări de sînge, de vin roşu ;
nu pe Orfeu menadele-l sfîşie,
un ev întreg — e un măcel universal,

mistificat în mitologic epos,
în catastroficul cules,
în isteria procesiunii bahice.

De nucii toamnei jefuiţi de clorofilă,
stau spînzuraţi de vis pîndari de vie !

CÎNTARUL

Dacă vreodată o să ai viziunea uriaşului cîntar
pe care-l cumpăneşte-apocalipsa
la tribunalul biblic al umbrelor de moar,
nu te urca la drămuire pe tipsie ;
toţi care au trecut din viaţa vie
pe scara fără trepte,
toţi ar fi vrut să mai aştepte,
dar i-a învins
o adiere de cucernicie
ca un impuls, să sfîrşească mai iute.
Dacă ai gîndul gol şi mîna goală,
atuncea din cadavrul tău te scoală
şi la cîntarul judecăţii du-te !
o să îţi pară că spre tine vin
cărările-aşternute cu fulgi de heruvim
din aripi smulse, căzînd ninsoare ;
e actul gratuit în paradis
şi ce e smuls cu gest teatral nu doare ;
este un timp cînd cerul stă deschis,
este un pas cînd clipa se închide
sub lacătul minciunii ruginit ;
de vei avea vedenia din febre,

cîntarul judecăţii pe timp încremenit
cu talgerele goale, paralele,
nu te sui pe nici unul din ele ;
oricîtă zestre bună-ai vîrfui,
pe talgere nu te sui ;
dacă ai gîndul gol şi mîna goală,
atuncea din cadavrul tău te scoală
şi la cîntarul judecăţii du-te !
Te-or adia din moarte coruri mute
cu nemişcate ramuri de finic,
te-or preamări că n-ai adus nimic.

SOMN, FOAME, SETE ŞI DOR

Nouă ne e somn de un somn violet,
ne e somn de un somn argintiu, de brumă,
de somn galben decolorat de somnul concret,
de somnul albastru marin pe o pernă de spumă.

Nouă ne e foame de o foame chinuitoare ;
ne e foame de alchimicul aur,
foamea calcarului cretan sub calcinări solare,
foamea legendei din vintrele de minotaur.

Nouă, din clipa Genezii cumplit ne e sete ;
ne e sete adîncă de oniricul absolut,
arşiţa nu ne-o va stinge nici apele negrului Lethe,
setea de care muriră elinii cu vipera neagră pe scut.

Nouă ne este dor de ceva necuprins în cuvinte ;
ne este dor de cîndva, de acolo,
de paranteze albastre înapoi, înainte,
de translucida minciună stîrnită pe corzi de Apolo.

ESTE O DIMENSIUNE

Este o dimensiune terestră care începe din inimă,
care continuă în conştiinţă,
care se topeşte-n memorie,
care te scrie hartă cu rîuri şi delte,
nu albastre, sangvine,
venind din adîncuri de veacuri,
din măsurate distanţe reale,
pămîntene, cărînd aluviunile
să le scoată din straturile fiinţei,
vărsîndu-le-n alveolele imense-ale timpului.

Este o dimensiune terestră ce-ncape
între clătinări şi goane de ape
în pumnul de ţărînă care pulsează viaţă
şi te preschimbă-n trupul cu-arterele de apă
care-au fost delte rîuri şi te-au găsit prin ceaţă.

REDAȚI-NE TĂCERILE

Redați-ne tăcerile !
Prea mult, prea mult ați vorbit ;
de-ar fi măsurată lungimea cuvintelor,
de-ar fi însumată procesiunea cuvintelor
s-ar creea un mic infinit.

Cuvintele n-adorm nici cînd vin serile,
o altă natură vorbește în vis,
din vorba oniric șoptită
clădite spre cerul deschis,
cuvintele se adaugă-n coloană infinită.

Născute sub semnul cumplit al fecundei
divinități, al indicei Kali,
cuvintele au pulsul secundei
și doar filozofic,
măsurat, le rostesc papagalii.

Golite de cuvinte, redați-ne tăcerile !
Tăceri, pansamente ale rănilor lumii,
tăceri, zăpezi necăzute,
tăceri, noțiuni nevăzute,
imponderabile absențe ale spumei.

Interstiții imense prevestind învierile,
ah ! cînd s-or sparge atomic cuvintele !
atuncea vorbi-vor din goluri mormintele ;
golite de cuvinte redați-ne tăcerile !

DELEATUR

Vom lua cu noi sălciile, ghiolurile, pelicanii ;
cîte vom mai lua nici nu se poate spune,
nimic — vrînd absolutul — iluziile, anii,
mult mai uşor, a patra dimensiune.

Ultima oară poate vom trece
dealungul unui templu dipter,
printre duble coloane de plopi albi cu pieliţa rece,
alei sprijinind hipotetic o cupolă de cer.

Din tot ce-ai izbutit îţi faci zadarnic grafic ;
e tîrziu, e absurd, e prematur,
cînd totul va fi şters cu semnul tipografic
deleatur.
Ce vom mai lua, ce vom mai lua ?

Tare mă tem că ni se va mai cere,
ne va-nsoţi ecoul vocalelor : u... a !
lung geamăt. Apoi, deleatur. Necuprinsa tăcere.

AMIRABA

**Ce straniu clopot agonizînd
În campanila de fum a uitării
Îmi adînceşte-n timpane vibrînd
Orga genunii, cristalele mării ?
Şi acest nume prelung răsuflat,
Silabisit de-o absentă memorie,
Monomul de litere plecat în neant :
Amiraba.
A — mi — ra — ba !
Ce cheie deschide-va lacătul nume,
Ce imponderabilă graţie-i scrie profilul ?
Aş zice, dacă aşi fi singur pe lume,
Că e un estuar prin care alunecă, aleargă
O undă imaterială de clopote,
Lujer al căderilor noastre la fund,
Apă vulgară neluminată de nuferi.
Aşteaptă o singură sanda pe prund,
Zadarnic, de va rămîne nepereche.
Cer al amiezii,
Cer al miezului nopţii...**

O veţi afla încă acolo...
Şi tu, care treci sub luna absurdă,
Ca o fantasmagorică, umană actinie,
Prin apa vulgară neluminată de nuferi,
E firesc, n-ai să suferi.

LOC STRĂIN ŞI AMAR

Şi mai lin, dorule, lin,
Că pe-aici e loc străin...
Şi mai rar, dorule, rar,
Că pe-aici e loc amar...

Opreşte !
Întoarce-te, pe-aici e loc străin.
E un marcaj de anemone pulverizate
Care ne îndrumă spre o inefabilă catastrofă.
Şi atunci spun ca rapsodul :
Mai lin, dorule, lin,
Şi încerc să întorc umbre alungate
Şi o posibilă durere limitrofă,
Dar nu încheg din amintire podul
Şi îngîn :
Mai lin, dorule, lin
Întoarce-te, pe-aici e loc străin !

Întoarce-te, pe-aici e loc amar,
E un marcaj de anemone pulverizate,
Şi atunci spun ca rapsodul :
Mai rar, dorule, rar...
Nopţile explodează în nervi, cu pete de var,
Cu o constelaţie de dinţi,
Cu o risipă de degete, de pleoape,

Şi-o imposibilă durere limitrofă
Care nu te încheagă absurd de aproape ;
Şi atunci spun ca rapsodul :
Mai rar, dorule, rar,
Opreşte,
Întoarce-te, pe-aici e loc amar.

CINE ?

Cine a prins toate fumurile hornurilor din ţară,
le-a înnodat, le-a răsucit frînghie,
cine a tras toate apele către cîmpie,
cine din mări le întoarce iară
să alerge sub disperări despletite
cu fantomele ploilor ?
De mii de ori voi urla fără glas :
nu ştiu ! nu ştiu !

Cine ţi-a dat acest arc colorat, curcubeul,
să mă săgetezi ca pe-un sfînt Sebastian, amintire ?
Poate acel care a semănat spaţiul istoric
cu miliardele de catarge încremenite în cimitire,
de unde privesc către marea singurătăţii
melancoliile sărmanului Yorik.

Cine-a-ncurcat ca un orb tăgada cu fapta,
cine răstoarnă cupa de vin în cupa de sînge,
cupa de sînge în cupa de vin,

cine atît de cumplit în iubire în brațe ne strînge
pînă la albul și veșnic leșin ?
Pînă la capătul timpului, voi urla fără glas,
fugind după el fără pas :
nu știu ! nu știu !

Cine mi-a dat esența și trupul acesta
cumplit care-l spală durerea și vîntul ?
cine-i dă pondere, sens, culoarea uimirii,
cine îl leagă cu mii de nervuri de pămîntul
strîns sau larg măsurat cu puterea iubirii ?
Știu ! știu ! și voi striga în urechea de ceață a lumii.
Țara ! Pămîntul chemărilor,
matricele Geei,
chinurile mumii !

TESTAMENT LA NAUFRAGIU

Trăiesc ca vechiul Robinson
și îl aștept pe omul Vineri ;
sînt negru disc de patefon
ce-ngînă fraza „sîntem tineri".

Pe umeri am un papagal.
Spune atît : „sînt conștiința"...
Spre țărm pustiu, val după val,
îmi prelucrează neființa.

Sînt Robinson modern, și port
pe umăr arma mea secretă.
Cîndva pe continentul mort
o să mai fac o piruietă.

O să pătrund ca un șurub
în miezul moartei noastre Terra,
un misogin, în blăni de lup
ce s-a născut greșindu-și era.

Ce vechi e noul Robinson,
ce renunţări şi ce reţineri !
Deşi la suflet sînt afon,
îl mai aştept pe omul Vineri.

RESTITUIRE

S-au stropit livezile în primăvara asta
şi ai venit cu-o palmă de albine moarte :
pentru tot spre mai bine atîţi îşi crapă ţeasta.
Noţiunea de rău vine după noţiunea de bine.

Ştiinţa face paşi homerici — aşa e ;
de toţi ignorată, şi doamna cea cîrnă pasul îl ţine
printre zăbrelele oaselor ; o, ce văpaie !
Ceasul cel rău după clipa de linişte vine.

Ce ne-ai lăsat atît de nevolnici, de răi şi de singuri,
Tu, bănuitule, de care-s icoanele pline ?
Împărtăşania ta e amară în linguri.
Nu mă minţi, nu mă-ncurca,
Lasă-mă numai cu mine.

CĂLĂTORESC SUB PIELEA TA

Călătoresc pe sub pielea ta,
mă înec în sîngele vinelor tale,
rup canibalic din carnea ta,
spun că mă sugrum cu părul tău aromat,
dar durerea o încearcă numai rădăcina firelor.
Îţi trec chinurile facerii
fiindcă mă porţi în tine ca pe un prunc ;
te aduc la mine, te arunc,
şi asta ţi se pare legănare...
Cînd voi muri, o să mă-ngrop în memoria ta,
nădăjduind că voi învia
a treia zi după Scriptură.

HOROR VACUI

Înspăimîntat de îngrozitoarea genune
lărgindu-şi pîlnia de neconceput,
am născocit întîia rugăciune,
stînd parabolă vie cu obrazul în lut.

Ascultînd golul asurzitor de tăcut
cu întîiul strigăt către armonie,
interstiţiile spaimei le-am încăput
în alveole de poezie.

Sorbind mitridatic socratica datură,
veninurile antice m-au îmbătat,
o lume de simboluri deşteptînd în natură
pe lira de vertebre sunînd dezacordat.

Dar n-a fost de-ajuns fabulaţia-n scară,
lumea de umbre, un oftat în trecut ;
sterp am rămas în rugăciune,
parabolă vie cu obrazul în lut.

Oroarea de gol, prăbuşirea în spaţii
mi-a desfăcut unghiul braţelor larg ;
naufragiat printre obscure constelaţii
sub munţii de obsesii ce pe punte se sparg,

înfrigurat am cuprins nădejdea
care făcea din tine catarg.

FERMECĂTOR DE INCERT

Aşa şi aşa ;... Pendulare de clipe. Prea sus,
prea jos, — rezemaţi de raze de lună, apusă,
resorturile vieţii răsucite pe fus,
înapoi, înainte — lumina e dusă.

Ah, anacronic romanticul ah !
braţ încordat să cuprindă nimica ;
un acord ? nu, a fost o măsură de Bach ;
palid de lubrică sfînta Veronica.

O sfîntă care-şi frînge mîinile-n brume ;
lăsaţi bîiguielile, e veacul XX ;
plimbaţi peste toate didactica gumă,
globulele roşii le luăm din ghiveci.

Alaiul muşcatelor, trecînd prin artere,
apare-n retine cu hemoglobina ;
ce verzi sînt fantomele pierind în tăcere,
cum îşi dezbracă-ntre pleoape lumina !

Cine-mi jupoaie în somn amintirile
ca să-ţi înnoade o scară de gînduri ?
Aprehensiv ocolesc cimitirile,
smulgîndu-mi umbra pe unde sînt scînduri.

Iar au venit la fereastra părerilor !
Dorm, — numai somnul zace inert ;
iarăşi mă poartă prin apele serilor
fermecător de incert.

JOC DE CUVINTE CU IMPLICAŢII GRAVE

Lemuriene—antropoide,
cu balans pe crengi lucioase,
cu destin uman în oase,
cu îmbrăţişări fetide,
în clasificarea vană
les-umană, darviniană,
suprapun imagini clare
de grotesc şi de oroare
peste semenii asemeni
şi în jungla vieţii gemeni.

O, bărbaţi pe crengi lucioase
lunecînd cu moartea-n oase !
O, bărbaţi la antipozi,
legănaţi în vid pe cozi,
pendulînd pe timp atomic,
îngrozind întreaga stirpe
cu astrale-ncremeniri pe
neînţelesul astronomic.

Ce supus şi ce pedant
stă la tunul orb servant,
omul cu matricol sur,
tunul mut născut în Ruhr,
tunul sterpelor ambiţii
cu-argument feros să spargă
timpul dus întins pe targă.

PIRAMIDELE FRIGULUI

Va ninge cu negre, lunare zăpezi
din discul de conul de umbră orbit
întinderi de somn sub nocturne amiezi
sub negre lunule de caduc ebonit.

Zăpezi construite cu palmele reci
în mari piramide aztece de frig
şi micro căzute-n pupilele reci ;
de-acolo, din evul pierdut să te strig.

Alaskă a leatului mort două mii
ce chin în transfuzie pînă atunci
latent să-ţi împingă din sevele vii
rămase prin văile morţii, prin lunci ?

PALIDE ZORI

Palide zori, limfatică zare
două trepte de nori, lăptoase, surii,
despărţite de o gemă de sare.
Tu unde întîrzii mai abstractă ca somnul
după această cortină de lîncezeală ?
Te închipuiam, aproape numindu-te,
te negam aproape pipăindu-te,
îţi căutam o alveolă în care să te-mplînt
să rămîi nedurată, reală.
Să fii formă, miez, să nu te alunge vînt
şi iată-te revărsată beteală
peste acest prag amorf
cu norii ca o gemă de sare.
Palide zori. Nu le va sparge rubinul.
Totul s-ascunde, se încifrează
poate cînd s-o deschide seninul
o să simt că ai trecut cu absenţa
prin interstiţiul clipei
prin absurdul Timpului
prin versul care îşi pierde cadenţa
(o dată cu versul cerşindu-ţi cadenţa)

MARELE SPĂRGĂTOR DE NUCI

Marele spărgător de nuci
îmbrăţişează unghi ascuţit pămîntul,
o mînă vînătă de fum, nematerializată încă,
dibuie cei doi craci uriaşi de metal să-i cuprindă,
să-i strîngă
să trosnească nucă pămîntul ;
uneori mîna de fum o dislocă vîntul,
încă nu are forţa nebuniei,
că-i mîna stîngă.

Şi-acest frumos pămînt, o, domnilor sportivi
ai aventurii şi ai disperării,
nu e balonul de rugby, deşi e turtit la poli,
sau e ca o lubeniţă, spun alţii ;
asta o ştiu doar norii, înalţii,
sau ai eterului soboli
din astronave.

Sînt zilele şi nopţile bolnave,
şi acest glob e năpădit de lepră,
de ciuma unor erezii
care-a făcut din inimi
meduze translucide
şi din raţiune trenă de epidemii.

Pămîntule, frumosule pămînt,
încet o să devii numai cuvînt,
numai noţiune,
de-o fi să ne mai porţi fiinţe vii ;
noi, sîngerînd moral,
te mai veghem în rugăciune.

E UN ADÎNC

E un adînc în tine pe care nu-l măsori,
şi e o depărtare lipită de retină,
un braţ închis în umăr oricît vrei să-l cobori,
un altul ce se-avîntă la mii de ani lumină.

E un cobalt în care îneci un continent
şi infinitu-n care culoarea e absentă ;
pală de fîn e valul, şi furca e trident ;
Poseidon mută marea în clăi de apă lentă.

PRIMĂVARA

E un anotimp foarte ciudat,
milioane de mirese încremenesc sub cer,
chiar lîngă miracolul de beton armat
care deschide Porţile de Fier.
E nevăzuta fecioară florală,
nezugrăvită de Botticelli,
călcînd ritmat cum cîntă vioara vegetală
dînd flori şi în cîrligele cernelii ;
în ceasul care bate bolnav de muzical
e totuşi seva clară şi-n planşele festive,
şi creşte colorată-n mişcatele stative,
o ! Ţară, hartă vie de vis şi de real.
Este un anotimp foarte ciudat,
că-mbrac vrăjit cămaşa ţesută din nimica
şi-mi pun drept papillon la gît
un fluture albastru şi rar ce mi l-a dat
la Knokke le Zoute
poeta de culoare Florence din Martinica.

NEÎMPLINIRE

Cocorul cu penetul perlaceu
cred că are vise mai generoase
decît cel de azi-noapte
al somnului meu.

Poate, picotind pe un grind,
cu desfăcute aripi, se visează
zburînd spre rai pe-o nenceputǎ rază,
şi-n latul aripilor, fîlfîind,
doi îngeri roz ca-n Rafael,
cum de mult nu se mai pictează,
şi peste înălţări de piatră ninse,
un cer de aripi migratoare
însoţitor spre ale sale-ntinse.

Dar visul nopţii mele blestemate
mă-nchipuia cu braţele uscate
spre care se-ntindeau păduri de mîini,
mîini calde, moi, mîini flăcări albe,

şi lipsa mea din umeri
zvîcnea chinuitor
dînd să cuprindă-n nefiinţa lor
lumea de braţe, necuprins s-o numeri.

Şi ochii mei erau două găoace
de ou, cînd linguriţa le desface ;
un cer de ochi le căuta culoarea
în golu-n care înnopta uitarea.

Mai generoasă ziua-mi puse iară
topitele aripi sau mîini de ceară,
şi-n oarbele găoace, albuş nacriu,
miezul de aur, văzul, ochiul viu.

Cînd am deschis în alba zi privirea,
cînd aburii de somn s-au destrămat,
mîini n-am cuprins, ochi nu m-au căutat ;

cocor bătrîn la pene perlaceu,
fă cuib, visează în sufletul meu.

CIUDAŢI INDIVIZI

Ciudat individ.
acest dus pe gînduri,
sădind între rînduri
seminţe de vid.

Culesul cînd vine,
chiar dacă nu plouă,
el cu luna nouă
seceră tulpine.

Tulpine de umbră,
flori de fum, de ceară,
înălţînd sub seară
şira-naltă, sumbră.

Ce-au cosit cosaşii,
creşte pîn' la stele ;
smulge-vor din ele,
nechezînd, pegaşii.

Ciudat individ!
Cu-acest dus pe gînduri,
între patru scînduri
lumi din lumi se-nchid.

COPILUL PAN

Copilul crud, cu porniri zvîcnite, zălude,
făcea salturi peste rigolele zilelor ude ;
mic Pan cum se credea,
își pipăia,
curios, pe dibuite,
protuberanțele,
nădăjduind pe frunte tăriile de os,
cornițele ;
lînițele
picioarelor de țap le flocăiau scaieții
și-n salturi măsura iambii, stanțele,
pîndea lebede sacre și columbe,
le jumulea imaginar
sub nori, în tumbe,
absurde-n anotimp ;
dar timpul se lățea larvar,
atunci i se părea că ninge pe Olimp
ninsoare caldă de fulgi, de pene,
o ninsoare compusă cu leșinări alene,
zburdălnicia lui de gestă troienea
Thesalia, Arcadia și Marea Marmara.

NĂSCUSE EVA

În somn, mi-a dat o goarnă albă,
şi pinten lung de spin albastru ;
iar mîna care mi le-ntinse
era de foc, dar nu ardea.

Era spre zori, şi se năştea,
din cosmogonicul dezastru,
lumina care umple spaţiul
şi cupa neagră de lalea.

Era de foc întinsa mînă,
dar flacăra hrănea ca seva,
creştea în somn păduri de chinuri,
şi-n coasta mea născuse Eva.

TIMPUL DE PIATRĂ

Nu, n-am să-ţi mai arăt pădurile,
moartele noastre păduri ozonifere ;
s-a petrecut o încremenire de spaimă,
ne-am întors la starea altei ere.
Voiam să te plimb, să te spăl prin ape de pini,
cu freamăt dens de orgă vegetală,
cu patimă iubindu-i — idolatră ;
ridică-te — nu încremeni
sub cenuşia stare a pădurilor de piatră !
Vom trece printre milenare calcare,
unde prin pori adînci înfloresc meduzele,
gelatinoasele enigme plutitoare...
Reci ţi-au albit mimetic buzele ;
nici flori nu pot să-ţi mai dau,
cînd înfloreşte floarea de sulf sub primul pas,
univers fără frunze, fără sînge, fără glas,
al umbrelor reci, al formelor inertului ;
încerc să-ţi mai ofer o iluzie :
trandafirul de ghips al deşertului.

MÎINILE ORELOR

(1 9 7 1)

ANTIELEGII

I

COLINA CALVARULUI

Palmă spre răsărit, palmă spre apus ;
larg deschise brațe, nu crucificate,
arc destins fără coardă,
larg deschise brațe către imaginea lumii,
deznădăjduite, a întrebare,
palme lipite de peretele fără laturi al lumii ;
vezi ? nu vezi stigmatele,
le-a primit numai unul ;
palmele noastre au doar pete de sînge ;
cînd le vom privi vom vedea pe fiecare
trei stropi de sînge
ca-n basmul cu năframă prevestitoare ;
viziunea vădi-va fiecăruia din noi
în palmele-ntinse iconografic
sub culoarea de sînge
stropi de noroi ;
atît am primit pe colina Calvarului,
sau atîta ne-a rămas ;
poate că sîngele o să apară
în clipa împăcării
din nou, în ultimul ceas.

II

COLIVIILE

Adună toate coliviile, Oreste !
adună toate coliviile !
deschide-le !
Să-ntemnițăm Eriniile,
să zboare din tragicul vieții Eumenidele,
binevoitoarele, cîntătoarele
lumii aceste ;
adună toate coliviile,
de trestii, de umbră, de ceață, de cuvinte ;
colivii-corăbii fără cîrmă,
legănate-n eter,
cu glasul unei singure păsări în ele,
cu cîntecul păsării morții ;
colivia inimii fierbinte
în care oarba ciocănitoare
bate cu ciocul pînă moare,
bate cu umbra ritmată pe cer ;
caută colivia nădejdii fără culoare ;
acolo doar stinghia leagăn mai pendulează,
măsurînd timpul unor zboruri ucise,
și niște fulgi aproape imateriali,
care palpită, aiurează.

III

SIMULACRUL REPETĂRII

E acolo pe plaja întinsă ca o speranță,
deși culoarea galbenă simbolizează gelozie.
E acolo un val necontenit care vine
cu simulacrul unei repetări.
E acolo un freamăt cu adîncuri de geamăt ud
găsind în scoica clipei un adăpost sordid.
E acolo decalcul unui neștiut peisagiu,
pe care-l vezi cu nervii și-l stingi cu guma pleoapei,
cînd ai foșnit o filă de moarte decantată
sub leneșa lunecare a gîndului.

IV

CONCLUZII AMARE

Mi-am pus palma pe o filă albă,
cu degetele răsfirate antagonic.
Le-am desenat conturul cu privirea,
în golurile dintre ele aş fi putut stanţa cuţite
cu dacică dexteritate rece,
cu aprigii strămoşi în întrecere ;
dar le-am urmat sinuos profilul,
ca o corabie ce ocoleşte printre fiorduri
cu o disimulare legendar norvegă.
Am ridicat palma de pe fila albă
şi a rămas conturul sîngeros de orb,
cu retezări de ezitări mimate,
cu naufragii vechi, sigilate
sub verzi concluzii uleios amare.

V

CURGĂTOARE TIMPURI

Nu ştiu ce fel de arbori se aliniază
acestui drum de ape revolute ;
e vadul plin de curgătoare timpuri,
şi arborii au capete drept fructe,
şi oglindite-n răsuciri de spaţii
apar ca-n orologii medievale
evoluînd în cerc — apar, dispar,
şi, ciclul încheind alaiul biblic
se integrează umbrei măsurate
care ne pierde — noi ne depărtăm,
şi capetele fructe ne aşteaptă
în dubla lor imagine tăcînd ;
mai ştiu colinele care aleargă
să-şi piardă forma-n altă dimensiune,
după o senzuală ondulare ;
dar norii le mimează în mişcare
evanescenta evoluţie geologică.

VI

VÎNTUL ALB

Ce rău şi ce bine de voi,
dulgheri de azur, zidari de lumină,
că nu vă mai cuprinde nici ziua, nici noaptea,
că nu mai muşcaţi din jimbla aurie a vieţii,
că s-a uscat preamultul, că a secat preaplina
carafă de apă vie,
că îmbrăcaţi, culcaţi, sînteţi goi
acolo, în oarba împărăţie,
fără mîndrie, fără umilinţi...
Vă mai încearcă cineva cuvîntul,
cum încercau barbarii monedele în dinţi ?
Acolo şi tinerii stau decenţi şi cuminţi,
şi nu vă măsoară nici timpul, nici gîndul.
Mai trece pe deasupra voastră vîntul,
vîntul acela alb ce spală oftările ?
Nu vă mai găseşte nimeni,
nici nu se-ntreabă cine vă leagănă, —
poate pămîntul, poate mările...

VII

FEREASTRA DE FUM

Deschide, sparge fereastra de fum,
deschide fereastra sau uşa, cu mîna descărnată !
Te ştiu, nu eşti nici oarbă şi nici logică,
tu eşti codoaşa timpului pierdut ;
nu te mistifica, fă totul simplu, de la început ;
mi-au îmbîcsit memoria cu o grădină zoologică.
Îi ştiu pe toţi, chiar dacă a fost luată
tăbliţa indicatoare a speciei.
Vreau să rămîn un unicat acum ;
deschide fereastra, sparge fereastra de fum.
Sînt cel mai neînsemnat exemplar,
n-am nici pornire, n-am nici hotar.
Nu-mi amintesc cînd m-am dat jos din pom,
sînt cel mai neînsemnat exemplar :
o virgulă, un oarecare...
Nu lua în seamă că pe tăbliţa indicatoare
tot se mai desluşeşte şters cuvîntul
Om.

VIII

CONŞTIINŢE POLUATE

Coloane albe, roşii, vomează în cer
creieri dezagregaţi, enormi,
imateriale trene de fum, desfăşurate :
dar încotro să plece presupusul,
cînd toate conştiinţele sînt poluate ?
Nordul, Sudul, Levantul, Apusul,
această cruce cardinală,
a-mpădurit golgote
reeditînd aritmetic calvarul :
aşteaptă-ne, arborează-ne varul,
albeaţa aceea de groază, sfîntă !
Nu se mai plimbă nimeni prin oraşe,
doar vîntul adună cenuşa-n făraşe,
forma gîndită a vastelor făraşe
care adună cenuşa unor stări absolute ;
creieri enormi, dezagregaţi încremenesc pe cer.

IX

MUGUR DE MEMORIE

Acolo unde cerul închide carapacea,
acolo unde pleoapa încremeneşte albă,
acolo unde orbii disimulează pacea,
a căzut semnul,
a rămas umbra,
filtrata umbră fără delimitare
în care înoţi elastic precum un urs polar,
ca o focă vînată de constelaţiile
ce i se oglindesc pe pielea uleioasă.
Apari între insule de ghiaţă plutitoare,
răsucită pe roza vînturilor,
neobosită înoţi între antiteze
şi nu mai ajungi niciodată acasă,
acasă însemnînd măcar certitudinea
unui sentiment, a unui mugur de memorie.
Focă, duci rănile constelaţiilor
reflectate pe pielea ta uleioasă ;
urs polar, apărat de imacularea de fiară,
nu te atinge nici gerul iubirii,
nici ochiul pervers ce clipeşte în steaua polară.

X

RILKE

Somnul tău a întins arcuri de pod,
sub care lunecă nenumite palori ;
oul abstract încheagă un plod
din care vor naşte aripi, vîltori ;
dar nesecatele ape oglindă din cupe
cu nedeschişii, căpruii nasturi de lotuşi ?
Farmecul spaimelor dacă se rupe,
tremurul buzelor îl spune totuşi ;
O, aleluia, lung aleluia !
Arde carminul buzelor tale
cu miruire dulce altuia ;
mie-mi rămîne eternul *Vale*.
Lasă-mă veacului nou al contrastelor !
Stau jumătate-mpărţit între leaturi,
nu mă adaug dogmelor, castelor,
încremenită moară cu zbaturi...
Somnul tău aiurează arcuri de lună ;
e resemnare-n paloarea pădurilor,
ard lumînările lungi de mesteceni
lin pîlpîind sub răsufletul gurilor ;
o, aleluia, stins aleluia !
Albeşte arcul buzelor tale,
şi din tăcere gestul meu nu ia
decît lunara cămaşă de zale.

XI

MONADA

Iată, te arăţi precum o idee ;
una din ele, nedefinită ;
nu te aşezi nici în număr, nici în elită,
ecuaţie fără cheie,
monadă coborînd din înălţime,
faci legătura între zei şi noroiul
ce debordează din cratere oarbe...
Dar tu eşti în toate,
pace în stînga — în dreapta războiul !
Eşti unul din simplii atomi,
năluceşti în oglinda azurului,
faci mireasă din petale de pomi,
dar destrami conciziunea conturului ;
te răstorn sub ceaşcă, sub cer de cafea.
urmărind desenul absurd al destinului,
te zbaţi în albastrul din artera mea
şi trecerea-ţi poartă amarul pelinului.
Simplă părere, chiar nedestrămată,
apari, dispari ; poate niciodată
nu te-or distinge antenele mele
printre monadele necuprinderii,
simple, închipuite,
certe, incerte, ca tine.

XII

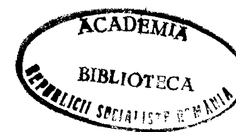
TIMPUL NEDURERII

Acesta-i veacul meu. Acesta-i cerul,
aceasta-i mîna mea care zvîcnește
ca o actinie. E cer oceanul,
Acest ocean al lacrimii sărate ;
aceasta-i mîna mea care se zbate
ca o actinie. Acesta-i veacul, —
e veacul meu sau timpul nedurerii,
al nedurerii că nimic nu doare
în acest ocean care e cerul,
unde ca o actinie se zbate
această mînă care nu sugrumă
gîtlejuri moi de lebede ciudate
uitate în poemul strîmb de lună,
în timpu-n care rod dădea durerea ?

XIII

ALADIN

Lampa de porțelan e albă, rece.
Aș vrea s-o ating, s-o mîngîi timid,
rece, alb braț de femeie. Închid
degetele în jurul răcelii de piatră,
din mîngîierea ritual idolatră,
strînsoare — pe un gît viu, să-l ucid.
Mîna mi-o scaldă ploaia luminii gălbuie,
pletele galben imateriale ;
parcă îmi mîngîie mîna și nu e,
nu e putere magică-n moartea
brațului alb și rece, nu moale,
nu receptiv, cu carnea complice
gestului meu cerșetor al minunii,
rece ca șarpele sub albul lunii
reci ; reucisă Euridice
nu mă recheamă, nu o mai mîngîi,
e porțelanul rece, gol, nu e brațul
alb de femeie, e numai lampa,
lampa rămasă-n noțiunile oarbe
și sub atingerea mea nu deschide
zborul minunii, ci o resoarbe.
Mîna se trage în spasme timide.

XIV

ORNICUL DE UMBRĂ

Afla-vom oare ornicul neînchipuit
ce va-mplini misterul, ca bătaia, încă,
atunci cînd toate vor părea să fie amintire :
amintirea unor aripi larg desfăcute,
a unor mîini ce sigilează inimi calde
în copca lor de neînchipuit :
cuvintele născute, dar pierdute,
din două jumătăți de coji de nucă
din care s-a topit uleiul, miezul :
lumina ochilor pierită dintre pleoape,
și ochii înșiși — vaste coridoare
prin care au trecut eternități
de gest, de alb, de negru, de culoare
șterse de timp, de nevăzute ape,
de timpul măsurat miraculos
în ornicul de umbră, cel din urmă,
ce va-mplini minunea mișcării să mai bată,
fără cadran, și neîntors vreodată.

XV

MÎNA DE CRIN

Auzisem un timp un glas ce-mi spunea :
Încă mai sui spre hilarul balcon ?
Fals simbol acceptat prea lungă vreme.
Cît drum de la Efesul antic la Verona,
și două inimi tinere pivotînd în legende ;
iar eu mă-ncîlceam în iederi de compromisuri,
sofisticat ca elenul poet Alcifron,
piciorul meu pipăia goluri în suflet ;
mă îndîrjeam să mă prind de poeme
ce-mpleteau scări din scame de visuri ;
așteptam acea mînă dublă văzută prin
cristale de feldspat de Islanda,
acea mînă de crin
cu dublul ei de umbră și otravă.
Acum, cînd năzui să cuprind o mînă,
otrava, știu, în trunchiul-vis o să rămînă,
în gol mă prăbușesc cu mîna postișă.
S-a dus din veac rațiunea la culcare,
ori eu plutesc imponderabil în vid ;

cînd oare văzut-am cohortele triste
călărind verticalii, tăcuţii cai de mare,
galopînd spre o moarte piezişe,
lunecînd pe cuvînt ca pe zid ?
Pe oglinda memoriei spartă,
se taie-n două timp de mare moartă ;
prin apa spintecată, sur somnul mă perindă.

XVI

OARBE CERTITUDINI

Am auzit în somn pădurile gemînd...
Gradat, gradat, columbe reci se-mplîntă
în mari coroane gri de presupuneri ;
eu am văzut lungi albii de depuneri
din straturi de absurd — şi-n ele-n pîndă
chinuitoare gesturi nemplinite ;
eu am văzut tăcerile trecînd ;
gradat, gradat, se împlîntau în ele
absenţele, căderile, serile,
şi voci de gaz mă întrebau confuz
la ce foloseau creierii enormi ce pulsau
născînd iluzii, oarbe certitudini
şi vaste regiuni sub negru ger ;
cupole geodezice arcate
peste un ev jucat pe eşichier,
drapat frumos cu peplum de Hecate ?
Obnubilatul spaţiu mobilat
cu macro-creieri ce gîndind pompos
creau mitologii în absolut,
cînd omul, ghemuit în sînge, jos,
ca un hoplit elen fără scut
visa obtuz să fie amonitul,
măruntul infracretaceu ca să-şi închidă
în calcaroasa lui chilie infinitul.

XVII

ZĂPADA

Totul va sfîrşi cu zăpada,
zăpada fără întoarceri a cărnii,
a cărnii care aşteaptă tăgada
la vremea marelui dezgheţ al făpturii ;
dar pînă atunci, venind din Septentrion,
cei şapte boi de plug ai constelaţiei
ară eterul, ară misterul, ară memoria, — surii
tauri astrali de îngheţ, de neguri ai Nordului
pînă spre punctul vernal cînd coboară
focul spre sîngele tău ca plumbul cu sfoară ;
atunci, pe zăpada ta se vor scrie toate semnele
ce vor rămîne anotimp strecurat
prin împletirea de degete, prin mătasea azurului,
pînă la timpul cînd detuna-vor stîncile, lemnele,
prin reîntoarcerea plugului — ger care ară
întreaga fiinţă şi-i lasă doar jocul conturului ;
ce bun e abstractul ger ce păstrează,
legînd moleculele felului tău demiurgic,
blocul opac de zăpadă al cărnii
care trăieşte şi aiurează
pînă cînd totul va sfîrşi cu zăpada.

XVIII

BĂTRÎNEŢEA COPACILOR

Să gelozim copacii,
copacii îmbătrînesc frumos,
solemn,
în bătrîneţe demnă, curată, de lemn,
verticali, legănaţi în viscole albe,
copacii par de os.

Să nu stai lîngă trunchiurile copacilor
decît dacă ai pielea obrajilor întinsă ;
pe chinuitele chipuri bătrîne, umane,
dureroasă e lacrima prelinsă ;

cîrcei uscaţi pe fuga aracilor,
disperate braţe istovite se agaţă ;
spre nord, pe trunchiurile pădurii, cald,
pune comprese muşchiul de smarald ;

Daţi-mi bătrîneţea copacilor !
(...faceţi-vă că nu luaţi în seamă
acest scîncet necontrolat...)
copacul, cînd trăsnetul cheamă,
moare neclătinat.

Zbîrciturile scoarţei îţi vine să le mîngîi,
au o-mpăcare-nţeleaptă, severă, lemnoasă ;
ridurile fălcilor octogenare
se adîncesc în tristeţe, se lasă ;
curg, prin vaduri aleargă, tristeţea ;
măruntă, amară, printre trunchiurile seculare
am văzut strecurîndu-se, omenească, bătrîneţea.

XIX

SOARELE NEGRU

De se va sparge acest soare negru,
funingine de foc ne va umbri
şi va fi cald pe sub această umbră,
şi paşii pe tăceri se vor întipări :
cine îmi poate spune că soarele e negru ?
Ca soarele sînt negru-n memoria ta oarbă,
în veşnică eclipsă mă laşi şi nici coroana
de flăcări ce nimbează-acest negru diamant
nu-ţi luminează gestul negaţiei, rămîne
pierdută-n galaxie nemernica oftare,
să fie calcinată-n furtunile solare.

XX

REUCISA EURIDICE

Preludam pe lira pădurilor,
smulgeam sonuri acestor corzi de os
care închid ca într-o colivie
ceasornicul sunînd durerea vie
şi acel abur suflet ce-l fură Thanatos,
fiul nopţii sub mantia lui neagră ;
Ooor... eu te pierdusem Euridice,
substanţă, idee decantată, Euridice copilărie,
femeie simulacru, muşcată de şarpele îndoielii ;
te-am smuls încă o dată sacrului umbrelor,
înmlădiind cu glasul flăcările sumbrelor
focuri subpămîntene ;
m-am legat să nu mai privesc înapoi,
să urmez lumina veacului meu
calcinînd amintirile ;
Ooor... eu,
auzindu-le cum mă cheamă,
am pivotat în inima mea,
te-am reucis cu privirile,
reucisă Euridice,
cîntec, idee decantată, copilărie.

TIMPUL NEDURERII

Nici pierdutele cadrane solare,
nici ornicele turnurilor de cetate
n-au bătut decît timpul ce moare
lîngă timpul rămas :
nu întoarce nici un ceas —
secundele, vai, secundele !
Vomează-le măsura sau ascunde-le,
timp mort.
Timbruri grave, sonuri dogite,
topite clinchete de argint...
Albă muţenie cînd arcurile rupte
osifică clipele încremenite :
momîi de bronz, amurg de lămîi
bat ciocane de ceas la burg riveran :
curg ape, lacrimi prin umbrele supte,
în ce zi, prin ce gînd, la ce fund de ocean
vor curge orele neîntrerupte ?
Evoluează-n falduri de alge unanime
un peşte lat, acolo, ca ornicul, moluscă,
prea plat, pictat de-un trăsnit genial,
muşchetar al imaginii — Dali
Salvator.

Sumă în miez de ev cu ceas deşteptător
la răscruci, la solstiţiu de sens ;
un gest absurd, imens,
smulge ceasurilor arătătoarele,
minutarele, secundarele,
mă vizează — San Sebastian,
mă simt străpuns de timpul mort,
ca un arici mineral măsurînd inerţia,
limbajul tăcerii...
Nimic nu mă cheamă, niciunde nu mă aşteaptă.
Mă duc paşii de ceaţă ;
n-ar răsuna nici pe o treaptă
de aramă.
Cineva mă caută în viaţă,
dar timpul îl întoarce la marginea serii :
timpul care mă ştie trecînd
nu cu el, prin el plecînd,
ieri, fără umbre către steaua tăcerii.
Cît l-am tîrît pe pămînt
a fost vînare de vînt,
am urlat, nu ni l-a dat
nepipăitul timp al nedurerii.

CA O COLUMNĂ A CERULUI

Columnă a cerului,
n-ai rădăcini şi nici sfîrşit prin nori,
te însoţesc şi nu-ţi cuprind măsura,
încerc să urc spre tine uneori,
şi nu în palme,-n gînduri simt arsura.

Extatic timp. Lărgitele pupile,
nu arborele cosmic, umbra lui
o mai urmează — culmea-acestei zile
unde se-nalţă, dar sfîrşitul nu-i.

Îmi sprijin lumea ce-o creează gîndul,
dar se deschide zbor acolo sus,
din ramurile oarbe alungîndu-l
însemnul mut al gîndului nespus.

Măiastră neatinsă de săgeată
trup rarefiat şi recompus de dor,
prin velatura albă de fregată,
mă-njunghie rece mila stelelor.

Să nu te laşi vînată de candoare
şi să veghezi la bolta odihnind
pe creşterea columnei genitoare
şi timpul nu te prinde împietrind.

Trup recompus din destrămarea pură,
tors lustruit de-atîtea nendrăzneli,
ca slova moartă-n albele cerneli,
numele tău mi-a-ncremenit pe gură.

OVAL INUTIL

Aş vrea să fiu omul precis de real,
dar nu ştiu cum se face că pasul mi se-ndreaptă
spre templul fără ziduri, spre scara fără treaptă,
către frumoasa oarbă cu inutil oval.

În palmele pătate adun impure stări,
crezînd să cresc pe lujeri de vis în mîini votive
acante moi de lună la corintiene mări.

Eu vă ajung din veacul în care mă trecuse
în eronatu-i calcul un grămătic sofist,
grăbitu-i simulacru cerîndu-mi să exist
cu transparenţa oarbă a umbrelelor meduze.

Din interstiţiul care mă oropsea de timp
hiperbola creîndu-mi o punte netrecută,
mă defini albastru în veacul în derută,
candorile-mi conferă şi dreptul unui schimb.

Şi voi întrece pasul ce l-am aflat pe mal,
cînd regăsindu-mi timpul mi-am conturat fiinţa,
ofrandele ducîndu-i, chiar dacă nefiinţa
i-o ştiu frumoasei oarbe cu inutil oval.

UNEORI

Uneori mă gîndesc la soarta pămîntului —
imensităţi albastre mă apasă.
Trece o aripă incoloră pe sub casă,
gîndurile cad retezate sub coasa vîntului.

Soarta pămîntului scrisă-ntr-o carte de freamăt,
de aşteptări nenţelese, opace,
inerta memorie e-ntinsă-n meninge şi zace,
creşte în tulnicul spaimei universalul geamăt.

Şi mă cuprinde ades o furie oarbă, —
ce tot cobiţi de anul 2000 !
Păstraţi-vă macabrele melancolii,
eu navighez prin apele lunii prin iarbă

ca să ajung în rada stelei Canopus !
Îmi mai dau drumul cîteodată
cu seci baloane de săpun
în care joacă timpul descompus,

şi asta cînd îmi rad obrazul de tristeţe ;
apoi mă spăl cu convenienţe, cu minciuni,
şi cad în doaga celor ce cred în minuni
reînchegînd păcatele din tinereţe.

Reiau copacii aceia uitaţi de poet în pustie,
brocartele lor urzite stau goale de sens,
un semn de mirare coboară imens
pe un punct minuscul. Pămîntul pare să fie ?

E poate o pată pe memoria lumii,
o pată ce nu o mai şterge uitarea,
nici veşnica ungere cu care marea
vrea ca să vindece artrozele humii.

Copacii se duc în monom către soare,
spre soarele palid al toamnei anemice,
vomînd inutilul tristeţii endemice.
Trec numai umbre de păsări călătoare.

TĂCERE FERTILĂ

Minunea minunilor
la buza genunilor,
apleacă-se cugetul
să le prindă mugetul,
privirea aruncă-o
şi aşteaptă încă o
tăcere fertilă
de priveghi şi milă,
şi-un oval ce tăinuie
tristeţea ce dăinuie.

CASA SINGURATICĂ

Casa e singuratică, acolo,
pe pătratul de stejar,
trei cai de faianţă,
sticla cu tuş chinezesc
şi atîtea stări fără substanţă,
şi atîtea pătrate albe, albe pustiitor.
Şi caii de faianţă încremenesc.
Mai trec doar dumnealor, norii ;
cîndva îşi vor opri şi ei lunecarea,
casa-i singuratică, acolo.
Şi atîtea pătrate albe, albe pustiitor
pe suprafaţa de stejar.
Şi-i un monom nesfîrşit care atinge zarea
evadat din pătratele albe.
Şi casa-i singuratică, acolo.

MĂRGINITA MEMORIE

Memorie bolnavă, îmi recompui doar schema
acelei neoprite desfăşurări de timp,
de carne, de culoare, să-mi desenezi, în schimb
femurul, sarea moartă ce o închide gema.

Uitucă de durerea tăişului de moarte,
rotundul static talger pentru decapitat
îl dai dănţuitoarei între chimvale sparte,
pierzîndu-mi la nisipuri tot ce-am profetizat ;

ori, dacă amintirea, neînchegatul templu
îmi clatină pe ape morgane, trup şi mit,
dacă oftai, uimire, şi nu te-am auzit,
dacă-n absenţe calde nu pot să te contemplu,

dă-mi darul lui Eolus, furtunile închise
îndeamnă mîini abstracte să le dezlege din
burduful odiseic, cu uriaş suspin,
să-mi pustiască somnul ca unui alt Ulise.

FLUTURE DAMNAT

Absent din grația divină,
vibra un fluture damnat ;
diademă spre înnoptat
pe lîngă frunți de lună plină ;

frunți pure ce și-au imprimat
prin sîngerie cornalină
o lume de carnagii plină,
viziuni din veacul apostat.

Fluture fabulînd că floarea
suind din mîlul gras de smîrc,
cu alb involt de cocostîrc
săltat în zbor să umple zarea,

e sacrul pur potir floral
din care soarbe neființa ;
albastrul flutur, umilința
o lasă peste falsul Graal.

Sorbind din stearpa lui licoare
damnatul flutur, amețit,
cu-nchipuirile din mit,
superb, nici nu simțea că moare.

FORME

La Voronețul serii, cum sîngeră arama
grav măsurînd didactic vocalele votive,
o spată bate Oltul în Cozia cu umbra,
marama firul lunii să-ncheie în stative.

Așa pe treapta oarbă a Sarmisegetuzei
fecioară nenuntită cu aură se-mbracă,
scriind conturul gurii cu-albimile ceruzei
să dăltuiască mută înțelepciunea dacă.

Așa la marea mare mai negri hipocampii
duc călărimea sură a algelor saline ;
pe sarea lor amară îmi voi trimite iambii,
cavalcadînd satiric prin noaptea de rușine,

meduze euxine parașutînd spre norduri,
acizii să dizolve cuvintele larvare,
șenile paralele s-or lichefia-n acorduri
de sonuri imperiale cu-armonizări precare.

Ia fabula țestoasă care-și tîrăște tîlcul,
reptila celoniană simbol în carapace,
cu verb aprins deschide-o ca să-și dezlege mîlcul
cînd fabuloasa-i foame s-a revărsat încoace.

FEBRE ALTOITE

Prin nesfîrşiri de pori o adulmec,
prin mii de forme mă absoarbe minunea ;
mi-e inima topită-n zăpezi de primăvară !
Cum o străbate şi o germinează,
mă doare carnea de dorinţă trează
şi îi adulmec carnea hipotetică.
O, multitudine de braţe, gîlgîind de seve,
mă cereţi, mă cuprindeţi, mă striviţi
cu cercuri vii de febre altoite-n carne...
Şi-această despletire tutelară
de plete vegetale mă umbreşte,
îmi dă răcoarea somnului şi-a morţii,
a morţii care te statorniceşte
în patul unei singure iubiri...
Şi-această transfuzie de trandafiri
ce explodează-n timp şi pe retină
torent sangvin creşte-n artere ;
o roată de tortură caldă dezmembrează,
făptura mi-o întinde pe distanţe,
pe zone felurite de iubire,

aceleaşi — dar schimbate prin lumină
de un halo de sfînt ce aiurează
şi spune vorbe colorate-n spaţiu,
de-ndrăgostit ce plînge prima oară
sub simţămîntul nou care-l atinge.
Mi-e inima topită-n zăpezi de primăvară!

CERŞETORUL MINUNII

Palme cu degete lungi, bizantine,
încremeneau la răspîntii de sens,
parcă plutind în golul imens,
parcă pornind chinuite din mine,

cu împrejurul frunții — o ceață,
(cercul saturnic pus sterpelor moaşte)
se preface a nu se cunoaşte
cerşetorul minunii de dimineață ;

de dimineață, pentru că seara,
pînă la cîntecul orb al trădării,
mă spînzurase deasupra mării
spînul luceafăr, furîndu-mi scara.

Pare că verbu-l bîntuie gluma ;
dar ce mă sfîşie crud în aorte,
ce mătrăgună dospită-n retorte
la pragul albei mi-ncheie suma ?

Ca-n filigrana hîrtiei Lafuma
mi se citeşte starea prin piele,
curg prin memorie sterpe cişmele ;
vină minunea — dar nu acuma ! —

fiindcă pîndesc ca în cearcănul lunii
să se deschidă, larg, ochiul uitării,
ca să descopere în spuma mării
trist împăcat cerşetorul minunii.

PORTRET

Atît de rău, atît de smuls
din omeneştile candori,
tu nu eşti bun măcar la muls
la strunga palizilor nori,

eşti modelat doar din erori,
trăieşti şi nu trădezi un puls
accelerat de aurori,
şi numai cînd din perne smuls

cu mărăcini la subţiori
dai aripi de apocalips,
întors la vechile rigori
aripile îţi stau de ghips.

GER NEGRU

Ger negru — atît de negru ger ;
poate că masa de-ntuneric peste iarna lumii
e gerul negru, gerul impalpabil,
cînd focul alb din îngheţatul fier
arsuri îi trece mîinii ce-l cuprinde ;
simt gerul tău din negrele aprinderi
cu focul morţii. Ger alb a fost întîi, alb ger
încremenind pînza de lacrimi
de la pămînt la cer,
apoi s-a lăsat gerul tău negru ;
o gură pocită de niciunde
se grăbea să vomeze exorcisme, blesteme,
auzeam cum materia coloidală pătrunde
în celulele vegetale, în crăpăturile stîncilor,
natura exploda în miriade de fragmente ;
apoi veneai tu — erai gerul negru,
degeram, am trecut prin trepte-ale gerului ;
întîi arsuri banale, apoi phlyctenele,
cu ulcere deschise-apoi cangrenele,
mă-mbrăţişai cu gerul negru-al morţii ;
începeam o statuie de ger,
gura pocită voma exorcisme-n ether
şi eu încremeneam în alb, în negru,

în mijlocul naturii detunate
cu răni de piatră, cu răni vegetale ;
cînd am pierdut îmbrățișarea ta,
ger negru — așteptam absurda minune :
graduat dezghețam ca natura,
numai în piept, sub țîța stîngă, stăruia
o zonă de glaciațiune.

ANIMALELE IMPOSIBILULUI

Păsări în zbor trec înălțimi alpestre,
o, mult mai mari, pînă devin idee,
abstract adaos căilor lactee,
pierdute-n timp rigorilor terestre.

Și sub pămînt, la antipozi de creste,
făpturi și vegetale, graminee,
viață încep și viața o încheie
sub aparența marei palimpseste.

Nici peste nori, nici peste miezul Terrei,
doar pe orizontală mediană
mă vei afla în limita durerii ;

tu, care-n palme-nalți chivotul serii,
dînd să-mi auzi oftarea oceană,
nu vei afla-n amibă nici o rană.

COLIVII DE CEAȚĂ

Niciodată n-ai suferit îngrădirile ;
mătasea arahnidei te chinuia ca o plasă
de pur oțel, ca barele Sing-Sing-ului,
la fel de efemeră, grețos de cleioasă,
ca mătasea paingului.

Fulgerător contactul cu vîscosul țesut
te lăsa fără gladius, cu moartea armură,
țintuit sub trident pe arena de ură,
în plasă, pradă albă barbarului hirsut.

Greu somn sub vălul care ți se lipea pe față
îl lepădau burți negre, păroase, de paingi ;
te scalzi în ape oarbe albeața cînd le-atingi ;
de-atunci te zbați și-n coliviile de ceață ;

oroarea coliviilor de ceață ;
durerea coliviilor de urît ;
apropiate mîini te strîng de gît,
surîsuri asasinează în față.

Ocolește plasele diafane
sau migratoare colivii de ceață ;
dacă te pierde pînda cuvintelor arcane,
ajungi la nesperata de pură dimineață.

INTERREGN

Căzuse lapoviţă. Decorul concret era ud ;
erai undeva pe un plan de absenţe ;
se filmau, de internibus, preludînde secvenţe ;
travelingul senzaţiilor se retrăgea spre sud.

Imaginile vor fi, desigur, pe plan îndepărtat ;
mîinile nu se vor răsuci ofilind orhidee ;
ud, gol, va fi asfaltul prelungit pe alee ;
urmează o secvenţă din care ai plecat.

Cînd într-un interregn va fi seara de gală,
greu fi-vei iar înscrisă în peisajul ud,
cu obiectivul care va încadra un nud,
cînd fond va fi pămîntul, gol, ca o portocală.

RĂSPUND

Răspund acestei chemări tutelare :
sînt număr albastru în seria lungă
pornită din spaime spre focul din soare
pe fluviul cocorilor, drept, să ajungă.

Răspund şi acestei lumini tremurate
ce pîlpîie-n candela umanităţii :
stau strajă la poduri penaţii cetăţii
porniţi ca pe vifor din temniţi uitate.

Răspund cu poemul cînd ceasul sporeşte
pe trepte comoara străveche, crescută
prin cuget, prin tînărul braţ, şi-n lăută
răspund amintirii, duios, româneşte.

FĂGĂDUIALĂ

Îmi îngădui să fiu distins,
îmi îngădui să fiu drept ;
rămîn de o parte, aştept,
rugul meu nu-i încă stins ;
mai ard flacără damnată,
mă sting, mă aprind încă o dată ;
ori că sufla-veţi în foale,
ori că zvîrli-veţi cu apă —
focul meu arde agale,
din păreri o să-nceapă ;
nu-mi aţîţaţi voi tăciunii,
că mă hrănesc din răbdare ;
flacăra mică mocneşte
spre vîlvătaia cea mare.
Aţîţaţi, zgîndăriţi prin tăciunii
ce vă fîsîie cîntec şăgalnic ;
focul meu se va zbate năvalnic
din cenuşi ce-mi lăsară străbunii.

ADÎNC, DEPARTE

„...ganz tief in reiches monde."
(Rainer Maria Rilke)

...adînc de tot, în depărtarea lunii,
pe unde ei s-au dus imponderabil,
eu m-am întors din vîrste-abia mijite,
dar mi-am pierdut pe drum copilăria ;
cîteva puncte de reper, albastre,
dacă mai pot uimi, dar eu le tăinui
să nu le fure mîinile din ore ;
şi mă descopăr îmbrăcat în cercuri,
concentric, de copaci, cercuri de ape ;
aşa, rotund, eu mă dilat în vreme,
şi vremea într-un sorb mă adînceşte
pe lîngă dizolvate aurore ;
aş vrea să prind iar fluturele-albastru
care din aripi în azur clipeşte,
dar secatoru-n mîini se face spadă
şi spintec sfîşiind eternitatea
în care mă descopăr singuratic,
şi, vai, vă pierd, nepreţuite vorbe,
în care-nchişi sînt ochi şi paşi şi nimeni
nu le deschide lacătele oarbe.

Ieri, peste Rin zburam, sau peste Elba,
clape mişcau oraşele sonore
şi solfegiate trepte m-au adaos
şi m-au întors unde şezum şi plînsem
în leagăn vechi de dunărene hore.
V-am regăsit şi vă redau primatul
asupra tot ce-nsemn şi ce mă pierde
o, oameni dragi, chinuitoare forme
ce mă-ncălziţi cu gerul nedurerii
cît mai rămîne valea noastră verde.

NOTE DESPRE UNELE DIN POEME

*

Am dat aceste note asupra unora din poemele culegerii antologice de față și nu știu ce pot adăuga sensului, aurei de suflet a poemelor citate.

De fapt, fiecare poem are punctul de pornire legat de ceva din viață, de ceva din tine.

Cred că legenda adaosă fiecăreia nu aduce nimic nou, nimic în plus valorii, tensiunii, culorii poemului.

Am încercat cu cîteva, din cele mai legate de exterior, socotind că celorlalte li se poate pune în jur, pot fi înscrise în pentagrama, acelui sens de internibus, *precum în pentagrama faustică e închisă puterea malefică a infernului.*

CALUL ROȘU

Își are pornirea de la o imagine surprinsă într-o zi, o după-amiază de vară, după o ploaie repede.

Se petrecea la Sîmbăta de Sus, în casa de odihnă pentru scriitori, pictori, artiști. Era prin anul 1929.

Era în amurg. Priveam de la fereastra „Castelului", veche casă, solidă, albă, pe locurile brîncovenești din Făgăraș.

Plouase, și din soare-apune se strecurau, printre nori, colorate, fascicule de raze sîngerii-aurii.

Vedeam de la fereastră, către rîul Sîmbetei, o cîmpie ondulată, vîrstată cu îngrădire de lăturoaie albite cu var.

Un cal roib păştea pe tăpşanul de un verde străluminat de soarele-n scădere.

Calul, cînd se mişca domol, păscînd, cînd se cabra, ca îmboldit de un şfichiu nevăzut.

Cînd se ridica în două picioare, bătînd aerul, bătăios, aveam senzaţia că din coapse îi vor ţîşni două aripi roşii.

Închipuirea construia, pe datele memoriei, imagini de folclor, de basm şi, în ultimă măsură, se sintetiză în imaginea şi atributele mitologice. Am avut senzaţia Pegasului.

VIORA MOARTĂ

Este scrisă în amintirea unui coleg de liceu.

Eram în primele clase, la secţia modernă. Colegul cînta la vioară. Studia. Avea o fire blîndă. Un chip de o albeaţă nefirească.

Colegul cînta la vioară.

Cam prin clasa a IV-a am aflat că începuse să i se declare o boală curioasă. Insensibilitatea degetelor mîinii drepte.

Colegul n-a mai cîntat la vioară.

ZI DE APOI

Tot pe meleagurile făgărăşene, în drum spre Sîmbăta de Sus, cu căruţa.

Cer rostogolit de norii plumburii, vineţii. Pe cîmp, venind dinspre satul Sîmbetei, o turmă de „drigane", cum le zic sătenii bivolilor.

Am avut senzaţia unei vagi aluzii a peisajului, a ritmului a tot ce mişca în acest peisaj, a unei vagi aluzii, sau transmiterea unei senzaţii despre ceea ce am putea alătura noţiunii de apocalips.

ACEASTĂ AŞEZARE

Ani mulţi în urma mea: aproape de adolescenţă. Pe Bărăgan, călare pe un cal roib. Fost cal de curse. Cel care îmi îngăduise să-l călăresc mi-a spus că uneori, muşcînd zăbala, sperios, o ia peste cîmpii, nedomolit.

S-a întîmplat. Pe cînd mă apropiam de un sat, s-a cabrat, a pornit săgeată, trecînd pe uliţa satului, unde într-un larg se afla un fel de iarmaroc.

Erau căruţe aşezate una lîngă alta. Oamenii, femeile, copiii, zbughiră strigînd, văzînd armăsarul dezlănţuit.

Pe scurt, a sărit, cu mine în şa, peste căruţe şi s-a oprit departe, în miez de bărăgan.

Emoţia s-a stins. Se stingea şi ziua. Dar cerul era o paletă uriaşă. N-am mai văzut des asemenea cer de amurg. Se spune că pe coasta Americii de Sud, pe la Rio de Janeiro, sau pe aceleaşi latitudini, se pot privi asemenea ceruri fabuloase.

Călărind la pas pe sub acest polog colorat fantastic mi-am amintit de un trecut apropiat, trecînd prin această aşezare a serii.

ANNA MARIA DE VALDELIÈVRE

Sîmbăta de Sus. Locuri de vîrste istorice şi de vîrstă fericită. O veche biserică în mijlocul unui cimitir de sat. Cum cercetam crucile sub care repauzau foşti gospodari făgărăşeni de prin veac, am dat de o tufă bogată de „mărită-mă mamă", tufă cu flori galbene, mari, cu petale în explozie solară.

Un sentiment ciudat m-a împins să despic în două, cu mîinile, tufa multă şi deasă. În mijloc am aflat o cruce mare de piatră, cu motive dantelate în stilul comun epocii brîncoveneşti. Pe cruce era săpată pisania:

Hic epriscet in Domino, per illustris
Anna Maria de Valdelièvre, ac magnifici
Domini Gasparia, exatoris, guvernatoris
Transilvaniae provinciis obiit io...

PĂDUREA DE ARGINT

Aproape de intrarea în mănăstirea Văratec apare călătorului aşa-zisa Pădure-de-Argint. Este ce a rămas dintr-o posibilă, mai mare pădure de mesteceni bătrîni, pe lîngă care se leagănă mai mlădii mesteceni tineri.

Maicile mănăstirii au îngrijit prin timp aceşti mesteceni ai peregrinărilor celui ce a fost Mihai Eminescu. El venea s-o vadă pe Veronica Micle retrasă în acel vechi locaş de închinare.

Dincolo de Pădurea-de-Argint se întindeau codri ce arămeau în toamnele anilor lui, şi spre mănăstire arcuia dealul Filimonului care nu ştiu dacă şi atunci purta peruca de pădure pe care am zugrăvit-o într-o pînză, cu ani în urmă, şi pe care ciudate împrejurări se pare că au ras-o.

POLOŞ DE CĂLĂU

Se află în castelul Peleş această mărturie a vremilor medievale.

Paloşul era fixat pe fruntea de piatră a căminului, a vetrei mari, unde poate se mai află şi acum. Nu este exclus ca ochii unui bătrîn rege, căruia i-au exaltat virtuţile şi i-au uns cu ulei de trandafiri defectele manualelor de istorie sau a cărţilor de şcoală, să fi privit cu melancolie acea unealtă, regretînd că în vremea timpului său stă nefolositoare.

MÎINILE POEŢILOR

I-am cunoscut pe toţi. Le-am strîns mîinile, le-am privit ochii, le-am ascultat sufletul.

Era în vremi cînd printre confuzii şi elanuri, strîmt dirijate, se făceau gesturi mari sufleteşti.

Unii nu mai sînt, ca Nazim Hikmet. Iannis Ritsos e sub lespedea morţii, încă pe jumătate viu, pe jumătate mort, în lagărele ce le udă mările Egee sau Marmara... şi...

SCRISOARE DIN ARGEŞ

Acest poem este răspuns la scrisoarea-poem ce mi-a fost trimisă de poetul şi eseistul flamand Karel Jonckheere, membru al Academiei Regale din Belgia, poem publicat într-o revistă din Bruxelles.

Poetul Karel Jonckheere, prieten al patriei noastre, ne vizitează des; cunoscîndu-ne, publică în Beliga, în flamandă şi în franceză, articole despre fenomenul literar românesc, traduceri din lirica românească, antologii de poezie populară şi cultă.

Prietenul Karel Jonckheere m-a vizitat cu ani în urmă, la ţară, în casa în care lucrez, uneori, vara, şi, amintindu-şi, din Belgia, mi-a scris această *LÈTTRE DE FLANDRE*, căreia i-am răspuns cu *SCRISOARE DIN ARGEŞ*.

LÈTTRE DE FLANDRE

Rarement l'amitié habite une colline,
on batit son refuge de sa propre main
au-dessus de la vallée des hommes
et la haute cime des dures Carpathes
devient le vrai horizon.
Et pourtant.
A la fenêtre ouverte où nous sommes accoudés
nous nous traduisons le nom d'une fleur,
le seringat.
Les femmes en riant ont repris leurs voix de filles
et jouent, charmantes, à petite cuisine.
Sur les dalles que tu as posées comme un moine
rêve ta plume couvant son manuscrit, —
quelques coeurs à l'affut de joies et de peines
à inventer ce soir par toi,
tout seul.
Cette visite peut-être t'est bienvenue.
Qui sait si un de nos mots à l'instant prononces,
un oui, un non ou quand,

n'aille se réfugier tantôt
entre les lèvres de ton livre,
dans la bouche d'un homme trop solitaire
pour l'avoir découvert par lui-même.
Peut-être ne le trouvera-t-il pas
parce que tu viens déjà de me le dire.
Dans une heure nous partons pour la capitale,
toi, tu resteras, trois sièges de trop.
Je te vois déjà sous la lampe,
closes les paupières,
remplaçant nos visages absentes
par ceux dans tes pages.
Tu ne le sauras pas,
mais si dans cette nuit d'été
le sommeil du village
amplifie le murmure de ruisseau dans le val,
sache quand-même
que quelqu'un de nous ne cessera pas
d'ecrire assis à côté de toi
avec un fraternel sourire.

INDICELE ALFABETIC AL TITLURILOR

Această așezare 37 (1)
Adînc, departe 339 (2)
Adună-te 142 (2)
Agonică 51 (1)
Agresta digresiune 158 (2)
Aladin 301 (2)
Albă ca zăpada 61 (1)
Alean 59 (1)
Alean de toamnă 30 (1)
Amarul lapte 113 (2)
Amiaza 26 (1)
Amintire 40 (2)
Amintirea pămîntului 127 (2)
Amintire pierdută 34 (2)
Amiraba 257 (2)
Amurg la Histria 176 (1)
Anemone 207 (2)
Anna Maria de Valdelièvre 38 (1)
Anii grei 146 (1)
Animalele imposibilului 333 (2)
Anotimp absurd 102 (2)
Anotimp de prisos 35 (1)
Antielegii 289 (2)
Ape tremurate 89 (2)
Argonaut 78 (1)
Armate de fîn 141 (1)
Ars plastica 182 (2)
Ars poetica 235 (2)
Așteptare 191 (1)
Atît! 78 (2)
Atomică 280 (1)

Baladă pentru mamele lumii 147 (1)
Bătăi de flori pe Kiseleff 256 (1)
Bătăi de tobe 138 (2)
Bătea un boston vechi 258 (1)
Bătrînețea copacilor 307 (2)
Brâncuși 221 (2)
Budapesta 130 (1)

Cai de apocalips (1940) 81 (1)

Cai de apocalips 108 (1)
Ca într-un cîntec vechi 153 (1)
Calul roșu 28 (1)
Ca o columnă a cerului 313 (2)
Capcane 139 (2)
Caracacianii 330 (1)
Caravana 210 (1)
Cartierul copilăriei 135 (2)
Casa singuratică 320 (2)
Casă la drum 200 (2)
Case de ciurari 201 (2)

Catren 20 (2)
Caverna 177 (2)
Căi bătute 65 (2)
Călătoresc sub pielea ta 266 (2)
Călătorește 279 (1)
Călătoria din urmă 76 (1)
Cătunul visat 56 (1)
Ceahlăul se făcuse om 294 (1)
Ceasul murg 99 (1)
Cerșetorul minunii 328 (2)
Ce vrăjitor hazliu eram 149 (1)
Cheile somnului (1968) 123 (2)
Chemare 277 (1)
Chipul de mîine 175 (2)
Cina 220 (2)
Cine? 261 (2)
Citește-mi din Jack London 179 (1)
Ciudați indivizi 281 (2)
„Ciuma nebună" 240 (1)
Cînd plouă 284 (1)
Cînd s-a uns domn Caragea 238 (1)
Cînd șoimul... 49 (2)
Cîntare cetății lui Bucur (1959) 197 (1)
Cîntarul 250 (2)
Cîntec pentru legendă 44 (1)
Cîntec simplu 314 (1)
Cîte ceva din peisaj 286 (1)
Clape de fildeș 64 (2)
Clasică 71 (2)
Clopotelor 77 (2)
Cocorii 311 (1)
Cocoși de vînt (1967) 67 (2)
Cocoși de vînt 69 (II)
Colina Calvarului 289 (2)
Colivii de ceață 344 (2)
Coliviile 290 (2)
Concentric 179 (2)
Concluzii amare 292 (2)
Confluențe 156 (2)
Conjugare 72 (2)
Conștiințe poluate 296 (2)
Copaci de promoroacă 310 (1)
Copilul Pan 283 (2)
Corăbii spre Indonezia 123 (1)
Cornul abundenții 103 (1)
Cornul de fum 190 (2)
Craii de Curtea Veche 246 (1)
Crochiu 55 (2)
Cromatică 38 (2)
Cu fruntea către stele 308 (1)
Cu glasul 187 (1)
Culoarea roșie și neagră 128 (1)
Cum? 303 (1)
Cumințenia pămîntului 224 (2)
Cumplita toamnă bahică 248 (2)
Curgătoare timpuri 293 (2)
Curînd va fi Negoiul 163 (1)
Cuvintele, culorile 23 (2)

Dacă nu vei trece 173 (2)
Danie 162 (2)
De-acum încolo... 281 (1)
Dekalogos 221 (2)
Deleatur 256
Despre unele lucruri 146 (2)
Dimitrovgrad 327 (1)
Dincolo de cuvinte 263 (1)
Doi pini 318 (1)
Doliul zăpezilor 43 (2)
Dolorosa 111 (2)
Dor sterp 169 (2)
Două cifre 126 (2)
Dragoste 60 (1)
Drumul poemelor (93 (1)
După furtună 48 (2)

(E carul-mare lîngă casă) 17 (2)
Eheu fugaces !... 159 (2)
Elegie (Tîrziu...) 65 (1)
Elegie (Mi-a amintit de tine...) 290 (1)
Elegie cavalină 91 (2)
Elegie humuleșteană 172 (1)
Elegie la ultimul autoportret 198 (2)
Elegie la Mihail Sadoveanu 297 (1)
Eminesciană 94 (2)
Erau aseară 278 (1)
Este o dimensiune 253 (2)
E un adînc 277 (2)
Evadări în peisaj aprilin 84 (2)
Exodul inimii 188 (2)

Fantome de vînzare 171 (2)
Făgăduială 338 (2)
Fără lacrimi 137 (2)
Febre 32 (2)
Febre altoite 326 (2)
Fereastra de fum 295 (2)
Fermecător de incert 269 (2)
Feroviară 47 (2)
Fîntîna 118 (2)
Fîntînile plînsului 245 (2)
Floare stearpă 87 (2)
Fluture damnat 322 (2)
Forme 324 (2)
Fragila geometrie 97 (2)
Fregata fără somn 191 (2)
Fructe reci 181 (2)
Frumoși — urîți 112 (2)

Geamala 227 (1)
Ger negru 331 (2)
Gheare 244 (2)
Gol 33 (1)
Golful sîngelui (1936) 69 (1)
Golful sîngelui 71 (1)
Grecia (II) 117 (1)
Gură de Tîrgoviște 252 (1)

Hanul lui Manuk 220 (1)
Hanurile 218 (1)
Haraciul 215 (1)
Horor vacui 267 (2)

Icoană pe sticlă 83 (2)
Icoane la cetatea Dîmboviței 213 (1)
Ileana Sînziana 105 (2)
Iluzia 183 (2)
Imaginea ta 14 (2)
Imprecație oniricului 238 (2)
Incertitudine 59 (2)
Inelul de logodnă 99 (2)
Inima desenată (1963) 5 (2)
Inima desenată 9 (2)
Inorog 105 (1)
Interludiu marin 53 (2)
Interregn 336 (2)
Inutila invocare 237 (2)
Invitație la călătorie 134 (2)

Îmi iubesc mîinile 57 (2)
În termele Histriei 177 (1)
Întîlnirea 208 (1)
Întoarcere 317 (1)
Întrebare 60 (2)
Între copacii visului 186 (2)
Într-o fărîmă de geam 166 (1)

Joc de cuvinte cu implicații grave 271 (2)
Jocuri în cristal 128 (2)

La hotarele morții 86 (1)
La împărțitul porumbului 210 (2)
Lalele negre 67 (1)
La nord de Aldebaran 163 (2)
Laptele-cucului 63 (2)
Limpede vedeam 160 (2)
Lîngă munții de aur 267 (1)
Loc străin și amar 259 (2)
Logofăt de taină 85 (1)
Luntre aplecată 74 (1)

Mama înaltă a visurilor 73 (1)
Mare hipotetică 184 (2)
Marele opt orizontal 86 (2)
Marele spărgător de nuci 275 (2)
Marină 101 (2)
Masa tăcerii 223 (2)
Mărginita memorie 321 (2)
Mărul de sînge 11 (2)
Mesembre 320 (1)
Meșterul Nicu 194 (2)
Micropoezii 16 (2)
Minciuna albastră 178 (2)
Mîinile orelor (1971) 287 (2)
Mîinile poeților 270 (1)
Mîna de crin 303 (2)
Mîngîierea vine de acolo 96 (1)
Moartea în culori 88 (1)
M o a r t e a m o r i l o r d e v î n t (1 9 6 1) 261 (1)
Moartea morilor de vînt 264 (1)
Monada 299 (2)
Monotonie 81 (2)
Mugur de memorie 297 (2)
Muza adormită 266 (2)

Născuse Eva 284 (2)
Necumpănitul cîntec 154 (2)
Nefericitul vînt 87 (1)
Neîmplinire 279 (2)
Nimic despre dragoste 121 (2)
Ninsori 70 (2)
Noapte bruxelleză 75 (2)
Noi, cei din veacul XX 42 (1)
Noul Poliphem 161 (1)
(Nu sărutarea verii...) 16 (2)
Nu sînt zăpezi? 164 (1)
Nu te poate smulge 125 (2)

Oarbe certitudini 305 (2)
Ochii 50 (2)
Odată 157 (1)
Oedipos 111 (1)
Oenachoe 178 (1)
Ograda 63 (1)
Omul cu mînuși violete 192 (2)
Orfeu în Rodopi 322 (1)
Ornicul de umbră 302 (2)
Oval inutil 315 (2)

Palide zori 274 (2)
Pallady 218 (2)
Paloș de călău (183 (1)
Paloșul somnului 83 (1)
Pan 233 (2)
Pasărea neagră 161 (2)
Pasărea tăcerii 143 (2)
Pasul de brumă 92 (1)
Patria prin anotimpuri 273 (1)
Pădurea de argint 168 (1)
Pădurea tinereții 97 (1)
Pădurile apocrife 133 (2)
Pămînt desțelenit 266 (1)
Pămîntul 25 (2)
Pămîntul pe care trăim 231 (2)
Peisaj lapon 159 (1)
Pe neagra memorie 137 (1)
Pe o estampă 48 (1)
Pe ocina cetății 203 (1)
Pe plaiuri vechi 292 (1)

Petrașcu 216 (2)
Pietrarul din Albești 27 (2)
P i r a m i d e l e f r i g u l u i (1 9 7 0) 229 (2)
Piramidele frigului 273 (2)
Plecarea cariatidelor 185 (2)
Plecarea salcîmilor 50 (1)
Plimbare sub lună 243 (2)
Poartă deschisă 45 (2)
Poem (Vreți un poem?) 94 (1)
Poem (Amar șoptește nucul...) 289 (1)
Poem (Ce rău îmi pare...) 79 (2)
Poem anacronic 302 (1)
Poemele culorii 194 (2)
Poemul din august 30 (2)
Poem nescris 119 (2)
Porcarul 53 (1)
Portative de cernoziom 140 (2)
Portret (Acesta sînt?) 21 (2)
Portret (Din peană cum te zugrăvesc) 90 (2)
Portret (Atît de rău...) 330 (2)
Portret flamand 306 (1)
Portretul unui „zugrav“ 205 (2)
Porturi dunărene 300 (1)
Predoslovie 199 (1)
Prezent legendar 7 (2)
Primăvara 278 (2)
Prinț singur 90 (1)
Privind tabloul „Dulle Griet“ de Pieter Brueghel 246 (2)
Prolegomena 132 (2)

R ă d v a n u l c u c e r b i 223 (1)
Răspund 337 (2)
Redați-ne tăcerile 254 (2)
Renunțare 192 (1)
Restituire 265 (2)
Reucisa Euridice 310 (2)
Rilke 298 (2)
Rîsul pescărușilor 139 (1)
Roaba vîndută 248 (1)
Rodiile s-au uscat 312 (1)
Rugăciune 227 (2)

Satul 106 (2)
Să nu tînjești 283 (1)
(Săruturile toamnei...) 16 (2)
Scrisoare 98 (2)
Scrisoare din Argeș 18 (2)
Scurt dialog cu tăcerea 120 (2)
Sensibila măsură 74 (2)
(Se tolănește noaptea...) 17 (2)
Simbol 276 (1)
Simulacrul repetării 291 (2)
Sipetul 288 (1)
S î n g e l e p o p o a r e l o r (1 9 4 8) 113 (1)
Sîngele popoarelor 115 (1)
Sîngele țării mele 132 (1)
Soare în miezul nopții 46 (2)
Soarele meu 144 (2)
Soarele negru 309 (2)
Somn, foame, sete și dor 252 (2)
Somn (În marmură doarme...) 255 (2)
Somn (Somn, gîndire a morții oarbe) 150 (2)
Somnul meu 148 (2)
Sonet 156 (1)
Sonet 42 (2)
Sonete 116 (2)
Spania 120 (1)
Spre Capul Bunei Speranțe 155 (1)
Stampă de Preziosi 254 (1)
Starea fără temei 242 (2)
Stejarul 203 (2)
Stele de fum 107 (1)
Stigmate 115 (2)
Stînca neagră 324 (1)

Stridenţe 52 (2)
Sub stele nespus de palide 170 (2)

Şi cîte pagini albe 309 (1)

Tablou de oaste 144 (1)
Tăbliţa neagră 104 (2)
Tăcere fertilă 319 (2)
Tăcerea învinsă 275 (1)
Tărîmul morţii 32 (1)
Teii din inimi 315 (1)
Teiul 96 (2)
Testament 108 (2)
Testament la naufragiu 263 (2)
Timpul de piatră 285 (2)
Timpul nedurerii 311 (2)
Timpul nedurerii (Acesta-i veacul meu...) 300 (2)
Timpul nedurerii (Nici pierdutele cadrane solare) 311 (2)
Tinereţe fără bătrîneţe 62 (2)
Tîrgul moşilor 232 (1)
Toate cuvintele 46 (1)
Tonitza murind 212 (2)
Totul e posibil în somn 151 (2)
Totul renaşte cu memoria 129 (2)
Turneu poetic 322 (1)

Ţara ciorchinilor negri 125 (1)

Ucenicii vrăjitori 240 (2)
Uitarea 305 (1)
Uită cuvintele 151 (1)
Umbra 100 (1)
Umbra pămîntului 193 (1)
U m b r a s t e l e l o r (1957) 135 (1)
Umbra stelelor 184 (1)
Uneori 317 (2)
Ursita 24 (2)

Vioara cosmică 195 (1)
Vioara moartă 25 (1)
Vis grotesc 153 (2)
Viziune 114 (2)
Viziune romantică 131 (2)
Vînătoare 202 (1)
Vîntul alb 294 (2)
Volute de fum 101 (1)
Vultur căzut 73 (2)

Zaiafet 235 (1)
Za'afet 306 (2)
Zăpezile calde 206 (1)
Z b o r a l b (1933) 21 (1)
Zbor alb 23 (1)
Zbor negru 27 (1)
Zburătorului 13 (2)
Zi de apoi 31 (1)

CUPRINSUL

INIMA DESENATĂ (1963)

Prezent legendar . . . 7
Inima desenată . . . 9
Mărul de sînge . . . 11
Zburătorului . . . 13
Imaginea ta . . . 14
Micropoezii —
1. (Săruturile toamnei...) . . . 16
2. (Nu sărutarea verii...) . . . 16
3. (Se tolăneşte noaptea...) . . . 17
4. (E carul-mare lîngă casă) . . . 17
Scrisoare din Argeş . . . 18
Catren . . . 20
Portret (Acesta sînt ?) . . . 21
Cuvintele, culorile . . . 23
Pămîntul . . . 25
Pietrarul din Albeşti . . . 27
Poemul din august . . . 30
Febre . . . 32
Amintire pierdută . . . 34
Cromatică . . . 38
Amintire . . . 40
Sonet . . . 42
Doliul zăpezilor . . . 43
....Poartă deschisă . . . 45
Soare în miezul nopţii . . . 46
Feroviară . . . 47
După furtună . . . 48

Cînd şoimul 49
Ochii 50
Stridenţe 52
Interludiu marin 53
Crochiu 55
Îmi iubesc mîinile 57
Incertitudine 59
Întrebare 60
Tinereţe fără bătrîneţe 62
Laptele-cucului 63
Clape de fildeş 64
Căi bătute 65

COCOŞI DE VÎNT (1967)

Cocoşi de vînt 69
Ninsori 70
Clasică 71
Conjugare 72
Vultur căzut 73
Sensibila măsură 74
Noapte bruxelleză 75
Clopotelor 77
Atît ! 78
Poem (Ce rău îmi pare...) 79
Monotonie 81
Icoană de sticlă 83
Evadări în peisaj parilin 84
Marele opt orizontal 86
Floare stearpă 87
Ape tremurate 89
Portret (Din peană cum te zugrăvesc) 90
Elegie cavalină 91
Eminesciană 94
Teiul 96
Fragila geometrie 97
Scrisoare 98
Inelul de logodnă 99
Marină 101
Anotimp absurd 102
Tăbliţa neagră 104

Ileana Sînziana 105
Satul 106
Testament 108
Dolorosa 111
Frumoşi — urîţi 112
Amarul lapte 113
Viziune 114
Stigmate 115
Sonete —
1. (Dar e ca o cîmpie a dragostei...) 116
2. (Cînd te simţeam...) 117
Fîntîna 118
Poem nescris 119
Scurt dialog cu tăcerea 120
Nimic despre dragoste 121

CHEILE SOMNULUI (1968)

Nu te poate smulge 125
Două cifre 126
Amintirea pămîntului 127
Jocuri în cristal 128
Totul renaşte cu memoria 129
Viziune romantică 131
Prolegomena 132
Pădurile apocrife 133
Invitaţie la călătorie 134
Cartierul copilăriei 135
Fără lacrimi 137
Bătăi de tobe 138
Capcane 139
Portative de cernoziom 140
Adună-te 142
Pasărea tăcerii 143
Soarele meu 144
Despre unele lucruri 146
Somnul meu 148
Somn (Somn, gîndire a morţii oarbe) 150
Totul e posibil în somn 151
Vis grotesc 153
Necumpănitul cîntec 154

Confluențe 156
Agresta digresiune 158
Eheu fugaces !... 159
Limpede vedeam 160
Pasărea neagră 161
Danie 162
La nord de Aldebaran 163
Dor sterp 169
Sub stele nespus de palide 170
Fantome de vînzare 171
Dacă nu vei trece 173
Chipul de mîine 175
Caverna 177
Minciuna albastră 178
Concetric 179
Fructe reci 181
Ars plastica 182
Iluzia 183
Mare hipotetică 184
Plecarea cariatidelor 185
Între copacii visului 186
Exodul inimii 188
Cornul de fum 190
Fregata fără somn 191
Omul cu mînuși violete 192

Poemele culorii

Meșterul Nicu 194
Elegie la ultimul autoportret 198
Casă la drum 200
Case de ciurari 201
Stejarul 203
Portretul unui „zugrav“ 205
Anemone 207
La împărțitul porumbului 210
Tonitza murind 212
Petrașcu 216
Pallady 218
Cina 220

Brîncuși

Dekalogos 221
Masa tăcerii 223
Cumințenia pămîntului 224
Somn (În marmură doarme...) 225
Muza adormită 226
Rugăciune 227

PIRAMIDELE FRIGULUI (1970)

Pămîntul pe care trăim 231
Pan 233
Ars poetica 235
Inutila invocare 237
Imprecație oniricului 238
Ucenicii vrăjitori 240
Starea fără temei 242
Plimbare sub lună 243
Gheare 244
Fîntînile plînsului 245
Privind tabloul „Dulle Griet“ de Pieter Brueghel 246
Cumplita toamnă bahică 248
Cîntarul 250
Somn, foame sete și dor 252
Este o dimensiune 253
Redați-ne tăcerile 254
Deleatur 256
Amiraba 257
Loc străin și amar 259
Cine ? 261
Testament la naufragiu 263
Restituire 265
Călătoresc sub pielea ta 266
Horor vacui 267
Fermecător de incert 269
Joc de cuvinte cu implicații grave 271
Piramidele frigului 273
Palide zori 274
Marele spărgător de nuci 275
E un adînc 277

Primăvara 278
Neîmplinire 279
Ciudați indivizi 281
Copilul Pan 283
Născuse Eva 284
Timpul de piatră 285

MÎINILE ORELOR (1971)

Antielegii

I Colina Calvarului 289
II Coliviile 290
III Simulacrul repetării 291
IV Concluzii amare 292
V Curgătoare timpuri 293
VI Vîntul alb 294
VII Fereastră de fum 295
VIII Conștiința poluate 296
IX Mugur de memorie 297
X Rilke 298
XI Monada 299
XII Timpul nedurerii (Acesta-i veacul meu...) . . 300
XIII Aladin 301
XIV Ornicul de umbră 302
XV Mîna de crin 303
XVI Oarbe certitudini 305
XVII Zăpada 306
XVIII Bătrînețea copacilor 307
XIX Soarele negru 309
XX Reucisa Euridice 310

Timpul nedurerii

Timpul nedurerii (Nici pierdutele cadrane solare) . . 311
Ca o columnă a cerului 313
Oval inutil 315
Uneori 317
Tăcere fertilă 319
Casa singuratică 320

Mărginita memorie 321
Fluture damnat 322
Forme 324
Febre altoite 326
Cerșetorul minunii 328
Portret (Atît de rău...) 330
Ger negru 331
Animalele imposibilului 333
Colivii de ceață 334
Interregn 336
Răspund 337
Făgăduința 338
Adînc, departe 339

Note despre unele din poeme 341
Indicele alfabetic al titlurilor 349